

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์)

ปริญญา

เศรษฐศาสตร์สหกรณ์

สหกรณ์

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง ผลกระทบของการเข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทรของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด

Impacts of the Involvement of Klongchan Credit Union Cooperative Ltd. in Baan
ua-arthorn project.

นามผู้วิจัย นางสาวจรัส โม่งปราณีต

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์รังสรรค์ ปิติปัญญา, Ph.D.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณรงค์ กุ์เจริญประสิทธิ์, D.B.A.)

หัวหน้าภาควิชา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณรงค์ กุ์เจริญประสิทธิ์, D.B.A.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญญา ชีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ผลกระทบของการเข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทรของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด

Impacts of the Involvement of Klongchan Credit Union Cooperative Ltd. in Baan
Ua-arthorn Project.

โดย

นางสาวจรัส โมงปราณีต

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์)

พ.ศ. 2556

จรัส โมงปราณีต 2556: ผลกระทบของการเข้าร่วม โครงการบ้านเอื้ออาทรของสหกรณ์
เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์)
สาขาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ ภาควิชาสหกรณ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:
ผู้ช่วยศาสตราจารย์รังสรรค์ ปิติปัญญา, Ph.D. 111 หน้า

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการจัดหาที่อยู่อาศัยให้แก่สมาชิกโดยสหกรณ์
ภายใต้โครงการบ้านเอื้ออาทร ระดับความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อโครงการบ้านเอื้ออาทร และ
ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อระดับความพึงพอใจดังกล่าว ยิ่งไปกว่านั้นยังศึกษาผลกระทบของ
โครงการบ้านเอื้ออาทรต่อสถานการณ์ทางการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด ด้วย

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้รวบรวมจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นสมาชิกของสหกรณ์เครดิต
ยูเนียนคลองจั่น จำกัด สาขาศรีราชา จำนวน 100 คน ผลการศึกษาพบว่า ร้อยละ 54 ของตัวอย่าง
เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 21 – 50 ปี ส่วนใหญ่แต่งงานแล้ว จบการศึกษาระดับมัธยมปลายขึ้นไป
มีอาชีพเป็นลูกจ้างเอกชน โดยมีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 5,001 – 15,000 บาท

เมื่อวิเคราะห์ถึงระดับความพึงพอใจแยกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านประโยชน์จากการเป็น
สมาชิก ด้านบริการเจ้าหน้าที่สหกรณ์ และด้านตัวโครงการบ้านเอื้ออาทร พบว่าสมาชิกกลุ่ม
ตัวอย่างมีความพึงพอใจทั้ง 3 ด้าน อยู่ระดับมาก ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.56 3.62 และ 3.41 ตามลำดับ

เมื่อทำการศึกษาถึงผลดำเนินการ โดยแนวคิด CAMELS Analysis ผลการวิเคราะห์ในรอบ
6 ปีตั้งแต่ปี 2549 – 2554 โดยแบ่งช่วงก่อนเข้าร่วมโครงการปี 2549-2550 และหลังเข้าร่วม
โครงการ ปี 2551-2554 พบว่า การเข้าร่วมโครงการของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด
ส่งผลต่อสถานการณ์ทางการเงินของสหกรณ์

ลายมือชื่อนิติกร

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Jumras Mongpraneet 2013 : Impacts of the Involvement of Klongchan Credit Union Cooperative Ltd. in Baan Ua-arhorn Project. Master of Arts (Cooperative Economics), Major Field: Cooperative Economics, Department of Cooperative. Thesis Advisor: Assistant Professor Rangsan Pitipunya, Ph.D. 111 pages.

The purposes of this study were to investigate 1) the house provision process by Klongchan Credit Union Cooperative Ltd. under Baan Ua -arhorn Project, 2) the level of satisfaction on the project, and 3) personal factors that affect the level of satisfaction. Moreover, the impacts of projects, on the financial situation of the Cooperative would also be investigated.

The data used in this study were collected from 100 members of the Cooperative in Sriracha branch. It was found that 54 percent of the sample were female. Most of them were 21 – 50 year old, married, graduated at high school level and higher, worked in private sector employee with monthly income between 5,001 to 15,000 bath of monthly income.

The satisfaction levels were 3.56 3.62 and 3.41 for the benefits of being a member, service of cooperative staff, and housing projects, respectively.

To analyze impacts of the project on financial situation of the cooperative, the financial data during year 2006-2011 were utilized. The data were divided into 2 groups, pre-project (2006-2007) and post-project (2008-2011). The CAMELS Analysis pointed that participation in the project had some affect on the financial situation of the cooperative.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยเกิดจากความเอาใจใส่ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา และความอนุเคราะห์อย่างยิ่งของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รังสรรค์ ปิติปัญญา ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณรงค์ กุ์เจริญประสิทธิ์ กรรมการที่กรุณาให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา ตลอดจนให้ความช่วยเหลือแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้มีความสมบูรณ์ ซึ่งข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้จัดการและเจ้าหน้าที่สหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด ที่ให้ความช่วยเหลืออนุเคราะห์เป็นอย่างดีในเรื่องเอกสารและข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยในครั้งนี้ ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้ข้าพเจ้าได้เรียนรู้ ได้ศึกษาและได้เข้าใจ ทั้งทางด้านวิชาการ รวมทั้งทางด้านคุณธรรม จริยธรรมต่าง ๆ

ท้ายที่สุดนี้ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และพี่ ๆ ทุกคน ที่ช่วยเหลือและสนับสนุนมาตลอด รวมทั้งเพื่อน ๆ ทุกคน ที่เป็นกำลังใจ จนทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

จรัส โม่งปราณีต
พฤษภาคม 2556

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(6)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
ขอบเขตการศึกษา	4
นิยามศัพท์	4
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	5
แนวคิดและประวัติความเป็นมาของสหกรณ์เครดิตยูเนียน	5
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ	24
แนวทางของรัฐในการจัดหาที่อยู่อาศัยแก่ประชาชน	28
เครื่องมือวัดประสิทธิภาพการดำเนินงาน	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	41
กรอบแนวคิดการวิจัย	47
สมมุติฐานในการศึกษา	48
บทที่ 3 วิธีการศึกษา	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล	49
การวิเคราะห์ข้อมูล	52
บทที่ 4 สหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด	54
ความเป็นมา	54
วิสัยทัศน์และพันธกิจ	56
กิจกรรมและผลการดำเนินงาน	57

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 ผลการศึกษา	69
การวิเคราะห์ผลกระทบของการเข้าร่วมโครงการต่อสถานการณ์	
ทางการเงินของสหกรณ์	69
ลักษณะทั่วไปของสมาชิกตัวอย่างที่ศึกษา	77
ระดับความพึงพอใจของสมาชิก	80
ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจการใช้บริการ	82
บทที่ 6 สรุปและข้อเสนอแนะ	94
สรุป	94
การวิเคราะห์ผลกระทบของการเข้าร่วมโครงการต่อสถานการณ์	
ทางการเงินของสหกรณ์	95
ข้อเสนอแนะ	96
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	98
ภาคผนวก	100
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	111

สารบัญตาราง

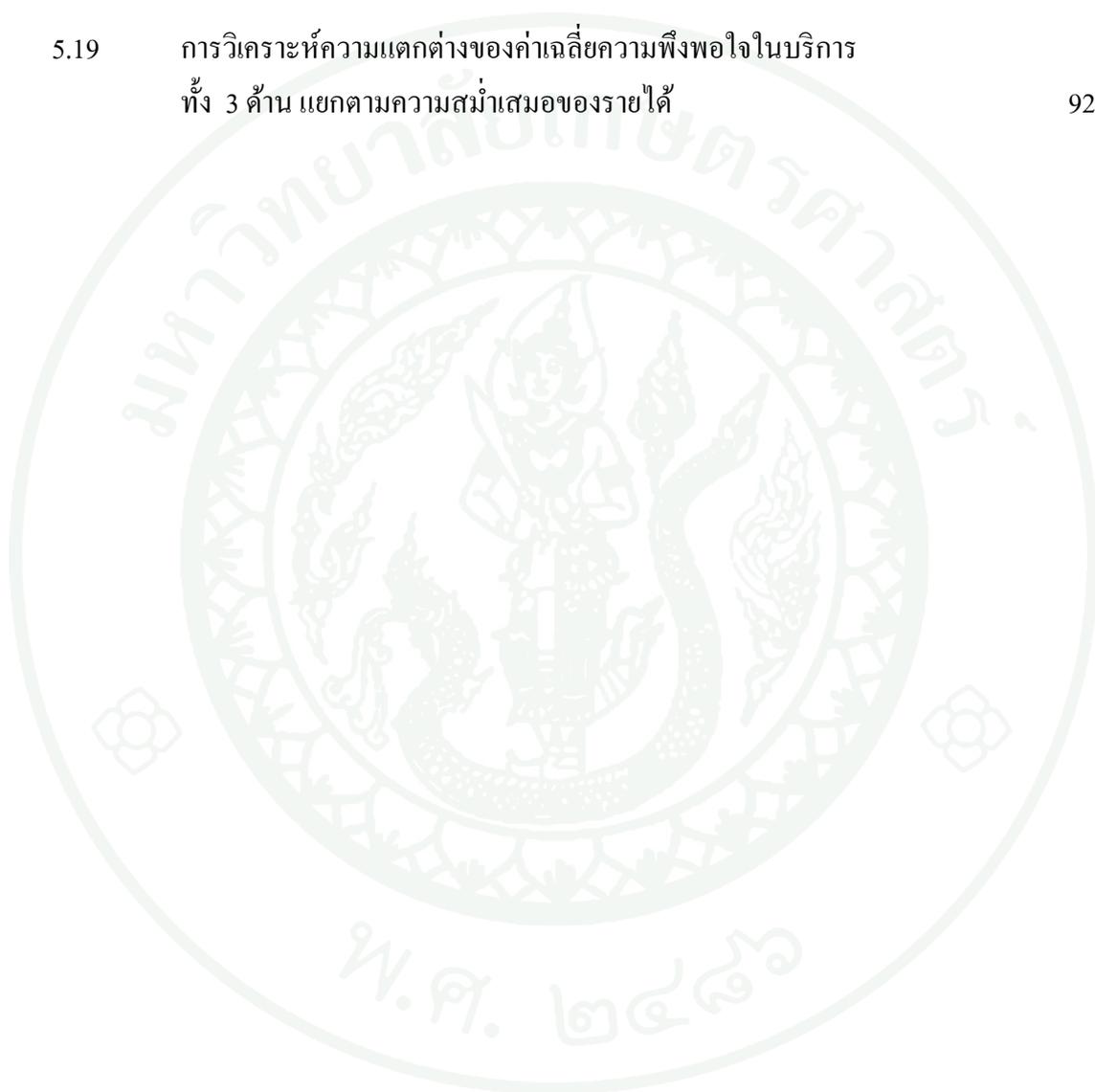
ตารางที่		หน้า
4.1	จำนวนสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด ระหว่างปี 2549 – 2554	62
4.2	ทุนเรือนหุ้น เงินรับฝาก และสินทรัพย์รวมของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด ระหว่างปี 2549 – 2554	63
4.3	รายได้ ค่าใช้จ่าย และกำไรสุทธิของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด ระหว่างปี 2549 – 2554	65
5.1	อัตราส่วนทุนหมุนเวียน ของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด	70
5.2	อัตราส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อส่วนของทุน ของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด	71
5.3	อัตรากาารหมุนของสินทรัพย์ ของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด	72
5.4	อัตรากำไรสุทธิ ของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด	73
5.5	อัตราตอบแทนต่อสินทรัพย์ ของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด	75
5.6	อัตราตอบแทนต่อส่วนของทุน ของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด	76
5.7	จำนวนร้อยละของสมาชิกแยกตาม เพศ อายุ และสถานภาพสมรส	77
5.8	จำนวนและร้อยละจำแนกตาม การศึกษา และอาชีพ	78
5.9	จำนวนและร้อยละของ รายได้ต่อเดือน	79

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
5.10	จำนวนและร้อยละของรายได้ต่อเดือนของครอบครัว	80
5.11	จำนวนและร้อยละของสมาชิกจำแนกตามระดับความพึงพอใจ	82
5.12	การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในบริการ ทั้ง 3 ด้าน แยกตามเพศ	83
5.13	การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในบริการ ทั้ง 3 ด้าน แยกตามอายุ	84
5.14	การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในบริการ ทั้ง 3 ด้าน แยกตามสถานภาพสมรส	86
5.15	การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในบริการ ทั้ง 3 ด้าน แยกตามการศึกษา	87
5.16	การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในบริการ ทั้ง 3 ด้าน แยกตามอาชีพ	88
5.17	การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพึงพอใจรวมในบริการ ทั้ง 3 ด้าน แยกตามรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือน	90
5.18	การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในบริการ ทั้ง 3 ด้าน แยกตามรายได้ครอบครัวต่อเดือน	91

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
5.19	การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในบริการ ทั้ง 3 ด้าน แยกตามความสม่ำเสมอของรายได้	92

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	โครงสร้างการบริหารงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด	18
2	ขั้นตอนสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด กรณีเป็นผู้ให้สินเชื่อ การดำเนินการจัดหาที่อยู่อาศัยภายใต้โครงการบ้านเอื้ออาทร	67

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ในยุคปัจจุบันมีการแข่งขันในทุกๆด้านสูงมาก ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา ฯลฯ ส่งผลให้ผู้คนในทุกระดับจะต้องดิ้นรนเพื่อการอยู่รอด รวมถึงผู้คนที่ต้องดำเนินชีวิตแบบหาเช้ากินค่ำเพื่อให้ได้มาซึ่งปัจจัย 4 ด้าน ได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานของการดำเนินชีวิต ดังนั้นทุกคนรอบตัวไม่ว่าจะอยู่ในสังคมระดับใดก็ตามต่างต้องทำงานอย่างหนักเพื่อให้ได้มาซึ่งปัจจัยดังกล่าว โดยเฉพาะที่อยู่อาศัยซึ่งเป็นสิ่งที่มีความสำคัญจึงไม่แปลกเลยที่ทุกคน ทุกครอบครัว ต่างดิ้นรนทำงานกันอย่างหนักเพื่อที่จะมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง แต่การที่จะได้มาซึ่งปัจจัยดังกล่าวไม่ใช่เรื่องง่ายเลยสำหรับชนชั้นกลางและล่าง ซึ่งส่วนใหญ่มีรายได้น้อย

รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาความไม่มั่นคงในเรื่องที่อยู่อาศัย เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและยกระดับคุณภาพชีวิตให้แก่ผู้ด้อยโอกาส กลุ่มผู้มีรายได้น้อย รัฐบาลได้มอบหมายให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกระทรวงการคลัง ร่วมดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยให้การเคหะแห่งชาติจัดสร้างที่อยู่อาศัยให้แก่ผู้ด้อยโอกาสกลุ่มผู้มีรายได้น้อย รวมถึงข้าราชการชั้นผู้น้อย และพนักงานหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้ได้เช่าซื้อที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองในราคาที่สามารถรับภาระได้ ธนาคารอาคารสงเคราะห์ในฐานะสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐที่ได้รับความไว้วางใจจากประชาชนในการให้บริการด้านสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยมากที่สุดของประเทศได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเสริมสร้างความมั่นคงและยกระดับคุณภาพชีวิตด้วยการเริ่มต้นจากการมีที่อยู่อาศัยที่เหมาะสม และไม่สร้างภาระที่มากเกินไปจนขีดความสามารถในการหารายได้ของประชาชน สร้างโอกาสมีบ้านเป็นของตนเองให้แก่กลุ่มผู้มีรายได้น้อย จึงได้ร่วมขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าว ด้วยการให้การสนับสนุนด้านสินเชื่อแก่ผู้ได้รับสิทธิเช่าซื้อบ้านใน โครงการบ้านเอื้ออาทรจากการคัดสรรของการเคหะแห่งชาติ นับตั้งแต่เริ่มดำเนินโครงการบ้านเอื้ออาทร ธนาคารได้อนุมัติสินเชื่อให้แก่ผู้ได้รับสิทธิไปแล้วกว่า 39,540

ราย และจะยังคงให้การสนับสนุนต่อไปเพื่อช่วยเสริมสร้างรากฐานด้านที่อยู่อาศัยที่มั่นคงให้ประชาชน สร้างเสริมโครงสร้างทางสังคมให้เข้มแข็ง ตามพันธกิจของธนาคารที่ได้ให้ไว้ต่อสังคม “ให้บริการทางการเงิน ด้านที่อยู่อาศัยอย่างครบวงจร โดยคำนึงถึงนโยบายภาครัฐประโยชน์ของสังคมและคุณภาพชีวิตของประชาชน”

นอกจากธนาคารอาคารสงเคราะห์จะทำหน้าที่ในการให้สินเชื่อแล้วยังมีสถาบันการเงินในภาคประชาชนอีกอย่างหนึ่งที่จะกล่าวถึงคือสหกรณ์ ภาครัฐได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการมีที่อยู่ ที่มั่นคงของประชาชน โดยเฉพาะผู้มีรายได้น้อย จึงได้ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มกันของประชาชน แล้วจัดตั้งเป็นสหกรณ์ขึ้น เพื่อเป็นแกนในการระดมความร่วมมือกับภาคีต่างๆ ในการจัดหาที่อยู่อาศัยที่มั่นคงให้กับประชาชน ตัวอย่าง เช่น สหกรณ์ออมทรัพย์ซึ่งสมาชิกเป็นผู้ที่มีรายได้ที่แน่นอน สมาชิกส่วนใหญ่ทำงานในองค์กรเดียวกัน ได้มีการปล่อยสินเชื่อให้สมาชิกเพื่อซื้อที่อยู่อาศัย สหกรณ์เคหสถานเป็นสหกรณ์บริการประเภทหนึ่ง มีบทบาทในการจัดหาที่อยู่อาศัยให้สมาชิกผู้ที่มีรายได้ไม่แน่นอน การดำเนินงานของสหกรณ์เหล่านี้ทำให้กลุ่มคนที่ต้องการเช่ากินค่ามีความหวัง และ โอกาสที่จะมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง

สหกรณ์เครดิตยูเนียน คือ สถาบันการเงินในรูปแบบสหกรณ์ออมทรัพย์ประเภทหนึ่ง จัดตั้งในกลุ่มที่รู้จักกัน อาศัยอยู่ในเขตวงสัมพันธ์เดียวกันด้วยความสมัครใจ ดำเนินการในระบบสมาชิก โดยการพึ่งตนเอง ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ออมทรัพย์ร่วมกัน เพื่อเป็นแหล่งเงินทุน สมาชิกเป็นเจ้าของร่วมกันดำเนินกิจการ และเป็นผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม การควบคุมการดำเนินการ การบริหารเป็นตามหลักประชาธิปไตยในความเสมอภาคเท่าเทียมกัน สมาชิกหนึ่งคนหนึ่งเสียง สมาชิกเป็นผู้บริหาร โดยผ่านขบวนการจัดประชุมเพื่อเลือกตั้งบุคคลที่เป็นสมาชิก ตั้งเป็นคณะบุคคลเป็นกรรมการดำเนินการ มีหน้าที่กำหนดนโยบายแนวทางการบริหาร การปฏิบัติ ควบคุมการบริหารงานทั้งหมดแทนสมาชิก เมื่อสหกรณ์ดำเนินการมีผลกำไร จะจัดกลุ่มสวัสดิการในรูปแบบเงินปันผล เงินเฉลี่ยคืน สวัสดิการต่างๆและจัดสรรเป็นทุนตามข้อบังคับสหกรณ์ เป้าหมายของสหกรณ์เครดิตยูเนียน เพื่อการพัฒนาคน นำคนมาเป็นหลักดำเนินการ พัฒนาโดยผ่านกระบวนการฝึกอบรม ด้วยการเรียนรู้ด้านวิชาการ ส่งเสริมให้คนปฏิบัติตน ฝึกการอยู่ร่วมกัน ทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง สร้างจิตสำนึกที่ดีเพื่อความพร้อมสำหรับความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตยในการดำรงชีวิตของตน และในสังคม วิธีการของสหกรณ์เป็นแนวทางการบริหารเพื่อพัฒนาคน คุณภาพชีวิต เศรษฐกิจ สังคม รวมถึงการเมือง

สหกรณ์เครดิตยูเนียนซึ่งอาจถือว่าเป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ในหมู่ผู้ที่ไม่มียาได้ประจำ สหกรณ์รูปนี้บางสหกรณ์ได้ช่วยเหลือให้สมาชิกที่อยู่เป็นของตนเอง ตัวอย่างที่สำคัญและกำลังเป็นที่กล่าวขวัญถึงในปัจจุบันคือ สหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด ซึ่งได้ร่วมมือกับการเคหะแห่งชาติในการดำเนินโครงการบ้านเอื้ออาทรซึ่งเดิมธนาคารพาณิชย์เป็นผู้ให้บริการสินเชื่อแก่ผู้ซื้อบ้าน อย่างไรก็ตามในระยะหลังธนาคารที่ร่วมโครงการดังกล่าวปฏิเสธการให้สินเชื่อทำให้ผู้จองซื้อบ้านเอื้ออาทรไม่สามารถซื้อบ้านได้ ก่อให้เกิดความเดือดร้อนอย่างมาก สหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด จึงเข้ามาทำหน้าที่ให้สินเชื่อแทนธนาคาร อย่างไรก็ตามการดำเนินการดังกล่าวถูกตั้งคำถามมากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานการณ์ทางการเงินของสหกรณ์ หลังจากที่เข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทร เพื่อตอบคำถามดังกล่าว จึงได้ทำการศึกษาถึงความพึงพอใจของสมาชิกต่อบริการจัดหาที่อยู่อาศัยของสหกรณ์แห่งนี้และสถานการณ์ทางการเงินของสหกรณ์

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. ศึกษาวิธีการจัดหาที่อยู่อาศัยให้แก่สมาชิกโดยสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด ภายใต้โครงการบ้านเอื้ออาทร
2. ศึกษาผลกระทบของโครงการบ้านเอื้ออาทรต่อสถานการณ์ทางการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด
3. ศึกษาระดับความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อโครงการบ้านเอื้ออาทรของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด และปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อระดับความพึงพอใจ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาในครั้งนี้ทำให้ทราบถึงวิธีการในการจัดหาที่อยู่อาศัยของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด ภายใต้โครงการบ้านเอื้ออาทร และได้ทราบผลกระทบของโครงการบ้านเอื้ออาทรต่อสถานการณ์ทางการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด นอกจากนี้ยังได้ทราบถึงระดับความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินการจัดหาที่อยู่อาศัยโดยสหกรณ์ภายใต้โครงการบ้านเอื้ออาทร ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างมากในการที่จะนำไปปรับปรุงการดำเนินงานจัดหาที่อยู่อาศัยของ

สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนคลองจั่น จำกัด ยิ่งกว่านั้นอาจนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการจัดบริการ
ด้านนี้ของสหกรณ์อื่นๆ

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อการร่วม
ดำเนินงานโครงการบ้านเอื้ออาทรของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนคลองจั่น จำกัด รวมถึงผลกระทบของ
โครงการบ้านเอื้ออาทรต่อสถานการณ์ทางการเงินของสหกรณ์ เนื่องจากสมาชิกของสหกรณ์มี
จำนวนมาก มีการดำเนินการกระจายอยู่หลายพื้นที่ทำให้มีข้อจำกัดในการเก็บรวบรวมข้อมูล
การศึกษาในครั้งนี้จึงได้เลือกทำการศึกษาเฉพาะกรณีของ สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนคลองจั่น จำกัด
สาขาศรีราชา จ. ชลบุรี

นิยามศัพท์

สมาชิก หมายถึง สมาชิกของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนคลองจั่น จำกัด

สหกรณ์ หมายถึง สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนคลองจั่น จำกัด

การจัดการที่อยู่อาศัย หมายถึง การดำเนินงานของสหกรณ์ในการจัดการที่อยู่อาศัยให้กับ
สมาชิกซึ่งดำเนินการ โดยให้สินเชื่อที่อยู่อาศัยหรือเป็นตัวกลางจัดหาและบริการทางการเงินเพื่อให้
สมาชิกมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง

บ้านเอื้ออาทร หมายถึง บ้านที่ทางสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนคลองจั่น จำกัด ซื้อมาจากการเคหะ
แห่งชาติ และได้รับการโอนกรรมสิทธิ์มาเป็นของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนคลองจั่น จำกัดแล้ว

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

ในส่วนของบทนี้ ประกอบด้วย 2 ส่วนหลัก คือ แนวคิดที่เกี่ยวข้อง และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในส่วนแรกจะประกอบด้วย แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์เครดิตยูเนียน แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ แนวทางของรัฐในการจัดหาที่อยู่อาศัยแก่ประชาชน และเครื่องมือวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

แนวคิดและประวัติความเป็นมาของสหกรณ์เครดิตยูเนียน

ความหมายของเครดิตยูเนียน

คำว่า “เครดิตยูเนียน” เป็นคำที่ฟรีดริช วิลเลียม ไรฟไฟเซน ผู้ริเริ่มก่อตั้งสมาคม ลักษณะนี้กำหนดให้ เมื่อเขาได้คิดค้น และริเริ่มจัดตั้งสมาคมแรกในประเทศเยอรมันนี้ประกอบด้วยคำที่แสดงปรัชญาของสมาคมนี้ไว้ชัดเจน 2 คำ คือคำว่า “เครดิต (Credit)” หมายความว่า “การรวมเป็นหนึ่งเดียวกัน” ซึ่งเมื่อรวมทั้งสองคำด้วยกัน แปลความตามรูปศัพท์ ที่ปรากฏจะหมายความว่า การรวมเอาความไว้วางใจซึ่งกันและกัน เข้าเป็นหนึ่งเดียวกัน แต่เนื่องจากสมาคมนี้มีลักษณะ ของสหกรณ์เต็มตัวจึงเรียกกันว่า สหกรณ์เครดิตยูเนียน ซึ่งก็แปลตามรูปศัพท์ที่ปรากฏได้ว่า การรวมเอาคนที่ไว้วางใจกัน ไว้วางใจกันได้เข้าเป็นหนึ่งเดียวกันเพื่อดำเนินงานร่วมกันให้บรรลุจุดมุ่งหมาย (ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด, 2524: 38).

สหกรณ์เครดิตยูเนียน เป็นสมาคมที่รวมคนเข้าด้วยกันตามลักษณะสหกรณ์ ดำเนินการตามหลักและวิธีการสหกรณ์สากลเช่นเดียวกับสหกรณ์อื่นๆ กิจการของสหกรณ์ประเภทนี้จะระดมเงินออมที่สมาชิกรายบุคคลสามารถกระทำได้นำมาเป็นทุน เพื่อจัดบริการสินเชื่อ ให้สมาชิกนำไปใช้ในทางที่เป็นประโยชน์โดยคิดดอกเบี้ยในอัตราที่เหมาะสม บริหารกิจการของสมาชิกโดยสมาชิก และเพื่อสมาชิก ซึ่งประกอบด้วยบุคคลที่อาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกัน ประกอบอาชีพการงานในถิ่นเดียวกันหรือในองค์กรเดียวกัน เป็นสมาชิกในสมาคมเดียวกัน ด้วยเหตุที่สหกรณ์เครดิตยูเนียนจัดตั้งขึ้นตามกำหนดในกฎหมายของรัฐ ในฐานะเป็นนิติบุคคล จึงมีสิทธิเช่นเดียวกับบุคคลธรรมดาตาม

กฎหมาย คือ สามารถจัดทำนิติกรรมใดๆตามที่กฎหมายกำหนดและให้สิทธิไว้ทุกกรณี สมาชิกมีความรับผิดชอบเท่าจำนวนหุ้นที่ตนครอบครองไว้ใน

จากเอกสารวิชาการของชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด ได้ให้นิยามสหกรณ์เครดิตยูเนียนไว้ว่า เป็นสมาคมที่รวมเอาคนที่ไว้วางใจกันและกันเข้ามาเป็นหนึ่งเดียวกัน เพื่อร่วมกันดำเนินกิจการอันจะเป็นประโยชน์แก่การแก้ไขปัญหา ความทุกข์ ความเดือดร้อน ของกันและกัน และช่วยส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีแก่สมาชิกและครอบครัว หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง สหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นองค์การที่รวมเอาคนที่รู้จักมักคุ้นกัน มีความไว้วางใจกันเข้าเป็น หนึ่งเดียวกัน เพื่อร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันให้ประสบความสำเร็จ ความเจริญ ความครบครันในชีวิตไปด้วยกัน

ประวัติความเป็นมาของสหกรณ์เครดิตยูเนียนสากล

สหกรณ์เครดิตยูเนียน กำเนิดขึ้นในสถานการณ์ข้าวยากหมากแพง ในสังคมชาวเยอรมัน ในมลฑลเวสต์ฟาเลีย แคว้นไรน์ ประเทศเยอรมันนี้ในปี ค.ศ 1847 (พ.ศ 2390) อันเป็นยุคเดียวกับการปฏิวัติอุตสาหกรรมในยุโรป ภาวะเศรษฐกิจทั่วไปตกต่ำ ประชาชน ในมลฑลเวสต์ฟาเลียขาดแคลนสิ่งอุปโภคและบริโภคขั้นพื้นฐานอาหารที่หารับประทานได้มีเพียง ขนมปังกับมันฝรั่งเท่านั้น แต่ราคาซื้อขายกันในท้องตลาดสูงมากจนคนในชนบทไม่อาจซื้อหาได้อย่างเพียงพอ ก่อให้เกิดหนี้สินพอกพูนในหมู่คนจนมากขึ้น เฟรดริช วิลเลียม ไรฟ์ไฟเซ่น นายเทศมนตรีหนุ่มแห่งเมืองเวเยอร์บุสซ์ในขณะนั้น ได้ขอความร่วมมือจากกบฏในเมืองนั้นให้นำเงินมาลงทุนในสมาคมผู้บริโภคแห่งเมืองเวเยอร์บุสซ์ หรือสมาคมขนมปังซึ่งเขาได้ริเริ่มขึ้น เพื่อช่วยเหลือคนยากจนให้มีอาหารเพียงพอที่จะบริโภค สมาคมได้สร้างโรงงานทำขนมปังขึ้น จัดการซื้อข้าวสาลีมาจากแคว้นอื่น นำมาผลิตขนมปังจำหน่ายแก่ประชาชนในราคาที่ต่ำกว่าท้องตลาดถึงครึ่งหนึ่ง สามารถบรรเทาภาวะวิกฤตเรื่องขาดแคลนอาหารลงไปได้มาก

สหกรณ์เครดิตยูเนียน กำเนิดขึ้นในสถานการณ์ข้าวยากหมากแพง ในสังคมชาวเยอรมัน ในมลฑลเวสต์ฟาเลีย แคว้นไรน์ ประเทศเยอรมันนี้ในปี ค.ศ 1847 (พ.ศ 2390) อันเป็นยุคเดียวกับการปฏิวัติอุตสาหกรรมในยุโรป ภาวะเศรษฐกิจทั่วไปตกต่ำ ประชาชน ในมลฑลเวสต์ฟาเลียขาดแคลนสิ่งอุปโภคและบริโภคขั้นพื้นฐานอาหารที่หารับประทานได้มีเพียง ขนมปังกับมันฝรั่งเท่านั้น

แต่ราคาซื้อขายกันในท้องตลาดสูงมากจนคนในชนบทไม่อาจซื้อหาได้อย่างเพียงพอ ก่อให้เกิดหนี้สินพอกพูนในหมู่คนจนมากขึ้น เฟรเดริก วิลเลียม ไรฟ์ไฟเฟิน นายกเทศมนตรีหนุ่มแห่งเมืองเวเยอร์บวร์ชในขณะนั้น ได้ขอความร่วมมือจากคหบดีในเมืองนั้นให้นำเงินมาลงทุนในสมาคมผู้บริโภครวมเมืองเวเยอร์บวร์ช หรือสมาคมขนมปังซึ่งเขาได้ริเริ่มขึ้น เพื่อช่วยเหลือคนยากจนให้มีอาหารเพียงพอที่จะบริโภค สมาคมได้สร้างโรงงานทำขนมปังขึ้น จัดการซื้อข้าวสาลีมาจากแคว้นอื่น นำมาผลิตขนมปังจำหน่ายแก่ประชาชนในราคาที่ต่ำกว่าท้องตลาดถึงครึ่งหนึ่ง สามารถบรรเทาภาวะวิกฤตเรื่องขาดแคลนอาหารลงไปได้มาก

แม้ว่า สมาคมขนมปังจะสามารถบรรเทาภาวะวิกฤตลงได้มาก แต่ปัญหาของประชาชนยังไม่หมดไป ชาวชนบทยังมีหนี้สินล้นพ้นตัว ขาดแคลนเงินทุนเพื่อการจัดซื้อปัจจัยการผลิตทางการเกษตร ต้องการนำเงินมาซ่อมแซมบ้านเรือนหรือซื้อบ้านใหม่ ไม่มีสถาบันการเงินที่จะให้บริการเรื่องดังกล่าว มีการซื้อขายปลูสดัวเพื่อการใช้งาน ในไร่นาที่ไร้ความเป็นธรรมไรฟ์ไฟเฟิน ได้อาศัยประสบการณ์เดิมจากการดำเนินงานของสหกรณ์ขนมปังมาสร้างสมาคมใหม่เมื่อย้ายไปดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรี เมืองแฟลมเมอร์เฟลด์ ให้ชื่อสมาคมใหม่นี้ว่า สมาคมเพื่อสงเคราะห์ชาวนาผู้ยากไร้แห่งแฟลมเมอร์สเฟลด์ ก่อตั้งขึ้นเมื่อเดือนธันวาคม ค.ศ 1849 (พ.ศ 2392) โดยอาศัยความร่วมมือจากคหบดีในเมืองนั้น เป้าหมายสำคัญของสมาคมเพื่อจัดระบบการค้าและปลูสดัวมาขายให้ชาวนา แบบผ่อนส่งในระยะเวลา 5 ปี สมาคมนี้จึงมีชื่อเรียกกันว่า สหพันธ์ปลูสดัวอีกชื่อหนึ่ง

การดำเนินงานของสมาคมเป็นไปอย่างช้าๆ เพราะใช้เวลานานในการหมุนเวียนเงินทุนและไม่สามารถสนองความต้องการของชาวนาได้อย่างทั่วถึงและทันทั่วถึง แต่ก็สามารถช่วยแก้ปัญหาได้เฉพาะด้านปลูสดัวใช้งานเท่านั้น ส่วนปัญหาความต้องการเงินทุนยังคงมีอยู่ สมาคมจึงริเริ่มจัดบริการสินเชื่อเพิ่มขึ้นจากกิจการหนึ่ง โดยสมาคมกู้เงินจากแหล่งต่างๆ และรับบริจาคมาเป็นกองทุน การบริการสินเชื่อเป็นสิ่งใหม่ สำหรับชาวนา ชาวนาเองไร้วินัยในการใช้บริการสินเชื่อ ทำให้คหบดีทั้งหลายถอนความร่วมมือจากสมาคมของสมาคมจึงเริ่มมีปัญหาและดำเนินไปด้วยความยากลำบากมากขึ้น

ในปี ค. ศ 1852 (พ.ศ 2395) ไรฟ์ไฟเฟิน ได้ย้ายไปดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีเมืองเฮลดสดอร์ฟ ภารกิจของสมาคมมีหลากหลายขึ้น ได้แก่การจัดบริการสินเชื่อแก่คนยากจน ได้การศึกษาและห้องสมุดสาธารณะ เลี้ยงดูเด็กกำพร้าและเด็กที่ถูกทอดทิ้ง และจัดบริการทางานแก่ประชาชน โดยเฉพาะอดีตนักโทษ ปรัชญาการดำเนินงานของสมาคม เน้นความเป็นอยู่ที่ดีและพัฒนาคุณธรรม

ความดีของประชาชนมากขึ้น หลังจากดำเนินงานไปได้ระยะหนึ่งกิจการอื่นๆ ก็ซบเซาเหลือเพียง การให้บริการสินเชื่อมากขึ้นจนถึงขั้นแยกบริการสินเชื่อออกไปจัดเป็นสมาคมในปี ค.ศ 1864 (พ.ศ 2407) ชื่อว่า เอเคเดสคอร์ต์เครดิตยูเนียน นับเป็นสหกรณ์เครดิตยูเนียนสมาคมแรกของโลก

การให้บริการสินเชื่อของสมาคมเครดิตยูเนียนตั้งอยู่บนพื้นฐานการรวมประชาชาติเข้าด้วยกันเพื่อให้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และพึ่งตนเองตามคำสอนของศาสนาที่ว่าพระเจ้าช่วยผู้ที่ช่วยตนเองการดำเนินของสมาคมเน้นหนักที่การบริหารขององค์กร สร้างสรรค์ความเป็นอยู่ที่ดีแก่ประชาชน โดยสนองความต้องการทางวัตถุควบคู่กันไปกับการพัฒนา คุณธรรมในมนโสนำนี้ของประชาชน จากนั้นมาอีก 8 ปี กิจการเครดิตยูเนียน ได้พิสูจน์ให้เห็นบทบาทในการช่วยพัฒนาสังคม และสร้างคุณประโยชน์ให้เป็นที่ประจักษ์ กิจการเครดิตยูเนียน จึงได้รับความนิยมกันแพร่หลายไปทั่วประเทศเยอรมันนีอย่างรวดเร็ว ไรฟ์ไฟเซ่น ได้อุทิศคนทำงาน ขยายเครดิตยูเนียนและสร้าง ความยอมรับจากรัฐบาล จนสามารถออกกฎหมายโดยการผนวกเอาปรัชญาหลักการ และวิธีการของ กิจการเครดิตยูเนียนเป็นพื้นฐานของกฎหมาย เมื่อสิ้นบุญของไรฟ์ไฟเซ่นในปี ค. ศ 1888 (พ.ศ 2431) สหกรณ์เครดิตยูเนียนได้จัดตั้งขึ้นในประเทศเยอรมันนีถึง 425 สหกรณ์

จากการที่สหกรณ์เครดิตยูเนียนได้แสดงอำนาจในการแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนชาวเยอรมันนีได้ประจักษ์ทั่วไป ประเทศต่างๆ ในยุโรปได้รับความสนใจเป็นอย่างยิ่ง อาทิ เนเธอร์แลนด์ เบลเยียม สเปน ฝรั่งเศส เป็นต้น ประเทศเดนมาร์คและสวีเดนก็ได้ประกาศ ให้รางวัลแก่เจ้าหน้าที่ของคนที่สามารถเผยแพร่และจัดตั้งสหกรณ์เครดิตยูเนียนขึ้นได้ใน ประเทศ (ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด, 2524: 25) ตั้งแต่นั้นมาสหกรณ์เครดิต ยูเนียน ก็ได้รับการจัดตั้งขึ้นในประเทศต่างๆ ทั้งในยุโรปและในที่อื่นๆ จนครอบคลุมไปทั่วโลกดัง ปรากฏในปัจจุบัน การเผยแพร่ขยายของสหกรณ์เครดิตยูเนียนที่สำคัญและมีผลทำให้สหกรณ์ ประเภทนี้เป็นขบวนการระดับโลก เป็นการเผยแพร่ขยายใน 3 ประเทศดังต่อไปนี้

1. เลออง วอลเลมเบอร์ก์ ได้ริเริ่มนำกิจการสหกรณ์เครดิตยูเนียนได้ก่อตั้งในประเทศอิตาลี ในเมืองลอเร็กเจีย แต่กิจการไม่พัฒนามากเป็นเพียงกลุ่มเล็กๆ มีสมาชิกไม่เกิน 100 คน ท่านลุยจิ ลัชซัตติ ได้ริเริ่มก่อตั้งสหกรณ์เครดิตยูเนียนในรูปธนาคารประชาชน โดยปรับปรุงหลักการของไรฟ์ไฟเซ่นในเมืองมิลานให้ชื่อว่า “ธนาคารประชาชนแห่งเมืองมิลาน” ปรากฏว่าเป็นผลสำเร็จมาก จนมีการนำเอารูปแบบธนาคารประชาชนไปจัดตั้งทั่วประเทศอิตาลีจำนวนถึง 735 แห่ง ในเวลา 44 ปี

2. อัลฟองส์ เดสจาร์แดงส์ ชาวแคนาดาเชื้อสายฝรั่งเศส ได้นำเอากิจการสหกรณ์เครดิตยูเนียนไปริเริ่มก่อตั้งที่ เมืองเลวิส มลฑลควิเบก ประเทศแคนาดา ให้ชื่อว่าสมาคม ลาเซส ปอปปูแลร์ เดอ เลวิส นับเป็นสหกรณ์เครดิตยูเนียน แห่งแรกในประเทศนี้ จากนั้นมาสหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นที่นิยมในหมู่ชาวแคนาดาเชื้อสายฝรั่งเศสอย่างกว้างขวางและแพร่ไปสู่เชื้อสายอื่นจนทั่วประเทศในที่สุด

3. อัลฟองส์ เดสจาร์แดงส์ ไปนำเอากิจการสหกรณ์เครดิตยูเนียน ไปเผยแพร่ในหมู่ชาวอเมริกันเชื้อสายฝรั่งเศสที่เมนเชสเตอร์และนิวแฮมเชียร์ในสหรัฐอเมริกา จนเป็นที่นิยมทั่วไปในระยะต่อมาเอ็ดเวิร์ด เอ. ไฟเลน คหบดีผู้มั่งคั่งแห่งมลรัฐแมสซาชูเซตได้เข้ามามีบทบาทสนับสนุนส่งเสริมสหกรณ์เครดิตยูเนียนให้แพร่ขยายไปทั่วสหรัฐอเมริกาพร้อมกันด้วยทนายความคู่ใจของเขาพยายามผลักดันให้รัฐบาลของรัฐแมสซาชูเซตยอมรับออกกฎหมายรับรองสหกรณ์เครดิตยูเนียนจนเป็นผลสำเร็จ และกฎหมายรัฐฉบับนี้กลายเป็นต้นฉบับของกฎหมายที่ใช้รับรองสหกรณ์เครดิตยูเนียนในมลรัฐอื่นๆ ไฟเลนและทนายของเขายังคงดำเนินการเผยแพร่และขยายขบวนการสหกรณ์เครดิตยูเนียนต่อไปในสหรัฐอเมริกาโดยการก่อตั้งสำนักงานขยายงานเครดิตยูเนียนขึ้นให้มีบทบาทในการพัฒนาขบวนการสหกรณ์เครดิตยูเนียนในสหรัฐอเมริกา โดยการสนับสนุนให้มีการจัดตั้งชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียน ในมลรัฐต่างๆ แล้วรวบรวมความร่วมมือระหว่างชุมนุมมลรัฐเหล่านั้นก่อตั้ง “สมาคมเครดิตยูเนียนแห่งชาติ” ที่รู้จักในนามย่อว่า คิวน่า เอ็ดเวิร์ด เอ. ไฟเลน ได้รับสมญาว่าเป็นบิดาแห่งขบวนการเครดิตยูเนียนในสหรัฐอเมริกา ในขณะที่เฟรดริช วิลเลียม ไรฟ์ไฟเซน ได้รับสมญาว่า บิดาแห่งขบวนการสหกรณ์เครดิตยูเนียนของโลก

วิวัฒนาการของสหกรณ์เครดิตยูเนียนในประเทศไทย

ประเทศไทยได้มีความสัมพันธ์กับประเทศทางตะวันตกมากขึ้น โดยเฉพาะในเขตยุโรป ในช่วงที่ประเทศแถบนี้ทำการล่าอาณานิคมในเอเชีย จึงมีผลให้คนไทยเปลี่ยนแปลงแบบแผน การผลิตข้าวจากการผลิตเพื่อบริโภคภายในประเทศเป็นการผลิตเพื่อการส่งออกหรือการค้ากับต่างประเทศพ่อค้าคนกลางและนายทุนเริ่มเข้ามามีบทบาทในระบบเศรษฐกิจแบบใหม่นี้มากขึ้น สถานการณ์ดังกล่าวผลักดันให้ชาวตะวันตกเป็นหนี้นายทุนและพ่อค้าคนกลางต้องสูญเสียที่ดินทำกิน และอพยพไปหาที่ใหม่แต่ก็เข้าสู่วัฏจักรเดิม

ภาวะความยากจนเข้าครอบงำชาวนาไทยทั่วไป รัฐบาลในสมัยปี พ.ศ 2457 ได้พยายาม

หาทางหยุดยั้งปัญหาดังกล่าว ในที่สุดก็เริ่มนำเอา ระบบสหกรณ์หาทุนแบบของ ไรฟ์ไฟเฟินเข้ามา ริเริ่มจัดตั้งขึ้นตามคำแนะนำของ เซอร์ เบอร์นาร์ด ฮันเตอร์ นายธนาคารชาวอังกฤษแห่งเมืองมัทธา ประเทศอินเดีย ที่ตำบลวัดจันทร์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ 2549 ชื่อ สหกรณ์วัดจันทร์ไม่จำกัดสินใช้ ซึ่งก็คือสหกรณ์แห่งแรกของประเทศไทยนั่นเอง สหกรณ์นั้น ใช้หลักและวิธีการคล้ายกับสหกรณ์เครดิตยูเนียน และรู้จักในนามสหกรณ์หาทุน มีเฉพาะผู้ที่ได้รับการศึกษาสหกรณ์จากต่างประเทศกับนักวิชาการสหกรณ์ในสมัยนั้นที่เข้าใจว่า สหกรณ์วัดจันทร์ เป็นสหกรณ์เครดิตยูเนียน

ชื่อสหกรณ์เครดิตยูเนียนเพิ่งจะเริ่มเป็นที่รู้จักในหมู่คนไทย เมื่อมีนักพัฒนาในกลุ่มคริสต์ชนนิกายโรมันคาทอลิก ได้จัดการสัมมนาเรื่อง การพัฒนาเครดิตยูเนียน ในกรุงเทพมหานคร ที่บ้านเซเวียร์ ใกล้อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ เมื่อปี พ.ศ 2505 และเสริมย้ำด้วยการสัมมนาเรื่อง เครดิตยูเนียนของสมาคมเครดิตยูเนียนแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา ร่วมกับ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ด้วยความสนับสนุนของรัฐบาลไทยในปี พ.ศ 2506 ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์บางเขน จากนั้นมาอีก 2 ปี กลุ่มนักพัฒนาเอกชน ซึ่งประกอบด้วยนายแพทย์ อาจารย์มหาวิทยาลัยและนักศึกษา ตลอดจนเจ้าหน้าที่พัฒนาเอกชนซึ่งร่วมกับดำเนินงานในศูนย์พัฒนา สลัมห้วยขวางชื่อศูนย์กลางเทวา ได้ริเริ่มจัดตั้งกลุ่มเครดิตยูเนียนขึ้นในหมู่ชาวสลัมแห่งนั้นเมื่อวันอาทิตย์ที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ 2508 (ค.ศ 1965) ให้ชื่อว่า เครดิตยูเนียนแห่งศูนย์กลางเทวา มีสมาชิกเริ่มแรก 13 คน รวบรวมเงินสะสมงวดแรกจากบรรดาสมาชิก ซึ่งส่วนมากเก็บขยะและค้าขายเล็กๆน้อยๆ ได้ 360 บาท กลุ่มเครดิตยูเนียนแห่งแรกของประเทศไทยนี้ไม่เป็นที่ยอมรับของทางราชการในระยะเริ่มแรกจึงได้รับความอุปถัมภ์จากนักบวชในศาสนาคริสต์นิกาย คาทอลิก คือ บาทหลวงอัลเฟรด บอนแนงค์ กับ นายแพทย์ นักพัฒนาชาวสลัมชื่อ นายแพทย์ชวลิต จิตรานูเคราะห์

การเผยแพร่กลุ่มเครดิตยูเนียนในระยะเริ่มต้น จึงอยู่ในแวดวงของคริสต์ชน นิกายโรมันคาทอลิกเป็นส่วนมากจนเป็นที่เข้าใจกันว่าเป็นกิจกรรมเผยแพร่ศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกทั้งที่จริงแล้วกิจกรรมเครดิตยูเนียนเป็นคนละเรื่องกับการเผยแพร่ศาสนา แต่เป็นเพราะนักพัฒนาในกลุ่มนับถือศาสนาคริสต์เป็นผู้ริเริ่มนำมาเผยแพร่เท่านั้น

การเผยแพร่และส่งเสริมกลุ่มเครดิตยูเนียนได้รับความสนับสนุน จากองค์การพัฒนาในกลุ่มคาทอลิกและองค์การเครดิตยูเนียนในต่างประเทศมากขึ้นตามลำดับ เพื่อให้มีการเผยแพร่และส่งเสริมกลุ่มเครดิตยูเนียนมากขึ้น ได้มีการจัดตั้งการทำงานพัฒนาเครดิตยูเนียนขึ้น โดยอาศัย

สำนักงาน สมาคมศูนย์กลางทewaเป็นที่ทำการเป็นเสมือนโรงเรียนสอนสหกรณ์เครดิตยูเนียนแก่นักพัฒนาและผู้ที่จะนำเอาไปจัดตั้งสังคมของตนคณะทำงานได้จัดตั้ง “ศูนย์กลางเครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย” ขึ้นให้มีบทบาทในการดำเนินงานเกี่ยวกับเครดิตยูเนียน 3 ประการดังนี้

1. เป็นศูนย์กลางในการรวบรวมสถิติเกี่ยวกับเครดิตยูเนียน ตลอดจนการวางแผนจัดการศึกษาเครดิตยูเนียน เช่น การจัดทำหลักสูตร การกำหนดแนวทางเผยแพร่และส่งเสริม รวมทั้งการเตรียมเอกสารเพื่อการเผยแพร่ชนิดต่างๆเกี่ยวกับเครดิตยูเนียน
2. เป็นหน่วยปฏิบัติการศึกษาเครดิตยูเนียน เช่น จัดการประชุมสัมมนา จัดการส่งวิทยากรไปบรรยายตามหน่วยงาน องค์กร และชุมชนที่สนใจ จัดการอบรมเพื่อก่อตั้งกลุ่มเครดิตยูเนียน เป็นต้น
3. เป็นศูนย์กลางประสานงานเพื่อพัฒนาเครดิตยูเนียนกับหน่วยงานราชการเกี่ยวข้องเป็นศูนย์กลางของขบวนการเครดิตยูเนียนในประเทศ และเป็นหน่วยประสานงานติดต่อประชาสัมพันธ์กับองค์กรเครดิตยูเนียนสากลและต่างประเทศ

การดำเนินของเครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทยประสบความสำเร็จด้วยดี ในด้านการเผยแพร่และขยายเครดิตยูเนียนไปสู่ท้องถิ่นต่างๆรวมทั้งเสริมสร้างสัมพันธภาพอันดีกับขบวนการเครดิตยูเนียนสากลจนได้เข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์และเครดิตยูเนียนในเอเชียและเข้าเป็นสมาชิกของสภาเครดิตยูเนียนโลกตามลำดับในเวลาต่อมา ในขณะเดียวกันได้พัฒนาองค์กรเครดิตยูเนียนระดับที่สูงขึ้นกว่าระดับท้องถิ่นเพื่อสร้างขบวนการที่เข้มแข็งและเป็นที่ยอมรับจากการราชการและทัศนะของข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ (ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย, 2524: 34)

หลังจากผู้แทนของประเทศไทยกลับจากการเข้าร่วมการประชุมสัมมนาเกี่ยวกับเครดิตยูเนียน ณ สถาบันศึกษาสหกรณ์เครดิตยูเนียน ณ ประเทศเกาหลีใต้ เมื่อปี พ.ศ. 2514 แล้วได้ริเริ่มดำเนินการจัดองค์การเครดิตยูเนียนระดับสูงเมื่อวันที่ 12 สิงหาคม พ.ศ. 2515 โดยถือเป็นการให้กำเนิดขบวนการในวันแม่แห่งชาติ ที่ประชุมผู้แทนกลุ่มเครดิตยูเนียนทั่วประเทศ ได้มีมติจัดตั้ง “ชุมนุมกลุ่มออมทรัพย์พัฒนาแห่งประเทศไทย” ขึ้นทำหน้าที่แทนศูนย์กลางเครดิตยูเนียนแห่ง

ประเทศไทย ยังใช้ที่เดิมเป็นสำนักงาน มีคณะบริหารมาจากการเลือกตั้งในหมู่ผู้แทนกลุ่มเครดิตยูเนียนทั่วประเทศในขณะนั้น มีการจัดจ้างเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเต็มเวลาได้รับความช่วยเหลือเงินค่าใช้จ่าจากองค์กรพัฒนาระหว่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ ในปี พ.ศ. 2517 ที่ประชุมใหญ่ผู้แทนกลุ่มเครดิตยูเนียนทั่วประเทศได้มีมติให้เปลี่ยนชื่อ “ชุมนุมกลุ่มออมทรัพย์พัฒนาแห่งประเทศไทย” เป็น “สันนิบาตเครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย” เพื่อให้เป็นที่รู้จักและสัมพันธ์กับขบวนการเครดิตยูเนียนสากล เพราะชื่อเดิมไม่เป็นที่รู้จักและเข้าในขบวนการ พร้อมกันนั้นก็ได้รับเริ่มจัดระบบสวัสดิการเงินกู้ และสวัสดิการเงินสะสมบริการแก่กลุ่มเครดิตยูเนียนที่สนใจโดยได้รับการสนับสนุนจากสมาคมของประกันภัยของคิวน่าซึ่งเป็นองค์กรประกันภัยสำหรับขบวนการเครดิตยูเนียนทั่วโลก

สันนิบาตเครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทยได้ดำเนินงานในฐานะองค์กรกลางของขบวนการเครดิตยูเนียนของประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านการพัฒนาขบวนการ ด้านเผยแพร่และส่งเสริมและจัดบริการสวัสดิการต่างๆ อันจะช่วยให้ขบวนการเครดิตยูเนียนเจริญก้าวหน้า และพึ่งตนเองได้ สิ่งที่ต้องพยายามอย่างยิ่งก็คือให้ทางราชการยอมรับและจดทะเบียนตามกฎหมาย

เป้าหมายของสหกรณ์เครดิตยูเนียน

สหกรณ์เครดิตยูเนียน มีเป้าหมายสูงสุดที่การพัฒนาคนให้มีคุณภาพและศักยภาพที่จะทำงานให้หมู่คณะ ช่วยพัฒนาความเจริญก้าวหน้า ความมั่นคงแก่สหกรณ์เครดิตยูเนียน ด้วยหลักการพัฒนาจิตใจ พัฒนาเศรษฐกิจ และพัฒนาสังคมให้มีคุณภาพ โดยมุ่งให้คนมีในสิ่งต่อไปนี้

1. มีการเรียนรู้ร่วมกันทั้งทางโลกและทางธรรมมากขึ้น หมายความว่า ให้คนเรียนรู้ปัญหาของคน ของสังคมรอบข้างด้วยตนเอง เรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาและเรียนรู้ที่จะสร้าง ความเป็นอยู่ที่ดีร่วมกันตลอดจนการเรียนรู้เรื่องต่างๆที่จะสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาความเป็นอยู่ที่ดีร่วมกัน

2. มีความจำเริญในทรัพย์และจำเริญในธรรมร่วมกันมากขึ้น หมายความว่า ให้คนในสังคมมีฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้นไปด้วยกัน และสังคมสงบสุข ปราศจากภัย และอบายมุข ผู้คนเป็นคนดีอยู่ร่วมกันอย่างมีสันติสุข

3. ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ด้วยกัน หมายความว่า คนทุกคนในขบวนการสหกรณ์เครดิตยูเนียนจะเป็นผู้เกียรติเสมอภาคกัน ไม่ถูกเหยียดหยาม เหยียบยำ หรือถูกแบ่งชนชั้น ทุกคนสามารถดำรงฐานะของตนในความเป็นมนุษย์ได้อย่างมีเกียรติมีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกัน

วัตถุประสงค์ของสหกรณ์เครดิตยูเนียน

สหกรณ์เครดิตยูเนียน มุ่งพัฒนาคนให้สามารถอยู่ในสังคมที่เคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงร่วมกันได้โดยสันติ สามารถสร้างสรรค์สังคมและเศรษฐกิจให้เอื้อต่อความเป็นอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ(ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด, 2524: 83 - 84)

วัตถุประสงค์ที่สำคัญของสหกรณ์เครดิตยูเนียนก็คือ ส่งเสริมให้สมาชิกช่วยตนเอง เพื่อร่วมกันดำเนินธุรกิจและช่วยเหลือซึ่งกันตามจิตตารมณ์ซึ่งแสดงออกมาเป็นความรักแท้ด้วยคุณธรรม 5 ประการได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความเห็นใจกัน และความไว้วางใจกัน รวมทั้ง จริยธรรมอันดีงาม อันมีความประหยัดและออม เป็นต้น เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิก และส่วนรวมทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม จนสามารถช่วยให้ทุกคนอยู่ดี กินดี รวมทั้งข้อต่อไปนี้

1. ส่งเสริมการพัฒนาบุคคล ครอบครัว และสังคมโดยทั่วไป คือพัฒนาบุคคล อันเป็นสมาชิกของครอบครัวให้มีคุณภาพ ศักยภาพที่จะสามารถสร้างครอบครัวที่มั่นคงอันมีผลต่อการสร้างสังคมที่สงบสุข

2. ส่งเสริมการออมของสมาชิก คือ ส่งเสริมสมาชิกให้ขยันทำงาน ประหยัดทรัพย์จนสามารถเก็บออมได้อย่างสม่ำเสมอโดยสหกรณ์รับเงินที่ออมได้มารักษาไว้ในรูปหุ้น

3. รับฝากเงินจากสมาชิก คือ เป็นสถาบันการเงินให้สมาชิกรักษาเงินที่ออมได้มาฝากไว้โดยสหกรณ์ให้ดอกเบี้ยที่เป็นธรรม

4. ให้สมาชิกกู้ยืมเงินตามความจำเป็นหรือใช้ในทางที่มีประโยชน์ คือสหกรณ์เป็นแหล่งบริการสินเชื่อแก่สมาชิกที่ต้องการเงินไปบำบัดทุกข์บำรุงสุขและประกอบสัมมาอาชีพ

5. กู้ยืมเงินเพื่อให้เป็นทุนดำเนินงานสหกรณ์ คือ สหกรณ์แสวงหาเงินกู้จากแหล่งอื่นนำเข้ามาให้บริการเงินกู้แก่สมาชิกอย่างเพียงพอ

6. ให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงิน คือ สหกรณ์ให้สหกรณ์อื่นที่ขาดแคลนเงินทุนกู้ยืมส่วนที่เหลือและเกินความต้องการของสมาชิกอันเป็นการช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างสหกรณ์

7. ซื้อและ/ หรือออกตั๋วสัญญาใช้เงินและตราสารทางการเงิน คือ สหกรณ์ดำเนินการด้วยตราสารทางการเงินตามความจำเป็น

8. ค้ำประกันเงินกู้หรือสินเชื่อกับสมาชิก รวมทั้งการค้ำประกันการให้เข้าซื้อหรือให้ยืมทรัพย์สินแก่สมาชิก

9. ซื้อหุ้นธนาคารซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สหกรณ์ คือ สหกรณ์จะร่วมทุนในธนาคารที่เกื้อหนุนกิจการสหกรณ์

10. ซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้ของชุมนุมสหกรณ์ คือ สหกรณ์ช่วยอุดหนุนกิจการของชุมนุมสหกรณ์ที่สหกรณ์เป็นสมาชิกอยู่

11. ซื้อหุ้นของสหกรณ์อื่นหรือของสถาบันที่ประกอบธุรกิจอันทำให้เกิดความสะดวกหรือความจำเป็นแก่กิจการของสหกรณ์

12. ซื้อพันธบัตรรัฐบาลหรือพันธบัตรรัฐวิสาหกิจ เป็นการช่วยอุดหนุนของรัฐบาล

13. จัดให้มีสวัสดิการ หรือให้การสงเคราะห์แก่สมาชิกและครอบครัว

14. จัดให้มีสวัสดิการคุ้มครองการออมทรัพย์ คุ้มครองเงินกู้ของสมาชิก คือ จัดการประกันเงินออมและหนี้สินของสมาชิก

15. ดำเนินการให้กู้เงินเพื่อการเคหะ คือ ส่งเสริมการกู้เงินเพื่อสร้างที่อยู่อาศัยแก่สมาชิก

16. ดำเนินธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนเพื่อประโยชน์ของสมาชิกคือ สหกรณ์จัดให้มีธุรกิจอื่นเกี่ยวกับกิจการของสหกรณ์ ซึ่งจะเกิดประโยชน์ แก่บรรดาสมาชิกโดยตรงโดยอ้อม

17. ร่วมมือกับทางราชการ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ชุมนุมสหกรณ์และสหกรณ์อื่นทั้งในและต่างประเทศเพื่อส่งเสริมกิจการของสหกรณ์

18. ทำการต่างๆตามที่อนุญาตไว้ในกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กล่าวข้างต้น ทั้งนี้รวมถึงการถือกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ก่อสร้าง ซื้อ แลก เปลี่ยน โอน หรือรับโอน ยืมหรือให้ยืม เช่าหรือให้เช่า ซื้อหรือให้ซื้อ จำนองหรือรับจำนอง จำนำหรือรับจำนำ ขาย หรือจำหน่ายซึ่งทรัพย์สิน ตลอดจนดำเนินการอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ (ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนแห่งประเทศไทย, 2535: 1-2)

โครงสร้างการบริหารงานของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน

องค์ประกอบของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนจะประกอบไปด้วย

1. สมาชิก สมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนจะจำแนกได้เป็น 2 ประเภทอันประกอบด้วย

1.1 สมาชิกผู้เริ่มก่อตั้ง เป็นสมาชิกที่เริ่มก่อตั้งซึ่งสมาชิกทุกคนจะต้องยื่นรายชื่อของตนเองเพื่อขอจดทะเบียนเป็นสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน สมาชิกผู้เริ่มจัดตั้งจะเป็นสมาชิกของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนที่จัดตั้งขึ้นนี้โดยอัตโนมัติ

1.2 สมาชิกที่สมัครตามข้อบังคับ เป็นสมาชิกที่สมัครตามข้อบังคับของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนที่กำหนดลักษณะคุณสมบัติของผู้ที่มาเป็นสมาชิกไว้ ซึ่งคุณสมบัติที่สำคัญจะประกอบด้วย

1.2.1 เป็นผู้ที่ต้องเข้าใจหลักการของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนเป็นอย่างดี

1.2.2 เป็นผู้บรรลุนิติภาวะ

1.2.3 เป็นผู้ที่มึลัษณะนิสัยที่ดี

สมาชิกตามข้อ (1.2) จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการอำนวยการของสหกรณ์ เคารดิยูเนี่ยนก่อนพร้อมชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้าจึงจะเป็นสมาชิกสมบูรณ์ หลังจากนั้น คณะกรรมการดำเนินการต้องรายงานเรื่องการรับสมาชิกให้ที่ประชุมใหญ่รับทราบสภาพและ สิทธิประโยชน์

2. คณะกรรมการ คณะกรรมการคือตัวแทนที่สมาชิกเลือกจากสมาชิกด้วยกัน ซึ่งสมาชิกที่ ถูกเลือกจะเข้ามาดำเนินการแทนสมาชิกทั้งหมด ซึ่งคณะกรรมการของสหกรณ์เคารดิยูเนี่ยนจะ ประกอบด้วย

2.1 คณะกรรมการดำเนินการ สมาชิกทุกคนมีสิทธิที่จะเข้ามาบริหารงานของสหกรณ์แต่ เนื่องจากสมาชิกของสหกรณ์อาจมีจำนวนมากไม่สามารถเข้ามาบริหารงานได้ทุกคนดังนั้นเพื่อเป็น การแก้ไขปัญหาดังกล่าวสมาชิกในที่ประชุมใหญ่จะช่วยกันเลือกตัวแทนซึ่งเลือกจากสมาชิกด้วยกัน มาเป็นคณะกรรมการดำเนินการ ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการ กฎหมายกำหนด ได้แก่ ประธาน กรรมการดำเนินการหนึ่งคน และกรรมการดำเนินการอีกไม่เกิน 14 คนตาม โครงสร้างของ คณะกรรมการดำเนินการได้กำหนดตำแหน่งดังนี้ ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ เลขานุการ ทรัพย์ญิก และกรรมการ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการ คือ ปฏิบัติหน้าที่ ตามข้อบังคับของสหกรณ์เคารดิยูเนี่ยน รวมทั้งควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมายและ แผนงานที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งแผนงานดังกล่าวจะต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ของ สมาชิกก่อน

2.2 คณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการชุดนี้เลือกมาจากคณะกรรมการดำเนินการ จำนวนไม่เกิน 7 คน เพื่อทำหน้าที่แทนคณะกรรมการดำเนินการในทางการดำเนินการตามที่ได้รับ มอบหมายรวมทั้งข้อวินิจฉัยทั้งปวงของคณะกรรมการอำนวยการ และให้เสนอคณะกรรมการ ดำเนินการทราบในการประชุมคราวถัดไป

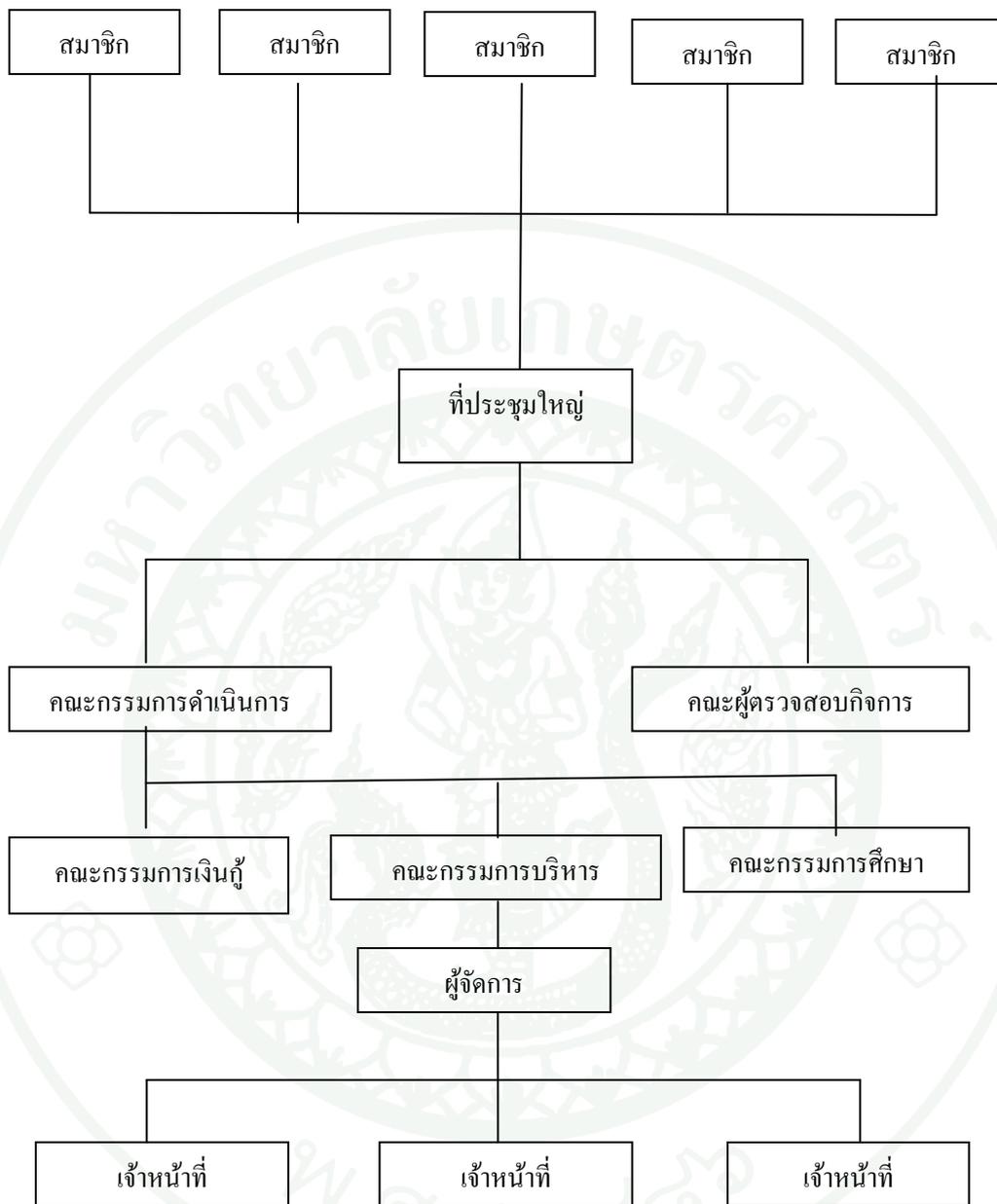
2.3 คณะกรรมการเงินกู้ คณะกรรมการดำเนินการอาจตั้งคณะกรรมการเงินกู้จาก คณะกรรมการดำเนินการ จำนวนไม่เกินห้าคน เพื่อทำหน้าที่ในการพิจารณาวินิจฉัยอนุมัติการให้ เงินกู้แก่สมาชิกตามกฎหมาย ข้อบังคับ มติ และต้องรายงานผลการพิจารณาให้คณะกรรมการ

ดำเนินการทราบด้วย อย่างไรก็ตามกรรมการผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการอำนวยการ (2.2) มิให้ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการเงินกู้

2.4 คณะกรรมการศึกษาและประชาสัมพันธ์ คณะกรรมการอาจตั้งคณะกรรมการศึกษาและประชาสัมพันธ์จากคณะกรรมการดำเนินการ จำนวนไม่เกินห้าคน เพื่อทำหน้าที่ให้ความรู้ความเข้าใจแก่สมาชิกรวมถึงการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของสหกรณ์ให้สมาชิกและผู้สนใจทราบ

2.5 คณะผู้ตรวจสอบกิจการ ผู้ตรวจสอบกิจการจะมีการเลือกตั้งจากสมาชิกในที่ประชุมใหญ่ซึ่งผู้ตรวจสอบกิจการจะมีจำนวนไม่เกินห้าคน ทำหน้าที่ตรวจสอบ การบริหารงานของคณะกรรมการว่าเป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ หรือคำสั่งตลอดจนแผนงานงบประมาณ รวมทั้งตรวจสอบสมุดบัญชี ทะเบียน เอกสาร การเงินของสหกรณ์เป็นประจำทุกเดือน และต้องรายงานผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการดำเนินการทราบเพื่อรายงานให้ที่ประชุมใหญ่รับทราบต่อไป

3. ฝ่ายจัดการ จะรวมถึงผู้จัดการและเจ้าหน้าที่อื่นๆซึ่งสหกรณ์ตั้งหรือจ้างให้ทำหน้าที่ประจำ โดยคณะกรรมการอำนวยการจะพิจารณาคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกจากบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและมีความเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่เพื่อตั้งหรือจ้างเป็นเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ตามความจำเป็นและปริมาณของสหกรณ์ (ภาพที่ 1)

ภาพที่ 1 โครงสร้างการบริหารงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียน
ที่มา: ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด (2549)

หลักการดำเนินงานสหกรณ์เครดิตยูเนียน

หลักการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียน กำหนดขึ้นภายใต้ปรัชญาแห่งการร่วมมือกันของคนในสังคมเดียวกัน ยึดถือคุณค่าแห่งความเสมอภาคภราดรภาพของคน การพึ่งตนเองและการช่วยเหลือ ซึ่งการและกัน ในทางปฏิบัติแม้จะมีรายละเอียดแตกต่างกันไปบ้างด้วยความแตกต่างทางสังคม เศรษฐกิจ และสภาพภูมิศาสตร์ แต่เป้าหมายสำคัญก็คือ การพัฒนาคุณภาพชีวิตการอยู่ร่วมกันฉันท์พี่น้องอย่างสันติสุขของคนในสังคม

ในการประชุมสมัชชาใหญ่ ผู้แทนสหกรณ์เครดิตยูเนียนของสภาเครดิตยูเนียน โลก ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2527 ได้มีการกำหนดหลักการ สหกรณ์เครดิตยูเนียนสากล ประกอบด้วยหลักการสำคัญ 3 หลักการ แต่ละหลักการแบ่งเป็นหลักการย่อยได้อีก 3 ประการ ดังนี้ (Asian Confederation of Credit Union, 1986: 12)

1. หลักแห่งประชาธิปไตย

1.1 เปิดรับสมาชิกทั่วไปด้วยความสมัครใจ

1.2 การควบคุมโดยระบอบประชาธิปไตย

1.3 ความเป็นกลาง

2. หลักแห่งการบริการสมาชิก

2.1 การให้บริการแก่สมาชิก

2.2 การจัดสรรผลประโยชน์แก่มวลสมาชิก

2.3 สร้างเสถียรภาพทางการเงิน

3. หลักแห่งเป้าหมายทางสังคม

3.1 การให้การศึกษาย่างต่อเนื่อง

3.2 การร่วมมือระหว่างสหกรณ์

3.3 ความรับผิดชอบต่อสังคม

สหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นสถาบันการเงินของประชาชน โดยประชาชนและเพื่อประชาชน ซึ่งต่างกับสถาบันการเงินอื่นที่มุ่งดำเนินธุรกิจแสวงหากำไรสูงสุดให้แก่ผู้ประกอบการหรือเจ้าของกิจการแม้ทั้งสหกรณ์เครดิตยูเนียนและสถาบันการเงินอื่นต่างก็เป็นสถาบันการเงินเช่นเดียวกัน แต่วัตถุประสงค์และเป้าหมายสูงสุดต่างกันอย่างมาก ขบวนการเครดิตยูเนียน เป็นสถาบันการเงินที่มุ่งพัฒนา และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและทางสังคมให้ดีขึ้น เป็นธนาคารของปวงชน ที่มุ่งส่งเสริมการออมทรัพย์ และให้บริการเงินกู้ที่ง่ายสะดวกและเรียกเก็บดอกเบี้ยในอัตราที่เป็นธรรมแก่สมาชิกภายใต้การควบคุมและบริหารงานโดยสมาชิก สมาชิกจะได้รับการฝึกอบรมให้มีคุณธรรมในมนโสำนึกและแสดงออกให้ประจักษ์ได้เป็นกิจนิสัย ในกระบวนการดำเนินงานของสหกรณ์ ซึ่งประกอบไปด้วยกิจกรรมที่ล้วนประยุกต์เอาหลักคุณธรรมกำกับไว้ทุกขั้นตอนสมาชิกทุกคนจะได้รับ การส่งเสริมสนับสนุนให้ลด ละ เลิกอบายมุข เพื่อให้มีศักยภาพในการที่จะประหยัดทรัพย์นำเงินที่ประหยัดมาสะสม ร่วมกันเป็นประจำสม่ำเสมอในสหกรณ์ก่อนเป็นกองทุนที่ใหญ่โตอย่างไม่มีขีดจำกัด

เมื่อสมาชิกมีความเดือดร้อนจำเป็นต้องการใช้เงินเพื่อบำบัดทุกข์บำรุงสุข และประกอบอาชีพสามารถไปใช้บริการเงินกู้ของสหกรณ์ได้อย่างมีเกียรติ เพราะสหกรณ์เครดิตยูเนียนถือเสมอว่าสมาชิก คือ เจ้าของ สมาชิกคือนายของสหกรณ์ และสมาชิกคือผู้ที่สหกรณ์ต้องให้บริการสูงสุด ไม่ว่าเขาผู้นั้นจะเป็นใคร มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างไรเพียงแต่เขาเป็นคนที่ปฏิบัติตนให้มีความน่าเชื่อถือ มีคุณธรรมในมนโสำนึกและแสดงออกให้ประจักษ์ได้ สิ่งนั้นก็สามารุใช้เป็นหลักประกันเงินกู้ที่เขาจะขอรับจากสหกรณ์ได้แล้ว ไม่เหมือนกับการใช้บริการเงินกู้จากนายทุนและสถาบันการเงินอื่นที่ความเป็นคนดีไม่สามารถประกันเงินกู้ได้ แต่ต้องใช้ทรัพย์สินซึ่งเป็นสิ่งแสดงความเป็นคนมีฐานะทางเศรษฐกิจเท่านั้นเป็นสิ่งค้ำประกันเงินกู้

สหกรณ์เครดิตยูเนียนจึงได้ชื่อว่า ธุรกิจภายใต้จิตตารมณ์หรือธนาคารชอบคนดีมากกว่าสถาบันการเงินอื่น นอกจากจะให้บริการทางการเงินแล้วสหกรณ์เครดิตยูเนียน ยังมุ่งเน้นการให้

การศึกษาแก่มวลสมาชิกในด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่องเพื่อให้สมาชิกมีความรู้ความสามารถที่จะดำเนินชีวิตไปสู่เป้าหมายสูงสุดได้ง่ายยิ่งขึ้น และยังมีผลต่อการพัฒนาสหกรณ์เครดิตยูเนียนด้วย จึงได้ชื่อว่าโรงเรียนแห่งชีวิตของสมาชิกกระบวนการดำเนินงานในสหกรณ์เครดิตยูเนียนยึดหลักการความเป็นประชาธิปไตยและภราดรภาพในหมู่สมาชิก จึงนับได้ว่าสหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นกระบวนการสร้างเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของชาติ เป็นสถาบันการเงินที่มุ่งแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนและประเทศชาติ (ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด, 2530: 17 - 18)

อย่างไรก็ตาม ความคิดที่จะนำสหกรณ์มาช่วยแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม ของชาติก็เคยมีมานาน แล้วตั้งแต่ที่ประเทศไทยโดยรัฐบาลสมัยสมบูรณาญาสิทธิราช ได้นำเอาสหกรณ์มาเผยแพร่และส่งเสริมให้ประชาชนจัดตั้งในประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. 2459 ได้แสดงเจตจำวใจอย่างชัดเจนว่าจะใช้สหกรณ์เป็นเครื่องมือแก้ปัญหาหนี้สินของเกษตรกรในสมัยนั้นและรูปแบบสหกรณ์ที่ได้รับเลือกมาใช้เป็นครั้งแรกก็คือ สหกรณ์เครดิตยูเนียน หรือที่รัฐบาลในยุคนั้นเรียกว่า สหกรณ์หาทุนเพื่อการเกษตรแบบของไร่ไฟเซ่น (ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด, 2524: 32) แล้วพัฒนาจนเป็นสหกรณ์การเกษตรตามพระราชบัญญัติ 2511 โดยให้มีขบวนการสหกรณ์หาทุนเข้าด้วยกัน เป็นสหกรณ์การเกษตร ระดับอำเภอตั้งแต่นั้นปี พ.ศ. 2512 เป็นต้นมา (ประดิษฐ์ มัชฌิมา, 2523: 293)

แต่สภาพสหกรณ์ ทุกประเภทที่มีอยู่ในประเทศไทยปัจจุบันยังไม่ก้าวหน้าเท่าที่ถึงความหวังไว้ ทั้งนี้เพราะสหกรณ์ในประเทศไทยนี้เป็นสหกรณ์ลักษณะรัฐอุปถัมภ์ รัฐริเริ่ม เผยแพร่และจัดตั้งสหกรณ์ตามนโยบายของรัฐซึ่งมุ่งแก้ปัญหาราษฎรมีส่วนร่วมน้อยมากหรือไม่มีเลยแต่รัฐก็ทุ่มเทความอุดหนุนทั้งปวงลงไปมากมาย ตั้งแต่เริ่มเผยแพร่จัดตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2459 จนถึงปัจจุบัน ทำให้ปัญหาสหกรณ์ในปัจจุบันยุ่งยากซับซ้อนเหมือนจะไม่มีทางแก้ปัญหาสมาชิก ปัญหากรรมการบริหาร ปัญหาพนักงานสหกรณ์ ปัญหาหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง ปัญหาเกี่ยวกับนโยบายรัฐ รวมทั้งปัญหาความสามารถในการดำเนินกิจการของสหกรณ์ ก็ยังดำเนินอยู่ต่อมาได้แม้ในบางโอกาสบางระยะเวลาที่รัฐบาลมิได้จริงจังหรือใส่ใจที่จะเข้าไป สนับสนุนส่งเสริม ซึ่งรัฐบาลมีปัญหาทางการเมือง มีปัญหาต้องสนองตอบการเรียกร้องของนักธุรกิจ องค์กรทางแรงการต่างๆสหกรณ์ก็มีได้เรียกร้องต่อองคเฑาะต่อรัฐจึงน่าจะมีความดีงามของสหกรณ์อยู่นั่นเองแต่คนในประเทศนี้กำลังแตกตื่นมัวเมาในเรื่องทุนนิยมตามยุคโลกาภิวัตน์ ไม่มีเวลามองคุณค่าและคุณประโยชน์ของ

สหกรณ์ในการช่วยเหลือพัฒนาและแก้ปัญหาของประเทศชาติให้ประชาชนพบความหมายแห่งชีวิตที่แท้จริง

เมื่อนักพัฒนาภาคเอกชนและผู้นำศาสนาโรมันคาทอลิกบางกลุ่มได้นำเอาสหกรณ์เครดิตยูเนียนมาริเริ่มขึ้นมาในสังคมไทยตั้งแต่ปีพ.ศ. 2508 สหกรณ์ประเภทนี้ก็เจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ทั้งที่รัฐบาลเสียอีกที่เป็นอุปสรรคขัดขวางการริเริ่มในระยะสิบกว่าปีแรก หากจากศึกษาจากสถิติของการเจริญก้าวหน้า ทั้งทางได้ปริมาณกลุ่ม/สหกรณ์ ทั้งด้านสมาชิกรายคน ฐานะการเงิน และขนาดธุรกิจรวมทั้งหมดของสหกรณ์ประเภทนี้เทียบกับระยะเวลาเวลาเพียงไม่ถึง 30 ปี จะพบว่าโตได้รวดเร็วอย่างไม่น่าเชื่อ หากศึกษาอย่างลึกซึ้งในด้านปรัชญา เป้าหมายการดำเนินงานและกลยุทธ์ในการพัฒนาตนเอง โดยปราศจากการรอฟังรัฐเช่นสหกรณ์ประเทศอื่นแล้วจะเห็นได้ว่า สหกรณ์เครดิตยูเนียนอย่างแท้จริงเป็นขบวนการพัฒนามากกว่าเป็นขบวนการทางธุรกิจ จึงมีอุปนิสัยที่จะช่วยพัฒนาคน ครอบครัว สังคมและประเทศชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังจะขอกล่าวถึงคุณค่าของสหกรณ์ประเภทนี้ต่อการพัฒนาสิ่งดังกล่าวต่อไปนี้

สหกรณ์เครดิตยูเนียนกับการพัฒนา

สหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นกระบวนการที่อบรมให้คนพัฒนาตนเองและสังคม โดยร่วมมือช่วยเหลือกันในด้านเศรษฐกิจ ช่วยให้สมาชิกรู้จักประหยัดทรัพย์และนำมาสะสมพร้อมกันเป็นประจำสม่ำเสมอ เพื่อเป็นทุนกองกลางแล้วจัดบริหารเงินทุนนี้ตามแบบสหกรณ์ สหกรณ์เครดิตยูเนียนมิใช่ธุรกิจค้ากำไร เป็นเพียงการสะสมเงินและกู้ยืมกันระหว่างสมาชิกด้วยกัน และเป็นเงินที่สมาชิกประหยัดและนำมาสะสมไว้เรื่อยๆ

สหกรณ์เครดิตยูเนียนดำเนินธุรกิจการเงินแต่ไม่ได้มุ่งเรื่องเงินเป็นใหญ่ แต่มุ่งเอาคนเป็นใหญ่ให้หลักการออมทรัพย์เป็นอุปกรณ์ในการพัฒนาคน ปกติการที่คนมีเงินอาจจะนำไปใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือยหรือนำไปใช้จ่ายโดยไม่จำเป็น ทำให้เงินเป็นสิ่งนำหายนะมาสู่คนหลายคนคือการเป็นหนี้ แต่วิธีการของสหกรณ์เครดิตยูเนียนสามารถทำให้เงินกลายเป็นประโยชน์ต่อคน ทำให้คนรู้จักการใช้เงินอย่างชาญฉลาด รู้จักการประหยัดใช้จ่ายอย่างมีชัยสัจ ขยันหารายได้มาสะสมเป็นเงินออม ทำให้รู้จักการออมทรัพย์ ซึ่งสหกรณ์สร้างประโยชน์หลายประการดังนี้

1. สหกรณ์เครดิตยูเนียนช่วยพัฒนาสังคม

สหกรณ์เครดิตยูเนียนช่วยสร้างความยุติธรรมในสังคม มีการนำรายได้ทุกบาททุกสตางค์มาแบ่งเป็นประโยชน์ให้แก่สมาชิกในรูปแบบเงินปันผล สมาชิกมีสิทธิเสียงเท่ากันไม่ว่าจะมีเงินสะสมมากน้อยเท่าไร มีการฝึกหัดให้สมาชิกรู้จักรับผิดชอบร่วมกันในธุรกิจของตน

2. สหกรณ์เครดิตยูเนียนช่วยพัฒนาเศรษฐกิจ

การที่คนในชุมชนมีการรู้จักใช้เงินอย่างพอประมาณจนเกิดการออมทรัพย์นำมาฝากไว้กับสหกรณ์เครดิตยูเนียน ก่อให้เกิดมีเงินทุนนำไปลงทุน แก้ไขปัญหาการทุจริตจากระบบนายทุนที่คิดดอกเบี้ยแพง

3. สหกรณ์เครดิตยูเนียนช่วยปลูกฝังและส่งเสริมประชาธิปไตย

สหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นของชุมชนมาจากชุมชน ทำให้คนในชุมชนได้รับประโยชน์จากการเป็นสมาชิก โดยสมาชิกจะมีหุ้นหรือเงินสะสมมากเพียงใด จะมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนได้เพียง 1 เสียง การประชุมเลือกตั้งหรือลงมติเรื่องใดจะเป็นไปตามแบบประชาธิปไตย

4. สหกรณ์เครดิตยูเนียนช่วยเสริมสร้างความสามัคคีในชาติ

สหกรณ์เครดิตยูเนียนจะยึดหลักของความเป็นกลางในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา อาชีพ และการเมือง สมาชิกของสหกรณ์เครดิตยูเนียนจะมีทั้งผู้ที่นับถือศาสนาพุทธ คริสต์ และอิสลาม และมีผู้ประกอบอาชีพทั้งที่มีอาชีพรับจ้าง ค้าขาย แม่บ้าน รับราชการและรัฐวิสาหกิจ

จากกระบวนการของสหกรณ์เครดิตยูเนียนในการพัฒนา จะเห็นว่าสหกรณ์เครดิตยูเนียนจะเริ่มจากชุมชนที่ยากจนและขาดความสะดวกสบายในชีวิต และเริ่มต้นด้วยกองทุนเพียงเล็กน้อย ถ้าได้รับการสนับสนุนให้มีการจัดตั้งเพิ่มขึ้นขยายวงกว้างออกไป จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม เพราะสหกรณ์เครดิตยูเนียนมีนโยบายหลัก คือ พัฒนาคนและชุมชน ทำให้สภาพความเป็นอยู่ของคนในชุมชน และชุมชนมีระดับคุณภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ประเทศชาติจะมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน

สหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นสถาบันการเงินที่มีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งขึ้น คือ เพื่อเป็นเครื่องมือในการช่วยแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคมของผู้ยากไร้ ผู้ที่มีความเดือดร้อนและไม่

สามารถพึ่งพาสถาบันการเงินพาณิชย์ได้ เพราะไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขกติกา หรือหาหลักประกันที่ธนาคารกำหนดได้ หรือเพราะไม่มีความรู้ความเข้าใจในการติดต่อกับสถาบันการเงิน แนวความคิดนี้เกิดขึ้น ทุกหนทุกแห่งที่มีปัญหา แต่ที่คิดและกระทำครั้งแรกเป็นประเทศเยอรมัน และมีการพัฒนาเจริญเติบโต เป็นธนาคารที่ใหญ่ระดับโลกจนกระทั่งทุกวันนี้ หลักการดังกล่าวยังได้มีการเผยแพร่ไปยังนานาประเทศทั่วโลก มีขบวนการให้ความช่วยเหลือในด้านหลักการวิธีการแก้ไขปัญหา และดำเนินธุรกิจรวมถึงการป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับสมาชิกและองค์กรเครดิตยูเนียน ซึ่งโดยภาพรวม สหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นสหกรณ์ที่สมบูรณ์แบบ มีการดำเนินกิจกรรมครบวงจรไม่จำกัดอยู่เฉพาะอย่าง มีความเป็นสถาบันการเงินเทียบเท่ากับสถาบันการเงินอื่นๆ ที่สำคัญ คือ มีวินัยและคุณธรรมเป็นรากฐานที่สำคัญ (ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์เครดิตยูเนียน, 2546: 87 – 100)

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

1. ความพึงพอใจและการวัดความพึงพอใจ

1.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ

ได้มีผู้ให้คำอธิบายความหมายของความพึงพอใจดังนี้

ไพบูลย์ ช่างเรียน (2516: หน้า 146 - 147 อ้างถึง นริษา นราศรี, 2544: 28) ได้กล่าวถึงความหมายของความพึงพอใจสรุปได้ว่า ความพึงพอใจเป็นความต้องการทางร่างกาย มีความรุนแรงในตัวบุคคล ในการร่วมกิจกรรมเพื่อสนองความต้องการทางร่างกายเป็นผลทำให้เกิดความพึงพอใจ แล้วจะรู้สึกต้องการความมั่นคง ปลอดภัยเมื่อบุคคลได้รับการตอบสนอง ความต้องการทางร่างกายและความต้องการความมั่นคง แล้วบุคคลจะเกิดความผูกพันมากขึ้นเพื่อให้เป็นที่ยอมรับว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม

อุทัย หิรัญโต (2516: หน้า 146 - 147 อ้างถึง นริษา นราศรี, 2544: 28) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า “ ความพึงพอใจเป็นสิ่งที่ทำให้ทุกคนเกิดความสบายใจ เนื่องจากสามารถตอบสนองความต้องการของเขา ทำให้เขาเกิดความสุข ”

กิติมา ปรีดีดิลก (2524: 278 - 279) ได้รวบรวมความหมายของความพึงพอใจ ในการทำงาน ดังนี้

1) ความพึงพอใจในการทำงานตามแนวคิดของ คาร์เตอร์ (Carter) หมายถึง คุณภาพ สภาพ หรือระดับความพึงพอใจของบุคคล ซึ่งเป็นผลมาจากความสนใจ และทัศนคติของบุคคลที่มีต่อ คุณภาพและสภาพของงานนั้น ๆ

2) ความพึงพอใจในการทำงานตามแนวคิดของ เบนจามิน (Benjamin) หมายถึง ความรู้สึกที่มีความสุข เมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ความต้องการ หรือแรงจูงใจ

3) ความพึงพอใจในการทำงานตามแนวคิดของ เอิร์นเนสท์ (Ernest) และ โจเซฟ (Joseph) หมายถึง สภาพความต้องการต่างๆ ที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่การงานแล้วได้รับการตอบสนอง

4) ความพึงพอใจตามแนวคิดของ จอร์จ (George) และเลโอนาร์ด (Leonard) หมายถึง ความรู้สึกพอใจในงานที่ทำและเต็มใจที่จะปฏิบัติงานนั้นให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือตาม พจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน (2525: 577-578) ความหมายจากพจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ได้ให้ความหมายว่า

พอใจ หมายถึง สมใจ ชอบใจ เหมาะ

พึงใจ หมายถึง พอใจ ชอบใจ

ซงซัย สันติวงษ์ (2533: 359) กล่าวว่า ถ้าบุคคลหนึ่งได้มองเห็นช่องทางหรือโอกาสจะสามารถสนองแรงจูงใจที่ตนมีอยู่แล้ว ก็จะทำให้ความพึงพอใจของเขาดีขึ้น หรืออยู่ในระดับสูง

สมศักดิ์ คงเที่ยง และอัญชลี โพธิ์ทอง (2542: 278-279) กล่าวว่า

1) ความพึงพอใจเป็นผลรวมของความรู้สึกของบุคคลเกี่ยวกับระดับความชอบหรือไม่ชอบ ต่อสภาพต่าง ๆ

2) ความพึงพอใจเป็นผลของทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบต่าง ๆ

3) ความพึงพอใจในการทำงานเป็นผลมาจากการปฏิบัติงานที่ดี และสำเร็จจนเกิดเป็นความภูมิใจ และได้ผลตอบแทนในรูปแบบต่างๆ ตามที่หวังไว้

Gilmer (1966: 80) ได้ให้ความหมายว่า ความพึงพอใจในการทำงานเป็นทัศนคติของบุคคล ที่มีต่อปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตโดยทั่วไปที่ได้รับมา

Price and Muller (1986: 215) ให้ทัศนะว่าความพึงพอใจ ในงานคือระดับของความรู้สึกในทางบวกหรือในทางที่ดีของพนักงานหรือลูกจ้างต่องาน

จากความคิดเห็นของนักวิชาการ ได้กล่าวถึงสิ่งที่สร้างความพึงพอใจสรุปได้ว่า ความพึงพอใจจะทำให้บุคคลเกิดความสบายใจหรือสนองความต้องการทำให้เกิดความสุขเป็นผลดีต่อการปฏิบัติงาน

สมพงษ์ เกษมสิน (2518: 298 อ้างถึง นริษา นราศรี, 2544: 28) บุคคลจะเกิดความพึงพอใจได้นั้น จะต้องมีการจูงใจ ได้กล่าวถึงการจูงใจว่า “การจูงใจเป็น การชักจูงให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม โดยมีมูลเหตุความต้องการ 2 ประการ คือ ความต้องการทางร่างกายและความต้องการทางจิตใจ ”

นฤมล มีชัย (2535: 15) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกหรือเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่ และความรับผิดชอบนั้นๆ ด้วยใจรัก มีความกระตือรือร้นใน การทำงานพยายามตั้งใจทำงานให้บรรลุเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพสูงสุด มีความสุขกับงาน ที่ทำและมีความพอใจ เมื่องานนั้นได้ผลประโยชน์ตอบแทน

จรรยา ทองถาวร (2536: 22-24 อ้างถึง นริษา นราศรี, 2544: 28) ได้กล่าวถึงความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ โดยได้สรุปเนื้อหาความมาจากแนวคิดของมาสโลว์ (Maslow) สรุปได้ว่า ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

1) ความต้องการทางร่างกาย เป็นความต้องการพื้นฐาน ได้แก่ ความต้องการอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค

2) ความต้องการมั่นคงและปลอดภัย ได้แก่ ความต้องการมีความเป็นอยู่อย่างมั่นคงมีความปลอดภัยในร่างกายและทรัพย์สิน มีความมั่นคงในการทำงาน และมีชีวิตอยู่อย่างมั่นคงในสังคม

3) ความต้องการทางสังคม ได้แก่ ความต้องการความรัก ความต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

4) ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียง ได้แก่ ความภูมิใจ การได้รับความยกย่องจากบุคคลอื่น

5) ความต้องการความสำเร็จแห่งตน เป็นความต้องการระดับสูงสุด เป็นความต้องการระดับสูง เป็นความต้องการที่อยากจะทำให้เกิดความสำเร็จทุกอย่างตามความคิดของตน

Strauss and Sayles (1960: 119 - 121) กล่าวว่า ความรู้สึกพอใจในงานที่ทำและเต็มใจที่จะปฏิบัติงานนั้นให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร คนที่จะพอใจในงานที่ทำเมื่องานนั้นให้ผลประโยชน์ตอบแทนด้านวัตถุและจิตใจ ซึ่งสามารถสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของเขาได้

Wolman (1973: 95) ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า ความพึงพอใจคือความรู้สึกมีความสุข เมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ต้องการ หรือ แรงจูงใจ

1.2 การวัดความพึงพอใจ

หทัยรัตน์ ประทุมสูตร (2542: 14) กล่าวว่า การวัดความพึงพอใจ เป็นเรื่องที่เปรียบเทียบได้กับความเข้าใจต่างๆ ไปซึ่งปกติจะวัดได้โดยการสอบถามจากบุคคลที่ต้องการ จะถามมีเครื่องมือที่ต้องการจะใช้ในการวิจัยหลายๆ อย่าง อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าจะมีการวัดอยู่หลายแนวทาง แต่การศึกษาความพึงพอใจอาจแยกตามแนวทางวัด ได้สองแนวคิดตามความคิดเห็นของ ซาติชนิคส์ คริสเทนส์ กล่าวคือ

1) วัดจากสภาพทั้งหมดของแต่ละบุคคล เช่น ที่ทำงาน ที่บ้านและทุกๆ อย่างที่เกี่ยวข้องกับชีวิต การศึกษาตามแนวทางนี้จะได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ แต่ทำให้เกิดความยุ่งยากกับการที่จะวัดและเปรียบเทียบ

2) วัดได้โดยแยกออกเป็นองค์ประกอบ เช่น องค์ประกอบที่เกี่ยวกับงาน การนิเทศงาน เกี่ยวกับนายจ้าง

แนวทางของรัฐในการจัดหาที่อยู่อาศัยแก่ประชาชน

ที่อยู่อาศัย เป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญของมนุษย์ เพราะนอกจากจะช่วยให้ครอบครัวมีความมั่นคงแล้ว ยังช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ให้สูงขึ้น นอกจากนี้ การก่อสร้างที่อยู่อาศัยยังเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ เนื่องจากก่อให้เกิดการจ้างงาน และการขยายตัวของอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องอีกจำนวนมาก ด้วยเหตุนี้ หลายประเทศใน โลกจึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่อยู่อาศัยเป็นลำดับต้นๆ และมีหลายประเทศที่จัดตั้งองค์การบริหารจัดการในระดับกระทรวง เพื่อรับผิดชอบในการจัดทำนโยบายที่อยู่อาศัยแห่งชาติ และการกำกับดูแลการพัฒนาที่อยู่อาศัยของประเทศ

สำหรับประเทศไทย ยังไม่มีรัฐบาลชุดใดที่จัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับนโยบายที่อยู่อาศัยชาติ และไม่มีนโยบายที่อยู่อาศัยแห่งชาติมาก่อน การที่รัฐบาลใช้ภาคธุรกิจอสังหาริมทรัพย์เป็นหนึ่งในตัวจักรสำคัญ ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจประเทศ เริ่มตั้งแต่การออกมาตรการกระตุ้นธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ การนำเงินต้นหักลดหย่อนภาษีได้สูงสุด 3 แสนบาท อีกทั้งยังนำดอกเบี้ยจ่ายสินเชื่อบ้านหักลดหย่อนภาษีได้สูงสุด 1 แสนบาท ล่าสุด มีแนวคิดที่จะให้ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส.) เป็นแกนนำในการจัดตั้งบริษัทค้ำประกันสินเชื่อ หรือ มอร์เกจ อินชัวร์นส์ ที่เป็นความหวังของคนอยากซื้อบ้านแต่ไม่มีเงินออม การที่เป็นสถาบันการเงินหลักที่ให้การสนับสนุนสินเชื่อแก่ผู้มีรายได้น้อย และปานกลาง ได้มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง

นโยบายที่อยู่อาศัยแห่งชาติ หรือ National Housing Policy เป็นของใหม่ ในประเทศไทย แม้ว่าไทยจะมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับที่อยู่อาศัยของคนในชาติจำนวนมาก เริ่มตั้งแต่ผู้ที่มีรายได้น้อย หรืออยู่ในสลัมก็จะมีสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) หรือ พอช. เป็นผู้ช่วยเหลือในการจัดหาที่อยู่อาศัยราคาถูก และจัดตั้งสหกรณ์ขึ้นมาเพื่อเก็บเงินเป็นรายวันแล้วนำไปจ่ายให้แก่ธนาคารผู้สนับสนุนสินเชื่อบ้านให้ระดับสูงขึ้นมา คือ โครงการบ้านเอื้ออาทร บ้านของการเคหะแห่งชาติ และบ้านในโครงการจัดสรร ส่วนผู้สนับสนุนสินเชื่อหลัก คือ ธอส.เป็นต้น หน่วยงานดังกล่าวแม้จะมีนโยบายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย แต่การพัฒนาของแต่ละหน่วยงาน เป็นไปในลักษณะต่างคนต่างทำ ทำให้การพัฒนาไม่เป็นที่ไปในทิศทางเดียวกัน ประชากรบางกลุ่มไม่สามารถเข้าถึงการมีที่

อยู่อาศัยได้ แต่หากรัฐบาลมีหน่วยงานหรือองค์กรที่ดูแล นโยบายที่อยู่อาศัยของชาติ การพัฒนาขององค์กรเหล่านั้น ก็จะเป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกัน ทำให้การพัฒนาที่อยู่ของประเทศไทยมีศักยภาพ ชัดเจน ทำให้ประชาชนมีที่อยู่อาศัยตามศักยภาพและรายได้ของตนเอง

National Housing Policy ในต่างประเทศมีใช้กันอย่างแพร่หลาย ส่วนวิธีการ และรูปแบบก็ขึ้นอยู่กับประเทศนั้น ยกตัวอย่าง เกาะฮ่องกง รัฐบาลฮ่องกงจะมีข้อมูลของประชากรทุกคน และจะเป็นผู้แนะนำหรือจัดหาที่อยู่อาศัยให้ โดยจะพิจารณาจากรายได้และความสามารถในการผ่อนชำระ ว่าควรมีบ้านประเภทใด กรณีที่มีรายได้น้อยยังไม่สามารถซื้อบ้านได้ จะจัดให้อยู่แฟลตเช่าของทางราชการไปก่อน หรือหากมีรายได้เพียงพอที่จะซื้อบ้านได้ก็จะแนะนำรูปแบบของที่อยู่อาศัย เช่น คอนโดมิเนียม ทาวน์เฮาส์ที่รัฐบาลจัดหาให้ แต่หากประชาชนรายได้ที่มีรายได้มากเพียงพอที่สามารถเลือกรูปแบบที่อยู่อาศัยเองได้ ข้อดีของการมีนโยบายที่อยู่อาศัยแห่งชาติ จะเป็นการบริหารจัดการให้ทุกอย่างลงตัว ใครมีหน้าที่ทำอะไร ตรงไหน คนที่ต้องการที่อยู่อาศัยจะต้องทำอะไรบ้าง เริ่มต้นจากตรงไหน มีที่อยู่อาศัยประเภทใดได้ และต้องทำอะไรบ้าง ทุกอย่างมีอยู่แล้ว แต่กระจายกันไป เมื่อจัดระเบียบทั้งหมดให้มีทิศทางชัดเจน จัดหน้าที่ความรับผิดชอบ ใครอยู่ตรงไหนทำอะไรบ้าง นอกจากนี้ เมื่อมีหน่วยงานหลักที่ดูแลด้านที่อยู่อาศัยแล้ว การผลักดันนโยบายหรือข้อกฎหมายที่จะเป็นการพัฒนาที่อยู่อาศัยของไทยให้มีความก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น

รัฐบาลมีเป้าหมายในการเพิ่มการมีกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยของประชาชนให้มากขึ้น ตามลำดับ จากที่ไม่มีบ้านเป็นของตนเอง ให้มีบ้านเป็นของตนเอง เช่น จากการเช่ามาเป็นการสร้างหรือซื้อที่อยู่อาศัย โดยถือว่าการเพิ่มระดับการมีกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยของ ทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นเป็นดัชนีชี้วัดสำคัญตัวหนึ่ง มาตรการสนับสนุนและประชาชน ส่งเสริมให้ประชาชนทุกระดับรายได้ สามารถยกระดับ หรือเลื่อนขั้นการมีที่อยู่อาศัยหรือการอยู่อาศัยให้มีคุณภาพดีขึ้นตามลำดับ ตามฐานะทางการเงินหรือกำลังซื้อที่แท้จริงของตน เช่น จากการอยู่ในที่ดินบุกรุก เลื่อนขึ้นมาอยู่ในบ้านเช่าในชุมชนสลัม จากการอยู่ในบ้านเช่าเลื่อนมาอยู่ในห้องชุดราคาถูกลง จากห้องชุดราคาถูกลงเลื่อนมาเป็นทาวน์เฮาส์หรือบ้านเดี่ยวราคาถูกลง จากบ้านเดี่ยวขนาดเล็กมาเป็นบ้านขนาดใหญ่ที่มีคุณภาพที่ดีขึ้น โดยมีกลไกด้านภาษี สินเชื่อและผังเมืองที่เหมาะสม

กำหนดนโยบายและบทบาทขององค์กรพัฒนาที่อยู่อาศัยภาครัฐ เช่น การเคหะแห่งชาติ (กคช.) ให้ชัดเจน โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยในลักษณะที่รัฐอุดหนุนทางการเงิน เช่น การปรับปรุงสลัมและการสร้างที่อยู่อาศัยต้นทุนต่ำ เป็นต้น สนับสนุนให้ภาคเอกชนมี

บทบาทในการพัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้อีกกลุ่มต่างๆ ตามฐานะและกำลังซื้อของประชาชนและตามกลไกของตลาด การจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมการโอนและการจดทะเบียนอสังหาริมทรัพย์ การคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อช่วยส่งเสริมให้ภาคเอกชนสามารถพัฒนาที่อยู่อาศัยที่ดี มีต้นทุนต่ำ เป็นประโยชน์แก่ผู้ซื้อมากขึ้น

ซึ่งการดำเนินการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยของรัฐที่จัดให้กับประชาชน โครงการหนึ่งที่น่าสนใจคือโครงการบ้านเอื้ออาทรซึ่งนโยบายของบ้านเอื้ออาทรเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนของรัฐบาล นายกรัฐมนตรี พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร โดยให้ประชาชนผู้มีรายได้น้อยและยากจนมาลงทะเบียนแจ้งปัญหาและความต้องการ เพื่อนำมากำหนดเป็นนโยบายแห่งชาติและมอบให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ ได้พบว่าประชาชนทั่วประเทศที่มาลงทะเบียนคนจน จำนวน 2 ล้านคน ได้ระบุปัญหาการขาดแคลนที่อยู่อาศัยมีจำนวนมากเป็นอันดับที่สามของปัญหาทั้งหมด ดังนี้ อันดับหนึ่งคือ ปัญหาหนี้สิน อันดับที่สองคือ ปัญหาที่ดินทำกิน อันดับที่สามคือ ปัญหาที่อยู่อาศัยข้อมูลจากการจดทะเบียนคนจนได้สะท้อนถึงปัญหาความยากจนด้านที่อยู่อาศัยของคนจนได้ในระดับหนึ่ง

ข้อมูลดังกล่าวได้สะท้อนสภาพปัญหาการขาดแคลนที่อยู่อาศัยที่ได้มาตรฐานภายในชุมชนที่มีสภาพแวดล้อมที่ดีของประชาชนผู้ด้อยโอกาสและผู้มีรายได้น้อยในเขตเมือง รวมทั้งการไม่มีความสามารถในการผ่อนชำระเพื่อที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง ทำให้ประชาชนผู้มีรายได้น้อยส่วนใหญ่จะต้องเช่าที่อยู่อาศัยที่มีลักษณะต่ำกว่ามาตรฐานทั้งในด้านขนาดและคุณภาพการก่อสร้าง สภาพแวดล้อมก่อให้เกิดสภาพการอยู่อาศัยและการกระจุกของที่อยู่อาศัยที่ไม่เหมาะสมส่งผลให้คุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยต่ำกว่ามาตรฐาน

รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาความไม่มั่นคงในการอยู่อาศัย เพื่อบรรเทาความเดือดร้อน และยกระดับคุณภาพชีวิตให้แก่กลุ่มเป้าหมาย นายกรัฐมนตรี พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร ณ ขณะนั้น จึงดำริให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (นายอนุรักษ์ จูริมาศเป็นรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในขณะนั้น) และกระทรวงการคลัง (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ เป็นรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในขณะนั้น) เป็นผู้ดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ การเคหะแห่งชาติ ธนาคารอาคารสงเคราะห์ และบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย (บสท.) ร่วมวางแผนดำเนินการจัดสร้างที่อยู่อาศัยที่เรียกว่า “บ้านเอื้ออาทร” ให้กับผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากจน และผู้มีรายได้น้อย ซึ่งรวมถึงข้าราชการชั้น

ผู้น้อยและพนักงานหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ (เอกชัย ศุภวิทยาภินันท์, 2546:1)

1. เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในการอยู่อาศัยให้แก่กลุ่มเป้าหมาย โดยจัดสร้างที่อยู่อาศัยที่ได้มาตรฐานในชุมชนที่มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม พร้อมระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ที่จำเป็นในระดับราคาที่สามารรถรับการเช่าซื้อที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองได้
2. เพื่อเสริมสร้างสายสัมพันธ์อันดีระหว่างภายในครอบครัว ชุมชนและสังคมจากลักษณะการออกแบบทางกายภาพก่อให้เกิดความเข้มแข็งและมีคุณภาพ รวมทั้งสนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการพัฒนาชุมชนของตนเพื่อนำไปสู่ความเป็นชุมชนน่าอยู่อย่างยั่งยืน
3. เพื่อส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เป็นการสร้างโอกาสให้กับผู้อยู่อาศัยในชุมชนให้มีรายได้เพิ่มขึ้นโดยจัดให้มีองค์ประกอบของชุมชนรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
4. เพื่อสร้างกลไกประสานความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัด ที่อยู่อาศัยให้แก่ผู้ด้อยโอกาส กลุ่มผู้มีรายได้น้อยในลักษณะองค์กรร่วม ประกอบด้วยสถาบันการเงินหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการพัฒนาสังคมและหน่วยงานที่รับผิดชอบทางด้านกายภาพ

สรุปวัตถุประสงค์หลักในการจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรเพื่อสร้างชุมชนให้น่าอยู่ มีความเข้มแข็งในการพัฒนาชุมชนของตนให้มีความสุข มีคุณธรรม มีวินัย มีโอกาส มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและมีคุณภาพชีวิตที่ดี นอกจากนี้ยังสร้างวัฒนธรรมชุมชนให้เป็นวัฒนธรรมเอื้ออาทร บนพื้นฐานของการพึ่งพาตนเองช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เอื้ออาทรต่อกัน เคารพสิทธิของผู้อื่นและร่วมใจกันพัฒนาครอบครัวและชุมชน โดยมีกลุ่มเป้าหมายที่จะมีสิทธิ์เช่าซื้อบ้านเอื้ออาทรคือ ประชาชนผู้มีรายได้น้อยและยากจนมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองเพื่อให้มีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย มีรายได้น้อยคือมีรายได้ไม่เกิน 17,500 บาท/เดือน (รายได้ ณ ปี พ.ศ. 2548-2549) และเช่าซื้อในราคาที่สามารถรับภาระได้ส่วนจำนวนก่อสร้างที่อยู่อาศัยจะก่อสร้างจำนวน 600,000 หน่วย ทั่วประเทศ และจะก่อสร้างแล้วเสร็จภายในระยะเวลา 5 ปี (พ.ศ. 2546-2550) ซึ่งจะเป็นชุมชนที่อยู่อาศัยที่มีสภาพแวดล้อมของการอยู่อาศัยที่ดี

นอกจากโครงการบ้านเอื้ออาทรที่ภาครัฐจัดตั้งเพื่อบริการจัดหาที่อยู่อาศัยให้กับประชาชน

แล้วยังมีอีกโครงการหนึ่งที่น่าสนใจคือโครงการบ้านมั่นคง ซึ่งหลักการสำคัญโครงการบ้านมั่นคง คือ เป็นการดำเนินการโดยองค์กรชุมชน โครงการบ้านมั่นคงจะดำเนินการ โดยใช้การบริหาร การเงินแทนการบริหารโครงการก่อนสร้างแบบเดิมที่รัฐเป็นผู้ดำเนินการให้ โดยรัฐจะอุดหนุน งบประมาณ ค่าพัฒนาระบบ - สาธารณูปโภค และสิ่งแวดล้อมถึงชุมชนโดยตรง ทำให้ชุมชนเป็น ตัวตั้งในการดำเนินกระบวนการทุกขั้นตอนสามารถคิด วางแผน และจัดการได้อย่างเต็มที่ โดยมี หน่วยงานท้องถิ่นและมหาวิทยาลัยเป็นผู้ช่วยสนับสนุน ตามแนวทางใหม่นี้ ชาวบ้านจะเปลี่ยน บทบาทจาก “ผู้รับประโยชน์” หรือ “ผู้ขอรับความช่วยเหลือ” เป็น “เจ้าของโครงการ” ร่วมกันทั้ง ชุมชนและใช้กระบวนการบ้านมั่นคงเป็นกระบวนการพัฒนาที่จะเปลี่ยนสภาพ วิถี คิด สถานภาพ และความสัมพันธ์ของชุมชนกับสังคมให้ดีขึ้นและ เป็นการสร้างความมั่นคงใน การครอบครองที่ดิน เนื่องจากความมั่นคงในการถือครอง ที่ดินจะเป็นพื้นฐานให้เกิดการสร้าง ชุมชนที่มั่นคง ยั่งยืน โดยเน้นที่ดินของรัฐที่ดินของเอกชนที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ รวมทั้ง การหาที่ดิน ใหม่ในกรณีที่จะต้องมีการรื้อย้ายอันจะนำไปสู่การกระจายการถือครองที่ดินที่เป็นธรรม เช่น การ ซื้อที่ดิน การเช่าระยะยาว เป็นต้น โดยเน้นสิทธิร่วมกันของชุมชนในการอยู่อาศัย ตลอดจนการ ปรับแก้กฎระเบียบต่างๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาให้มีความยืดหยุ่นมากยิ่งขึ้น

นอกจากนั้นบ้านมั่นคงมิใช่เป็นเพียงการสร้างที่อยู่อาศัยที่มั่นคงเท่านั้น แต่จะเน้นการสร้าง ชุมชนที่ มั่นคง เข้มแข็งเป็นกระบวนการที่นำไปสู่การสร้างความมั่นคงของชีวิตด้านสังคมและ เศรษฐกิจ เป็นสังคมที่มีความเอื้ออาทรต่อกันมีความสัมพันธ์ต่อกัน และมีการจัดการร่วมกัน เป็น การพัฒนาโครงการที่มั่นคงทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ สภาพกายภาพที่สวยงาม มีศักดิ์ศรี และการ จัดการ ไปพร้อมๆ กัน. บ้านมั่นคงจะเน้นการแก้ปัญหาาร่วมกันทั้งเมือง โดยมุ่งให้เกิดแนวทางและ แผนการ แก้ปัญหาที่ครอบคลุมทุกชุมชนที่ไม่มีความมั่นคงในเมือง สนับสนุนให้เกิดกลไก การพัฒนาเมืองร่วมกัน โดยชุมชนเป็นแกนหลัก ร่วมกับภาคีต่างๆ เช่น หน่วยงานท้องถิ่น เทศบาล สถาบันการศึกษา ฝั่งเมือง นักพัฒนาเอกชน ฯลฯ เพื่อร่วมกันวางแผนและจัดกระบวนการพัฒนา เมืองควบคู่กันไป

การพัฒนาการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อยประเทศต่างๆ ในเอเชียเริ่มขึ้นหลัง สงครามโลกครั้งที่ 2 เมื่อประเทศต่างๆ ได้รับเอกราชมีแนวทางการแก้ไขปัญหา โดยรัฐเป็นหน่วยหลัก ประกอบกับความสำเร็จของการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยของประเทศสิงคโปร์ด้วยการสร้างแฟลต ทำ ให้เกิดการก่อตั้งการเคหะแห่งชาติขึ้นในหลายประเทศในช่วงปลายทศวรรษ 2510 เช่น ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย ฮังการี ไทยศรีลังกา ฯลฯ นอกจากนี้บางประเทศเช่น ปากีสถาน ได้แก้ไขปัญหาด้วยการ

ประกาศให้คนจนมีสิทธิในที่ดิน ที่ตั้งบ้านเรือนอยู่ หรือในกรณีของอินเดีย ได้มีกฎหมายควบคุมการเช่าที่ดินซึ่งถือเป็นช่วงที่รัฐเข้ามามีบทบาทในการจัดหาที่อยู่อาศัยให้ประชาชน แต่ความแตกต่างทางด้านเศรษฐกิจสังคมและระบบการจัดการที่ดินทำให้การแก้ไขปัญหาโดยรัฐในแนวทางนี้ทำได้ในระดับหนึ่ง มีการสร้างแฟลตและสร้างที่อยู่อาศัยสำเร็จรูปเกิดขึ้นจำนวนหนึ่ง

สำหรับประเทศไทยแนวทางการก่อสร้างที่อยู่อาศัยของการเคหะแห่งชาติในช่วงแรกๆ คล้ายกับสิงคโปร์ แต่ก็ต้องยกเลิก ปรับเปลี่ยนแนวใหม่ ทั้งนี้ เนื่องจากการสร้างแฟลตมีข้อจำกัดหลายประการเช่น ลงทุนสูงเข้าไม่ถึงคนจนไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและไม่ทันกับปัญหาคนจนในเมืองที่ขยายตัวเร็วกว่า ช่วง ปี พ.ศ.2520-2530 หน่วยงานต่างประเทศเช่นธนาคาร โลกสหประชาชาติ ได้ผลักดันแนวทางใหม่ในการพัฒนาที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อยแทนการสร้างแฟลตด้วยวิธีปรับปรุงชุมชนในที่เดิม(Slum Upgrading) และการก่อสร้างบางส่วน (Site & service) ด้วยการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคบนที่ดินแปลงว่าง หรือสร้างโครงสร้างบางส่วนให้ เช่น หลังคา ห้องน้ำ แล้วให้ผู้อยู่อาศัยต่อเติมหรือก่อสร้างบ้านเอง ซึ่งมีอิทธิพลต่อแนวทางแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อยของประเทศต่างๆ ในเอเชีย ได้มีการพัฒนาแนวทางปรับปรุงชุมชนในที่เดิมและดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสามารถแก้ไขปัญหาด้านสภาพแวดล้อมและสาธารณูปโภคพื้นฐานได้อย่างกว้างขวาง และมีการยอมรับสถานภาพของชุมชนที่มีอยู่ในระดับหนึ่งขณะที่ชุมชนยังมีปัญหาเรื่องความมั่นคงในการอยู่อาศัย ประเทศไทยได้รับแนวทางปรับปรุงชุมชนแออัดมาดำเนินการโดยการเคหะแห่งชาติทั้งในกรุงเทพมหานครและภูมิภาค ด้วยการร่วมมือกับเทศบาลมาตั้งแต่ปี 2522 จนถึงปัจจุบัน

ในช่วงปลายทศวรรษ 2520 ตลอดถึงช่วงกลางทศวรรษ 2530 เป็นช่วงที่เศรษฐกิจในเอเชียเริ่มเติบโตอย่างรวดเร็ว ระบบตลาดเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาที่อยู่อาศัยมากขึ้นโดยเฉพาะการขยายตัวของภาคเอกชนซึ่งสามารถเข้าถึงระบบการเงินในตลาดและมีความคล่องตัวในการจัดหาที่ดินรวมทั้งได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลอีกทาง

กรณีพื้นที่กรุงเทพฯ ภาคเอกชนมีบทบาทในการก่อสร้างที่อยู่อาศัยได้ประมาณ 80% ในแต่ละปี อย่างไรก็ตามที่อยู่อาศัยในตลาดยังไม่สามารถสนองความต้องการของคนจนได้เศรษฐกิจที่เติบโตอย่างรวดเร็วประมาณปีละ 10% ส่งผลให้ที่ดินมีราคาแพงและเกิดการไล่ที่รุนแรงมากขึ้น ชาวบ้านที่ได้รับความเดือดร้อนเกิดการรวมตัวต่อสู้เพื่อแก้ไขปัญหา แต่ยังเป็นไปอย่างกระจัดกระจาย ในช่วงทศวรรษ 2530 (2530-2539) แนวความคิดเรื่องประชาธิปไตย การมีส่วนร่วมของ

ภาคประชาชนแพร่หลายมากขึ้น ทำให้เกิดการรวมตัวกันของชุมชนในพื้นที่ต่างๆ เพื่อร่วมกัน แก้ไขปัญหาและจัดการที่อยู่อาศัย โดยมีชุมชนเป็นแกนหลักในการกำหนดความต้องการ รูปแบบ ที่อยู่อาศัย ผังชุมชนที่สอดคล้องกับความสามารถในการจ่ายและความเป็นอยู่ของชุมชนโดยรัฐ สนับสนุนด้านสาธารณูปโภคพื้นฐานที่จำเป็น โดยการพัฒนาที่อยู่อาศัยเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนา ชุมชน ที่ครอบคลุมถึงการพัฒนาด้านอื่นๆ ของชุมชน เช่น การออมทรัพย์สวัสดิการ ธุรกิจชุมชน

จากองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นมานั้น มีส่วนสำคัญต่อการก่อเกิดสำนักงานพัฒนาชุมชนเมือง หรือ พชม. ที่ได้รับงบประมาณเพื่อดำเนินงานการพัฒนาที่อยู่อาศัยภายใต้ โครงการบ้านมั่นคงได้รับ อนุมัติจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 14 มกราคม 2546 ในระยะแรก (ดำเนินการในปี 2546) 2 ส่วนคือ

1. ในช่วงปีแรกโครงการบ้านมั่นคงจะพัฒนาโครงการนำร่อง 10 ชุมชนซึ่งโครงการนำร่อง ทั้ง 10 ชุมชนนี้เลือกจากชุมชนที่มีปัญหาความไม่มั่นคงในการอยู่อาศัยจำเป็นต้องมีการปรับปรุง มี กลุ่มเป้าหมายชัดเจน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้มีรายได้น้อยมาก (ต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือน) ส่วนใหญ่ เป็นโครงการในที่ดินของรัฐที่มีข้อสรุปเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาที่ดินมีกระบวนการดำเนินงาน ต่อเนื่องและมีความร่วมมือของหลายฝ่ายอยู่แล้ว มีความหลากหลายในรูปแบบการแก้ไขปัญหา มี ปัญหาการกระจายตัวในภาคต่างๆ

2. อนุมัติงบประมาณ 20 ล้านบาท เพื่อสนับสนุนการจัดขบวนการพัฒนาที่อยู่อาศัยในเมือง ต่างๆ โดยยึดถือแนวทางชุมชนเป็นแกนหลัก และหน่วยงานต่าง ๆ ในท้องถิ่นเป็นผู้สนับสนุน ซึ่ง ในเวลาต่อมา พชม. ได้ร่วมกับกองทุนพัฒนาชนบท และจัดตั้งเป็นสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนหรือ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

เครื่องมือวัดประสิทธิภาพการดำเนินงาน

แนวคิด CAMEL Analysis

CAMELS Analysis เป็นเครื่องมือที่วัดประสิทธิภาพการดำเนินงานและข้อมูลที่ได้สามารถ เป็นสัญญาณเตือนภัยล่วงหน้าแก่ฝ่ายบริหารเพื่อการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพของสหกรณ์ องค์กรประกอบที่สำคัญมีดังนี้ (ส่วนวิจัยและพัฒนาสารสนเทศทางการเงิน กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2548)

มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง (C: Capital Strength)

ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยงหรือความเข้มแข็งของเงินทุน เป็นการวิเคราะห์ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง ซึ่งเป็นการวิเคราะห์แหล่งเงินทุนที่สามารถป้องกันผลกระทบจากความเสียหายทางด้านธุรกิจและการเงินที่เกิดขึ้นกับสหกรณ์ เงินทุนดำเนินงานของสหกรณ์ ประกอบด้วย ทุนเรือนหุ้น ทุนสำรอง ทุนสะสมตามระเบียบข้อบังคับ กำไรสุทธิ และการจัดหาเงินทุนในรูปแบบของการก่อหนี้ผูกพัน

ความเพียงพอและความเข้มแข็งของเงินทุน เน้นแหล่งเงินทุนภายในสหกรณ์เป็นหลักการมีทุนของสหกรณ์เพียงพอกับความเสี่ยงต่างๆ และทุนของสหกรณ์ควรมีลักษณะไม่ผูกพันที่จ่ายผลตอบแทน หากเงินทุนภายนอกมากกว่าทุนของสหกรณ์แสดงว่าทุนของสหกรณ์ไม่เพียงพอและมีภาระผูกพันทางการเงิน ผู้บริหารสหกรณ์ต้องเพิ่มความระมัดระวังในการใช้ทุนเพื่อสร้างรายได้รองรับ

ความเสี่ยงของเงินทุน การก่อหนี้ในอัตราที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ด้วยทุนของสหกรณ์มีความเสี่ยงจากสัดส่วนหนี้สินต่อทุนของสหกรณ์ ถ้าผลหนี้สินน้อยกว่าทุนของสหกรณ์ย่อมสามารถรองรับหนี้ได้ด้วยตนเอง และสร้างความมั่นใจให้กับเจ้าหนี้ หากผลหนี้สินมากกว่าทุน สหกรณ์มีความเสี่ยงต้องระดมทุนและบริหารสินทรัพย์เพื่อสร้างรายได้รองรับความเสี่ยง

การให้ผลตอบแทน ผลตอบแทนมากหรือน้อย วัดจากอัตรากำไรต่อส่วนของทุนสหกรณ์ หากมีอัตราสูงแสดงว่าทุนไปสร้างรายได้ดีหรือลงทุนในสินทรัพย์ที่มีคุณภาพดี

สำหรับอัตราส่วนการวิเคราะห์ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง ประกอบด้วยอัตราส่วนต่อไปนี้

- 1) อัตราหนี้สินต่อทุน (เท่า) = $\frac{\text{หนี้สินทั้งสิ้น}}{\text{ทุนของสหกรณ์}}$
- 2) อัตราทุนสำรองต่อสินทรัพย์ (เท่า) = $\frac{\text{ทุนสำรอง}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้น}}$
- 3) อัตราการเติบโตทุนของสหกรณ์ (ร้อยละ) = $\frac{\text{ทุนของสหกรณ์ปีปัจจุบัน} - \text{ทุนของสหกรณ์ปีก่อน} \times 100}{\text{ทุนของสหกรณ์ปีก่อน}}$

มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ (A: Asset Quality)

คุณภาพของสินทรัพย์เป็นการวิเคราะห์ว่าสินทรัพย์ที่ลงทุนก่อให้เกิดรายได้แก่สหกรณ์อย่างไร และได้ถูกใช้ไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ สินทรัพย์ที่จะวัดประสิทธิภาพ เช่น ลูกหนี้และสินทรัพย์รวม เป็นต้น

การลงทุนในสินทรัพย์ที่เสี่ยง ไม่ก่อให้เกิดรายได้ หรือลงทุนจมอยู่ในสินทรัพย์ที่เกินความต้องการ เช่น สินค้า เงินฝากธนาคาร อาจส่งถึงสภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์

คุณภาพสินทรัพย์มุ่งเน้นไปที่สินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ความเพียงพอของการสำรอง การด้อยคุณภาพของสินทรัพย์ เช่น กรณีมีหนี้สินที่ค้างชำระและสินเชื่อไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) มีการสำรองหนี้ สูงเกินไปหรือต่ำเกินไป

สินทรัพย์นำไปสร้างรายได้และให้ผลตอบแทน โดยสินทรัพย์ที่มีคุณภาพดีสามารถแปลงเป็นรายได้ ให้ผลตอบแทนเท่าไร วัดจากกำไร หรือรายได้ต่อสินทรัพย์ หากอัตราสูงแสดงว่า

คุณภาพสินทรัพย์ดีมีรายได้เข้ามา หากอัตราค่าแสดงว่าสินทรัพย์ด้อยคุณภาพไม่ก่อให้เกิดรายได้ สหกรณ์ต้องบริหารสินทรัพย์ดังกล่าวให้เกิดประสิทธิภาพและมีสภาพคล่อง

สำหรับอัตราส่วนการวิเคราะห์คุณภาพของสินทรัพย์ ประกอบด้วยอัตราส่วนต่อไปนี้

- 1) อัตราหมุนของสินทรัพย์ (รอบ) =
$$\frac{\text{ขาย/บริการ(รายได้ธุรกิจหลัก)}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}}$$
- 2) อัตราการผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ร้อยละ) =
$$\frac{\text{กำไรจากการดำเนินงาน} \times 100}{\text{สินทรัพย์ถัวเฉลี่ย}}$$
- 3) อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ (ร้อยละ) =
$$\frac{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีปัจจุบัน} - \text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีก่อน} \times 100}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีก่อน}}$$

มิติที่ 3 จิตความสามารถในการบริหาร (M: Management Capability)

จิตความสามารถในการบริหารงานเป็นการวิเคราะห์ถึงความสามารถของฝ่ายบริหารในการวางกลยุทธ์ และจัดโครงสร้างองค์กรในการนำพาองค์กรให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกิจการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ท่ามกลางสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมที่สหกรณ์ต้องเผชิญ

การบริหารจัดการและโครงสร้างธุรกิจทุกธุรกิจต้องมีความสอดคล้องกัน ประเภทสหกรณ์กับโครงสร้างธุรกิจมีความเหมาะสมและสอดคล้องกันตาม พ.ร.บ.สหกรณ์ เช่น สหกรณ์ประเภทการเกษตรเน้นไปที่ธุรกิจซื้อกับธุรกิจขาย ทั้งนี้การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยที่มูลค่าธุรกิจของสหกรณ์ออมทรัพย์เป็นผลรวมของเงินรับฝากจากสมาชิกกับเงินให้กู้ยืมแก่สมาชิก

จิตความสามารถในการบริหารงานและการควบคุมภายใน พิจารณาการปฏิบัติตามกฎ

ระเบียบ ข้อบังคับ และมีระบบควบคุมภายในซึ่งมีผลต่อสภาพคล่อง และการทำกำไรของสหกรณ์
บทบาทการบริหารในอนาคตต่อภาวะแข่งขันเพื่อการวางแผนในอนาคต

สำหรับอัตราส่วนการวิเคราะห์ขีดความสามารถในการบริหาร ประกอบด้วยอัตราส่วน
ต่อไปนี้

$$1) \text{ อัตราการเติบโตของธุรกิจ (ร้อยละ)} = \frac{\text{มูลค่าธุรกิจรวมปีปัจจุบัน} - \text{มูลค่าธุรกิจรวมปีก่อน}}{\text{มูลค่ารวมธุรกิจปีก่อน}} \times 100$$

มิติที่ 4 การทำกำไร (E: Earning Sufficiency)

การทำกำไรเป็นการวิเคราะห์ถึงความสามารถในการแข่งขันของสหกรณ์ในธุรกิจที่
สหกรณ์ดำเนินอยู่ ซึ่งจะประกอบไปด้วยการรักษาอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหัก
ค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้ต่ำ และเพิ่มอัตรากำไรขั้นต้นของแต่ละธุรกิจให้มากที่สุด รวมทั้งวิเคราะห์ถึง
คุณภาพและแนวโน้มของกำไรในอนาคตของสหกรณ์

ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ ค่าใช้จ่าย กำไร และคุณภาพของกำไร ขึ้นอยู่กับการบริหาร
ควบคุมรายจ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ เปรียบเทียบรายได้อัตราค่าใช้จ่ายที่ละรายการว่ามีกำไรขั้นต้น
หรือไม่ หากบริหารค่าใช้จ่ายดีมีประสิทธิภาพ กำไรสูง ตรงข้ามกันหากบริหารค่าใช้จ่ายไม่ดี ไม่
เหมาะสมกับรายได้ กำไรต่ำ รวมถึงอัตรากำไรขั้นต้นดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน
อยู่ในอัตราที่ต่ำ ซึ่งจะมีส่วนกระทบต่อการทำกำไรของสหกรณ์

วินัยทางการเงินมีผลต่อรายได้ ระบบสหกรณ์มิได้มุ่งเน้นกำไรเป็นหลัก หากแต่มุ่งเน้น
สมาชิกเป็นหลัก ซึ่งมีฐานะเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับบริการ กำไรจึงขึ้นอยู่กับการมีคุณภาพชีวิตที่ดี การมี
วินัยทางการเงินหรือการจัดการทางการเงินที่ดีของสมาชิก ส่งผลต่อรายได้และฐานะการเงินของ
สหกรณ์

สำหรับอัตราส่วนการวิเคราะห์ขีดความสามารถในการทำกำไร ประกอบด้วยอัตราส่วนต่อไปนี้

- 1) อัตรากำไรต่อสมาชิก (บาท) = $\frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$
- 2) อัตราเงินออมต่อสมาชิก (บาท) = $\frac{\text{เงินรับฝากสมาชิก} + \text{ทุนเรือนหุ้น}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$
- 3) อัตราหนี้สินต่อสมาชิก (บาท) = $\frac{\text{ลูกหนี้เงินกู้} + \text{ลูกหนี้การค้า} + \text{ลูกหนี้ค่าบริการอื่น}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$
- 4) อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (ร้อยละ) = $\frac{\text{ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน} \times 100}{\text{กำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน}}$
- 5) อัตราการเติบโตของทุนสำรอง (ร้อยละ) = $\frac{\text{ทุนสำรองปีปัจจุบัน} - \text{ทุนสำรองปีก่อน} \times 100}{\text{ทุนสำรองปีก่อน}}$
- 6) อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่น (ร้อยละ) = $\frac{\text{ทุนสะสมอื่นปีปัจจุบัน} - \text{ทุนสะสมอื่นปีก่อน} \times 100}{\text{ทุนสะสมอื่นปีก่อน}}$
- 7) อัตราการเติบโตของกำไร (ร้อยละ) = $\frac{\text{กำไรสุทธิปีปัจจุบัน} - \text{กำไรสุทธิปีก่อน} \times 100}{\text{กำไรสุทธิปีก่อน}}$
- 8) อัตรากำไรสุทธิ (ร้อยละ) = $\frac{\text{กำไรสุทธิ} \times 100}{\text{รายได้หลักของสหกรณ์}}$

มิติที่ 5 สภาพคล่อง (L: Liquidity)

สภาพคล่องหรือความเพียงพอต่อความต้องการใช้เงิน เป็นการพิจารณาความเพียงพอของเงินสด หรือสินทรัพย์ที่มีสภาพใกล้เคียงเงินสด รวมถึงสินทรัพย์อื่นที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่าย สภาพคล่องวัดได้จากอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน ซึ่งคำนวณได้จากสัดส่วนระหว่างสินทรัพย์หมุนเวียนกับหนี้สินหมุนเวียน หากสหกรณ์มีความเสี่ยงของเงินทุนสหกรณ์จำเป็นต้องรักษาสภาพคล่องให้สูงเพียงพอ เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาการขาดสภาพคล่องทางการเงิน

ความเพียงพอของสินทรัพย์ในการแปลงสภาพเป็นเงินสด ความเพียงพอของสภาพคล่องต่อความต้องการใช้เงิน พิจารณาสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน หากสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่า ถือว่ามีสภาพคล่องดี อย่างไรก็ตามต้องพิจารณาตัวสินทรัพย์หมุนเวียนที่สามารถแปลงเป็นเงินสดได้เร็วด้วย

ความสมดุลระหว่างสินทรัพย์สภาพคล่องกับภาระผูกพันทางการเงินเปรียบเทียบความสมดุลระหว่างสินทรัพย์สภาพคล่องกับภาระผูกพันทางการเงิน มีสินทรัพย์สภาพคล่องดำรงไว้เพียงพอกับภาระผูกพันทางการเงินที่จะถึงกำหนดหรือไม่ สาเหตุหลักของการขาดสภาพคล่องนั้น มาจากการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินไม่ดีพอ รวมถึงปัญหาจากผลการดำเนินงาน เช่น มีภาระหนี้สินระยะสั้นมากการถอนเงินฝากมากกว่าปกติ การนำเงินกู้ยืมระยะสั้นไปให้กู้ระยะยาว เป็นต้น ดูรอบของการเปลี่ยนเป็นเงินสด หรือกระแสเงินสดเข้ามาเพียงพอหรือไม่

สำหรับอัตราส่วนการวิเคราะห์สภาพคล่อง ประกอบด้วยอัตราส่วนต่อไปนี้

- 1) อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (เท่า)
$$= \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$
- 2) อัตราหมุนเวียนของสินค้า (ครั้ง)
$$= \frac{\text{ต้นทุนสินค้าขาย}}{\text{สินค้าคงเหลือถัวเฉลี่ย}}$$

$$3) \text{ อายุเฉลี่ยสินค้า (วัน)} = \frac{365 \text{ วัน}}{\text{อัตราหมุนของสินค้า}}$$

มิติที่ 6 ผลกระทบต่อธุรกิจ (S: Sensitivity)

ผลกระทบที่มีต่อธุรกิจหรือความอ่อนไหวของธุรกิจ คือ ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบในแง่ลบต่อธุรกิจ

ปัจจัยเสี่ยง พิจารณาปัจจัยแวดล้อมสหกรณ์ สาเหตุการเกิดปัจจัยเสี่ยงอาจมาจากภาครัฐหรือจากสถานการณ์ทั่วไป ภาวะวิกฤติ ภัยธรรมชาติ ที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจอันประกอบด้วยภาวะคู่แข่งทางธุรกิจ นโยบายการเงินของรัฐ อัตราดอกเบี้ย นโยบายช่วยเหลือของภาครัฐ ระเบียบ ข้อบังคับ พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง สภาพตลาด เทคโนโลยี และวิทยาการใหม่ หากสหกรณ์ไม่สามารถวางแผนกลยุทธ์ได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ย่อมส่งผลกระทบต่อธุรกิจของสหกรณ์ ผลกระทบต่อธุรกิจ ผลกระทบจากปัจจัยเสี่ยงซึ่งประกอบด้วยการลดลงของรายได้ การลดลงต้นทุน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นที ดำรง (2540) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารชุมชนบ้านจัดสรรในจังหวัดเชียงใหม่ :การศึกษาเรื่อง การบริหารบ้านจัดสรรในจังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะ ศึกษาถึงสถานการณ์ปัจจุบันเกี่ยวกับการบริหารชุมชนบ้านจัดสรรและความคิดเห็นของผู้ประกอบ การธุรกิจบ้านจัดสรร ผู้อยู่อาศัยในโครงการบ้านจัดสรร ผู้นำชุมชนท้องถิ่นที่มีโครงการบ้าน จัดสรรตั้งอยู่เกี่ยวกับระดับความรุนแรงปัญหา สาเหตุและบทบาทของฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ข้องในการบริหารชุมชนบ้านจัดสรร ต่อการบริหารชุมชนบ้านจัดสรร ทั้งนี้พื้นที่ในการศึกษาคือ เขตฝั่งเมืองรวมจังหวัดเชียงใหม่ และกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาประกอบด้วย ผู้อยู่อาศัยใน โครงการบ้านจัดสรรจำนวน 49 ราย ผู้บริหารโครงการบ้านจัดสรรจำนวน 49 ราย ผู้นำชุมชนท้องถิ่น จำนวน 49 ราย ทั้งนี้การเก็บข้อมูลได้จากการสำรวจภาคสนามเพื่อเก็บข้อมูลสภาพทั่วไปของ โครงการบ้านจัดสรรและการใช้แบบสอบถามผู้ อยู่อาศัยในโครงการบ้านจัดสรร ผู้บริหารโครงการ บ้านจัดสรรและผู้นำชุมชนท้องถิ่น เพื่อรวบรวม ข้อมูลด้านความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการบริหาร ชุมชนบ้านจัดสรรแล้วนำข้อมูลที่นำมาประมวลผล ด้วยวิธีการวิเคราะห์ตารางไขว้ (Crosstabulations) และนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบข้อมูล

ต่าง ๆ โดยใช้โปรแกรมสถิติเพื่อการวิจัยสำหรับ สังคมศาสตร์ SPSS/PC ผลของการศึกษาสามารถกล่าวโดยสรุปได้ว่า ผู้อยู่อาศัยในชุมชนบ้านจัดสรร ผู้ประกอบ ธุรกิจบ้านจัดสรร ผู้นำชุมชนท้องถิ่น มีความรู้และเข้าใจในด้านการบริหารชุมชนและมีประสงค์ ที่จะมีส่วนร่วมในการจัดการและแก้ปัญหาของชุมชน หากแต่มีข้อจำกัดด้านกฎหมาย การขาดการ ประสานงานและตรวจสอบการดำเนินงานที่ดีพอของฝ่าย ๆ ต่างที่เกี่ยวข้องในการบริหารชุมชนที่ อยู่อาศัย ข้อเสนอแนะจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ภาครัฐควรที่จะใช้มาตรการทางด้านกฎหมายอย่าง จริงจังและเป็นรูปธรรม เพื่อให้มีการจัดสภาพแวดล้อมที่ดีของชุมชนที่อยู่อาศัยโดยกำหนดแนว ปฏิบัติที่ชัดเจนสำหรับการบริหารชุมชนบ้านจัดสรร ทั้งนี้ควรที่จะส่งเสริมให้มีการศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดการบริหารชุมชนทั้งในด้านต้นทุน งบประมาณ ผลตอบแทนจากการลงทุน เพื่อ เปรียบเทียบการดำเนินการระหว่างรัฐในปัจจุบันกับการที่จะให้เอกชนเป็นผู้ดำเนินการหากมี ความเป็นไปได้ก็ควรที่จะส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามามีบทบาทในการจัดการบริหารชุมชนท้องถิ่น ใน บางชุมชนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับชุมชนและสภาพแวดล้อมภายใต้สภาพสังคมเศรษฐกิจที่ เปลี่ยนแปลงไป สำหรับผู้ที่ต้องการที่อยู่อาศัยควรที่จะต้องตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับ โครงการ บ้านจัดสรรในด้านสิ่ง สาธารณูปโภค การบริหารชุมชนก่อนที่จะตัดสินใจเลือกซื้อที่อยู่อาศัย ในขณะที่เดียวกันสถาบันการเงินต่าง ๆ ควรที่จะให้ความสำคัญและกำหนดเงื่อนไขในด้านการจัดการ สภาพแวดล้อมของบ้านจัดสรรก่อนที่สนับสนุนสินเชื่อกับ โครงการบ้านจัดสรรและผู้ซื้อที่อยู่ อาศัยใน โครงการบ้านจัดสรรซึ่งจะมีส่วนในการช่วยในการรักษาสภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัยให้ เหมาะสมได้อีกทางหนึ่งด้วย

จิตาภรณ์ สุขพัทธ์ (2543) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพในการให้บริการด้านที่อยู่อาศัยโดยเคหะแห่งชาติ ศึกษาเฉพาะชุมชน โครงการฉลองกรุง : การศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้กลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งสิ้น 155 คน โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษา คือ เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการเคหะ แห่งชาติในการให้บริการด้านที่อยู่อาศัยแก่ผู้อยู่อาศัยในชุมชนโครงการฉลองกรุง โดย การศึกษาความพึงพอใจของผู้อยู่อาศัยในชุมชนเน้นเฉพาะองค์ประกอบสภาพแวดล้อมกายภาพ ของชุมชน ผลการศึกษา พบว่า 1. ประสิทธิภาพในการให้บริการด้านที่อยู่อาศัยของการเคหะแห่งชาติอยู่ในระดับปานกลาง 2. ประชาชนชุมชน โครงการ ฉลองกรุงมีความพึงพอใจต่อการให้บริการด้านที่อยู่อาศัยของการ เคหะแห่งชาติในด้านต่างๆ ดังนี้ ด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการมีความพึงพอใจเกี่ยวกับระบบ การเก็บขยะมากที่สุด ด้านทำเลที่ตั้งชุมชนมีความพึงพอใจทางเดินเท้าภายในชุมชนมากที่สุด ด้านสภาพแวดล้อมภายในชุมชนมีความพึงพอใจเกี่ยวกับเสียงรบกวนภายในชุมชนมากที่สุด ด้านหน่วยที่พักอาศัยมีความพึงพอใจต่อห้องน้ำห้อง

ส่วนในห้องพักสูงสุด และด้านความปลอดภัย พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อความปลอดภัย จากอค์ภักย์มากที่สุด 3. สภาพภูมิหลังที่แตกต่างกัน คือ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ จำนวนสมาชิก ในครัวเรือน รายได้ครอบครัว ภูมิลำเนาเดิม และระยะเวลาที่เข้ามาอาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ จะมี ความพึงพอใจในการให้บริการด้านที่อยู่อาศัยแตกต่างกัน จากผลการศึกษาดังกล่าว จึงเสนอแนะให้การ เเคะแห่งชาติหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ปรับปรุงมาตรการในการให้บริการด้านที่อยู่อาศัยใน ประเด็นที่ยังบกพร่องหรือไม่สามารถ ครอบคลุมความต้องการพื้นฐานในการดำรงชีวิตประจำวัน ของชาวชุมชนโครงการทดลองกรุง ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ทัศนีย์ จุลานา (2546) ได้การศึกษาเรื่อง บทบาทของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนในการ พัฒนาชุมชน: การศึกษารายกรณีมีสหกรณ์เครดิตยูเนียนศูนย์กลางเทวา จำกัด กรุงเทพมหานคร เป็น การวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพส่วนบุคคลและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ สหกรณ์เครดิตยูเนียน 2) ศึกษาเปรียบเทียบบทบาทของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนศูนย์กลางเทวา จำกัด จำแนกตามเพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ภูมิลำเนาเดิม และความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับสหกรณ์เครดิตยูเนียน 3) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพัฒนาชุมชนของ สมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนศูนย์กลางเทวา จำกัด การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาบทบาท ปัญหาและ อุปสรรค 3 ด้านคือ เศรษฐกิจ ด้านการศึกษา ด้านสังคมและวัฒนธรรม ของสมาชิกสหกรณ์เครดิต ยูเนียนศูนย์กลางเทวา จำกัด กรุงเทพมหานคร ผู้ตอบแบบสอบถามได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายโดย การใช้ตารางเลขสุ่ม จำนวน 295 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้คือค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาค่าความแตกต่างโดยใช้ t-test และ F-test เมื่อพบ ความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ Scheffe's Method หรือ LSD ที่ระดับ นัยสำคัญ 0.05 ผลการวิจัยพบว่า 1. สมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 20 - 40 นับถือ ศาสนาพุทธ การศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา อาชีพรับจ้าง มีรายได้ระหว่าง 5,000 - 10,000 บาท ต่อเดือน ภูมิลำเนาเดิมอยู่กรุงเทพมหานคร 2. สมาชิกส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกรณ์ เครดิตยูเนียนอยู่ในระดับสูง/ดีมาก 3. ผลการเปรียบเทียบบทบาทของสมาชิก พบว่า 3.1 เพศ อายุ ศาสนา ภูมิลำเนาเดิม ไม่มีผลต่อบทบาท ด้านเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา ด้านสังคมและวัฒนธรรม ใน การพัฒนาชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3.2 ระดับการศึกษา ไม่มีผลต่อบทบาทด้าน สังคมและวัฒนธรรม แต่มีผลต่อบทบาท ด้านเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา ในการพัฒนาชุมชน อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3.3 อาชีพ รายได้ ไม่มีผลต่อบทบาทด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและ วัฒนธรรม แต่มีผลต่อบทบาทด้านการศึกษา ในการพัฒนาชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3.4 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกรณ์เครดิตยูเนียน ไม่มีผลต่อบทบาทด้านเศรษฐกิจ ด้าน

การศึกษา แต่มีผลต่อบทบาทด้านสังคมและวัฒนธรรม ในการพัฒนาชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 4. สมาชิกมีปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับบทบาทด้านเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา ด้านสังคมและวัฒนธรรม ในการพัฒนาชุมชน อยู่ในระดับน้อยทั้งหมด

ชาย ชนะไพโรจน์ (2547) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของสหกรณ์ออมทรัพย์ : กรณีศึกษาสหกรณ์ออมทรัพย์บริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการให้บริการสหกรณ์ออมทรัพย์บริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด มีวัตถุประสงค์ เพื่อ

1. ศึกษาความพึงพอใจของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ บริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด
2. ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจของสหกรณ์ออมทรัพย์ บริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด
3. นำผลการศึกษามาจัดทำเป็นข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข กระบวนการให้บริการของสหกรณ์ออมทรัพย์ บริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด เพื่อตอบสนองและสอดคล้องกับความต้องการของสมาชิกผู้ใช้บริการ

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ สมาชิกผู้ใช้บริการจากสหกรณ์ออมทรัพย์ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 1,000 คน (ณ เดือนธันวาคม 2546) โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 1 ของสมาชิกทั้งหมดคือจำนวน 100 คน ซึ่งเลือกจากสมาชิกผู้มาใช้บริการในช่วงเวลา 9.00 น. ถึง 11.00 น. วันละ 10 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างจนครบจำนวน 100 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้เป็นแบบสอบถามโดยจัดเก็บด้วยตนเอง และได้รับแบบสอบถามคืนมาครบทั้งหมด

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาแบ่งเป็นตัวแปรอิสระ ได้แก่ ความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจในการใช้บริการของสมาชิก ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ปัจจัยด้านระบบการให้บริการ ปัจจัยด้านข่าวสารข้อมูลที่ได้รับจากการบริการ ปัจจัยด้านสถานที่ให้บริการ และปัจจัยด้านผลตอบแทนที่ได้รับกับตัวแปรตาม ได้แก่ ความพอใจของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์บริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติเชิงพรรณนา เพื่อหาค่าร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) รวมทั้งใช้ t-test เพื่อทดสอบสมมติฐานต่างๆ ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

ผลการศึกษาพบว่า

การวิจัยความพึงพอใจของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ ศึกษากรณีสหกรณ์ออมทรัพย์บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด นั้นพบว่า สมาชิกมีความพึงพอใจต่อบริการที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีปัจจัยในด้านต่างๆ เป็นตัวชี้วัดคือ ปัจจัยด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ปัจจัยด้านระบบการให้บริการ ปัจจัยด้านข่าวสารข้อมูลที่ได้รับจากการบริการ ปัจจัยด้านสถานที่ให้บริการ และปัจจัยด้านผลตอบแทนที่ได้รับ

วันสนั่นทน์ ไม้จันทร์ (2547) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย เป็นการศึกษาวิจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย ผู้ศึกษาได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษารุ่นนี้ เพื่อศึกษาพฤติกรรมของผู้บริโภคที่ใช้บริการสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยและปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาได้จากลูกค้าที่มาชมบ้านในโครงการ ของบริษัทหลักทรัพย์อเพอร์ดี จำกัด (มหาชน) จำนวน 100 คน ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาทำให้สามารถใช้เป็นข้อมูลเสนอสถาบันการเงินเพื่อจัดทำโครงการสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยสำหรับลูกค้าของบริษัท

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุประมาณ 31 – 40 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน/ห้างร้าน มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 10,001 – 20,000 บาท ผู้บริโภคที่มีบ้านเป็นของตนเองส่วนใหญ่เป็นการกู้ครั้งแรก โดยวงเงินที่ได้รับในการขอกู้ เป็นจำนวนเงิน 500,000 – 1,000,000 บาท ธนาคารที่ผู้บริโภคใช้บริการมากที่สุดคือ ธนาคารอาคารสงเคราะห์ โดยมีวงเงินกู้ต่อราคาประเมินเท่ากับ 80% ของราคาประเมินหลักประกัน และระยะเวลาการผ่อนชำระ 20 ปี โดยเลือกใช้อัตราดอกเบี้ยคงที่มากกว่าอัตราดอกเบี้ยแบบลอยตัวจำนวนเงินที่ผ่อนชำระต่อเดือนส่วนใหญ่ต่ำกว่า 5,000 บาท และสิ่งที่คุณบริโภคใช้พิจารณาตัดสินใจเลือกใช้บริการสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยได้แก่ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอัตราดอกเบี้ย อัตราการผ่อนชำระต่อเดือน ค่าใช้จ่ายในการขอกู้ วงเงินกู้ต่อราคาประเมินหลักประกัน ระยะเวลาในการกู้ ฯลฯ สำหรับผู้ที่ไม่เคยศึกษาข้อมูลเงินกู้ในการกู้เงินจะตัดสินใจจากบุคคลที่เคยกู้มาก่อน

สิ่งที่ผู้บริโภคชอบมากที่สุดในการใช้บริการธนาคารที่เลือกคือ ความเอาใจใส่ในการให้บริการของ พนักงานธนาคารและความรวดเร็วในการบริการของธนาคาร

สำหรับผู้บริโภคที่ไม่มีบ้านเป็นของตนเองและกำลังตัดสินใจจะซื้อที่อยู่อาศัยโดยขอ สินเชื่อจากสถาบันการเงินนั้น ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมากที่สุดคือวงเงินกู้ต่อราคาประเมินมากที่สุด รองลงมาคือเอาเอกสารประกอบการกู้สินเชื่อที่เข้าใจง่ายและกะทัดรัด จำนวนเงินที่ผ่อนชำระ ต่อเดือน และอัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสมไม่ทำให้ยอดชำระหนี้รายเดือนสูงมากนัก ส่วนปัจจัยอื่นๆ เป็นเพียงปัจจัยช่วยเสริมให้การตัดสินใจง่ายขึ้น

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาครั้งนี้ สถาบันการเงินควรจัดทำโครงการสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ขอสินเชื่อ โดยสินเชื่อดังกล่าวควรถูกกำหนดวงเงินกู้ให้สูงสุด ของราคาประเมิน การจัดทำเอกสารประกอบการขอสินเชื่อต้องทำให้เข้าใจง่ายและกะทัดรัด อัตรา ดอกเบี้ยที่เหมาะสมไม่ทำให้เงินผ่อนชำระรายเดือนสูงเกินความสามารถในการชำระคืน

เรวัตร ก่อวงศ์กาญจน์ (2550) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความพึงพอใจในงาน ของข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ : ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความพึงพอใจในงาน ระดับความพึงพอใจในงาน ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคลกับความพึงพอใจในงาน และ ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบปัจจัยเชิงใจและปัจจัยค้ำจุนกับความพึงพอใจในงาน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์ เคลื่อนที่ จำนวน 1,204 คน และได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากตัวอย่าง 788 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วย โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าสถิติที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวน และการวิเคราะห์ปัจจัย

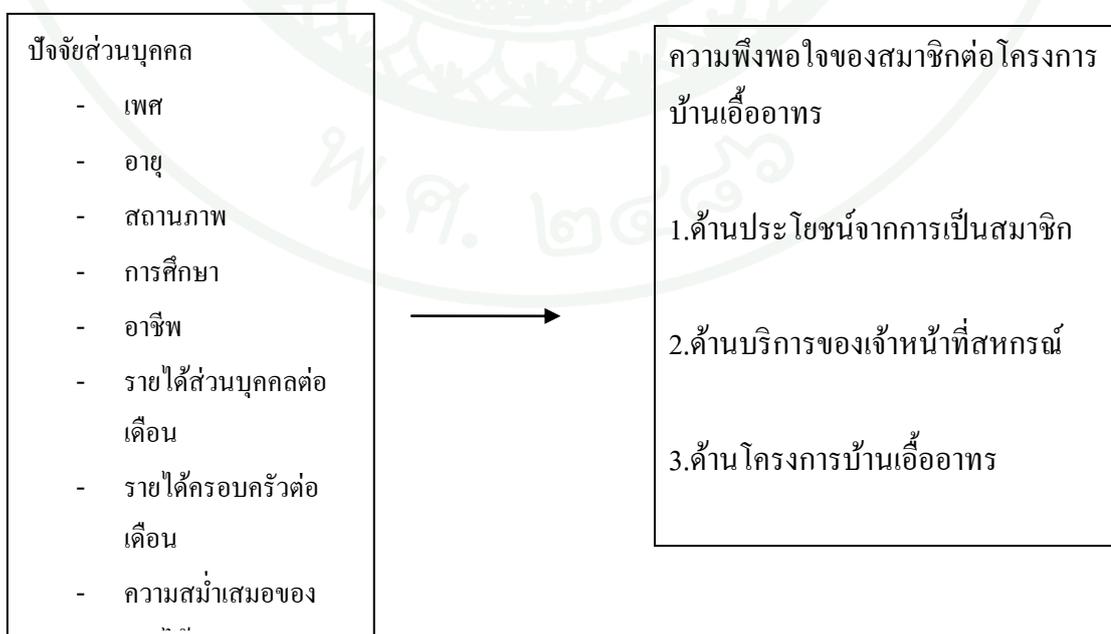
ผลการวิจัยพบว่า (1) ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในงาน มีทั้งสิ้น 12 ปัจจัย แบ่งเป็น ปัจจัยเชิงใจ ได้แก่ ความพึงพอใจในงานที่ทำ ความสำเร็จในงาน ลักษณะการทำงาน การให้ความสำคัญกับทรัพยากรบุคคล และการเปลี่ยนแปลงการทำงาน ปัจจัยค้ำจุน ได้แก่ ความสัมพันธ์กับหัวหน้างาน ผลตอบแทนการทำงาน ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ปัจจัยสนับสนุนการทำงาน คุณภาพชีวิตการทำงาน นโยบายและการบริหาร และการประเมินผลการปฏิบัติงาน (2) ระดับความพึงพอใจในงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 ปัจจัยเชิงใจและปัจจัยค้ำจุนมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 3.20 และ 3.11 ตามลำดับ (3) ผลการศึกษาความ

พึงพอใจในงานจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคลพบว่า ผู้ปฏิบัติงานเพศชายและเพศหญิงมีความพึงพอใจในงานโดยรวมแตกต่างกัน โดยเพศหญิงมีความพึงพอใจในงานมากกว่าเพศชาย ผู้ปฏิบัติงานวัยหนุ่มสาวหรือมีอายุงานน้อยมีความพึงพอใจในงานมากกว่าผู้สูงอายุหรือมีอายุงานมาก และผู้ที่ เป็นโสดตอบสนองต่อปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจได้ง่าย นอกจากนี้พบว่า ผู้มีการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรีมีความไม่พึงพอใจในงานมากกว่าผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือต่ำกว่าปริญญาตรี และข้าราชการที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีตำแหน่งระดับ 3 เป็นคนรุ่นใหม่ที่ทางราชการคาดหวังให้เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ได้รับการพัฒนาและโอกาสก้าวหน้าในสายงานสูง มีระดับความพึงพอใจในงานสูงสุดเมื่อเทียบกับระดับตำแหน่งอื่น ๆ และ (4) ผลการศึกษาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบปัจจัยจูงใจและปัจจัยค้ำจุนกับความพึงพอใจในงาน พบว่า องค์ประกอบของปัจจัยจูงใจและปัจจัยค้ำจุนทุก ๆ ตัว มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในงานเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยปัจจัยจูงใจที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในงานสูง ได้แก่ ด้านลักษณะงาน และด้านการได้รับการยอมรับ ส่วนปัจจัยค้ำจุนที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในงานสูง ได้แก่ ด้านความมั่นคงในงาน และด้านคุณภาพชีวิตในการทำงาน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

สมมุติฐานในการศึกษา

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ รายได้ส่วนบุคคลต่อเดือน รายได้ต่อครอบครัวต่อเดือน ความสม่ำเสมอของรายได้ มีผลกระทบต่อความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อโครงการบ้านเอื้ออาทรของสหกรณ์

2. การเข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทรมีผลต่อสถานการณ์ทางการเงินของสหกรณ์
เครดิตบูโรยื่นคดองเงิน จำกัด

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

ในบทนี้จะกล่าวถึงวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาถึงผลกระทบของการเข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทรของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลในการศึกษารั้งนี้มี 2 ประเภท คือข้อมูลปฐมภูมิ และข้อมูลทุติยภูมิ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด สาขาศรีราชา จ. ชลบุรี ซึ่งเป็นเจ้าของข้อมูลโดยตรง อย่างไรก็ตามเนื่องจากสมาชิกของสหกรณ์แห่งนี้กระจายอยู่ทั่วประเทศจึงไม่สามารถทำการศึกษาจากประชากรทั้งหมดได้ จำเป็นต้องศึกษาจากตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของประชากรดังกล่าวซึ่งขั้นตอนการได้ตัวอย่างมีดังนี้

1.1 ประชากรและตัวอย่าง

ประชากร ต้องอธิบายถึงจำนวนสมาชิกของสหกรณ์เครดิตยูเนียนทั้งหมด แต่เนื่องจากมีสาขากระจายอยู่ตามที่ต่างๆ คือ สาขาคลองจั่น สาขาแพรงษา สาขากระพังโหม สาขาศรีราชา สาขาปราจีนบุรี สาขาบางปะกง สาขาศรีนครินทร์ ทำให้ไม่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ทั้งหมดจำเป็นต้องเก็บตัวอย่าง ซึ่งจากการหารือกับสหกรณ์ได้รับคำแนะนำให้ทำการศึกษาในพื้นที่ ต่างจังหวัด เนื่องจากมีสมาชิกมีการเข้าร่วม โครงการบ้านเอื้ออาทร เช่นกัน จึงได้เลือกสมาชิกของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด สาขาศรีราชา จ. ชลบุรี ที่มีอยู่ทั้งหมด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 จำนวน 2,205 คน จากนั้นจึงคำนวณหาขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมโดยวิธีของ Taro Yamane ซึ่งมีสูตร

$$n = \frac{Z^2 \pi (1-\pi)N}{Z^2 \pi (1-\pi) + Ne^2}$$

เมื่อ $n =$ ขนาดของตัวอย่าง

$N =$ ขนาดของประชากร

$\pi =$ สัดส่วนของประชากร

$Z =$ ค่าที่ได้จากตารางแจกแจงปกติ ณ ระดับนัยสำคัญที่ต้องการ

$e =$ ค่าความคลาดเคลื่อน

$$n = \frac{Z^2 (0.5)^2 2,205}{1 + 2,205 (0.01)^2}$$

$$n = 96$$

จากการคำนวณโดยสูตรของ Taro Yamane ขนาดของตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และค่าความคลาดเคลื่อน $\pm 10\%$ ขนาดประชากร 2,205 ประชากร ซึ่งจะได้ขนาดตัวอย่างเท่ากับ 96 ตัวอย่าง

เมื่อได้ขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมแล้ว ได้ทำการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบมีจุดมุ่งหมาย (Purposive Sampling)

1. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ เป็นข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมรายงานกิจการประจำปีของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด ตั้งแต่ปี 2549 – 2554 และเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

ส่วนผลการเข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทรที่มีผลต่อสถานการณ์ทางการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด นั้นจะวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินตามวิธีของ CAMELS Analysis

โดยใช้อัตราส่วนทั้งหมด 6 แบบ มีจุดมุ่งหมาย 4 ประการคือ วัดสภาพคล่องทางการเงิน วัดความสามารถในการก่อหนี้ วัดความสามารถในการใช้สินทรัพย์ และวัดความสามารถในการทำกำไร โดยมีวิธีการคำนวณต่อไปนี้

1. อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง (Liquidity Ratios)

$$\text{อัตราส่วนทุนหมุนเวียน} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

2. อัตราส่วนวัดความสามารถในการก่อหนี้ (Leverage Ratios)

$$\text{อัตราส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อส่วนของทุน} = \frac{\text{หนี้สินทั้งสิ้น}}{\text{ทุนของสหกรณ์}}$$

3. อัตราส่วนวัดความสามารถในการใช้สินทรัพย์ (Activity Ratios)

$$\text{อัตราหมุนของสินทรัพย์} = \frac{\text{รายได้ทั้งสิ้น}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}}$$

4. อัตราส่วนวัดความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratios)

$$\text{อัตรากำไรสุทธิ} = \frac{\text{กำไรสุทธิประจำปี} \times 100}{\text{รายได้ทั้งสิ้น}}$$

$$\text{อัตราตอบแทนต่อสินทรัพย์} = \frac{\text{กำไรสุทธิประจำปี} \times 100}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}}$$

$$\text{อัตราตอบแทนต่อส่วนของทุน} = \frac{\text{กำไรสุทธิประจำปี} \times 100}{\text{ทุนของสหกรณ์ถัวเฉลี่ย}}$$

จากข้อมูลที่น่านำมาใช้ในที่นี้เป็นข้อมูลทางการเงิน ตั้งแต่ปี 2549 – 2554 เมื่อคำนวณอัตราส่วนต่างๆ แล้วนำอัตราส่วนนี้ได้มาเปรียบเทียบกับกันระหว่างช่วงก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทร เพื่อชี้ให้เห็นถึงผลกระทบของการเข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทรต่อสถานการณ์ทางการเงินของทางสหกรณ์

สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม โดยสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินการเข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทรของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนคลองจั่น จำกัด รูปแบบของคำถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่คำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ความสม่ำเสมอของรายได้ และคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของสมาชิกของสหกรณ์ที่มีต่อบริการของสหกรณ์ ซึ่งระดับความพึงพอใจแบ่งออกเป็น 5 ระดับ จากพึงพอใจมากที่สุด ให้คะแนน 5 คะแนน พึงพอใจมาก ระดับคะแนน 4 คะแนน ระดับปานกลาง ระดับคะแนน 3 คะแนน ระดับไม่พึงพอใจ ระดับคะแนน 2 คะแนน ระดับไม่พึงพอใจอย่างยิ่ง ระดับคะแนน 1 คะแนน จำแนกหัวข้อความพึงพอใจเป็น 3 ด้าน คือ ด้านประโยชน์จากการเป็นสมาชิกเช่น ชีวิตความเป็นอยู่หลังการเข้าร่วมโครงการ การได้รับสิทธิ์บ้านเอื้ออาทร เป็นต้น ด้านบริการของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ เช่น ความสะอาดของสถานที่ จำนวนเจ้าหน้าที่ที่คอยให้คำแนะนำ หรือการให้บริการและระยะเวลาที่ใช้ในแต่ละขั้นตอน เป็นต้น ด้านตัวโครงการบ้านเอื้ออาทร เช่น ระยะเวลาการผ่อนชำระ ความโปร่งใสและตรวจสอบได้ รวมถึงราคาบ้าน เป็นต้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) เป็นการนำเสนอข้อมูล เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ความสม่ำเสมอของรายได้ โดยใช้สถิติเบื้องต้นในการวิเคราะห์ ได้แก่ อัตราส่วนร้อยละ เพื่อแสดงถึงความพึงพอใจด้านต่างๆ โดยทำการวิเคราะห์ถึงระดับความพึงพอใจตามวิธี Likert Scale ซึ่งในแต่ละคำถามจะมีให้เลือกตอบ 5 คำตอบ คือ พึงพอใจมากที่สุด พึงพอใจมาก ปานกลาง ไม่พึงพอใจ ไม่พึงพอใจอย่างยิ่ง โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

พึงพอใจมากที่สุด	คะแนน 5
พึงพอใจมาก	คะแนน 4
ปานกลาง	คะแนน 3
ไม่พึงพอใจ	คะแนน 2
ไม่พึงพอใจอย่างยิ่ง	คะแนน 1

การวัดระดับความพึงพอใจหลังจากได้ข้อมูลดิบเรื่องความพึงพอใจจากการสำรวจแล้ว จะต้องนำข้อมูลเหล่านี้มาคำนวณหาค่าเฉลี่ยจากนั้นนำมาเปรียบเทียบกับช่วงคะแนนมาตรฐานของระดับความพึงพอใจที่กำหนดไว้ดังนี้

ไม่พึงพอใจอย่างยิ่ง	ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80 คะแนน
ไม่พึงพอใจ	ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 คะแนน
ปานกลาง	ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 คะแนน
พึงพอใจมาก	ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 คะแนน
พึงพอใจมากที่สุด	ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 คะแนน

หากคะแนนตกอยู่ในระดับใดก็หมายความว่ามีความพอใจในระดับนั้น

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม จะถูกนำมาวิเคราะห์ดังนี้

ข้อมูลที่ได้ศึกษาระดับความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อโครงการบ้านเอื้ออาทรของสหกรณ์ เกร็ดตยเนี่ยนคลองจั่น จำกัด และปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อระดับความพึงพอใจ ทดสอบโดยใช้ ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและวิธีการทางสถิติ t – test ในกรณีที่ตัวแปรถูกแบ่งเป็น 2 กลุ่ม และใช้การ ทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) ในกรณีที่ตัวแปรถูกแบ่งออกมากกว่า 2 กลุ่ม โดยกำหนดระดับนัยทางสถิติ (α) 0.05

บทที่ 4

สหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด

ความเป็นมา

สหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด ก่อตั้งขึ้นโดยอาศัยหลักการและวิธีการเครดิตยูเนียนที่วิวัฒนาการมากกว่าร้อยปี ประกอบกับแรงบันดาลใจของผู้นำที่พบเห็นปัญหาความเดือดร้อนในชุมชน ความเดือดร้อนของเพื่อนบ้าน ไม่ว่าจะเป็นปัญหาเงินนอกระบบ ดอกเบี้ยแพง การเจ็บป่วย การขาดหลักประกัน ไม่สามารถพึ่งพาธนาคารพาณิชย์ได้ จึงรวมตัวชักชวนผู้ที่มีแนวความคิดในการที่จะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จนสามารถจัดตั้งขึ้นได้ เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2526 และมีวิวัฒนาการมาจนถึงปัจจุบัน จากผู้ที่มาเข้าร่วมกันในปีแรกจำนวน 22 คน ด้วยเงินทุน 1,260 บาท ปัจจุบันมีสมาชิก 53,811 คน ซึ่งเป็นสมาชิกโครงการบ้านเอื้ออาทร 33,359 คน มีสินทรัพย์มากกว่า 19,964,607,539.13 บาท (ข้อมูลจากรายงานกิจการประจำปี 2554) มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับแนวหน้าของเครดิตยูเนียนในประเทศไทย ถึงแม้จะมีปัญหาต่างๆ มากมายเกิดขึ้น แต่สหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด สามารถฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆ มาได้ หลักการและวิธีการที่สำคัญที่สหกรณ์เครดิตยูเนียนถือปฏิบัติ ดังนี้ (ชูนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด ,2524 : 96-100)

1. การรวมกันเพื่อช่วยเหลือกัน สหกรณ์เครดิตยูเนียน คือ หลักการรวมกันเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยเอาความเชื่อถือ (เครดิต) เป็นที่ตั้ง รวมกับความปรารถนาดีต่อกัน ดังนั้นผู้ที่มีศรัทธาต่อหลักการดังกล่าวจะมีความภักดีเหนียวแน่นต่อองค์กรและร่วมกันช่วยเหลือจนองค์กรเติบโตเป็นที่พึ่งพิงได้ จนทำให้เกิดการจัดสวัสดิการต่างๆ มาดูแลและช่วยเหลือป้องกันภัยต่างๆ ที่จะเกิดมีทั้งอุบัติเหตุและตามธรรมชาติ

2. การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ เครดิตยูเนียนมุ่งสร้างวินัยทางการเงินให้เป็นพื้นฐานก่อให้เกิดอุปนิสัยของการรักการเก็บออม เพื่อสร้างฐานะ โดยฝึกให้รู้จักการประหยัดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นในชีวิต แล้วนำมาเก็บสะสมอย่างเป็นประจำและสม่ำเสมอ ทำเช่นนี้ไปอย่าง

ต่อเนื่องจนเป็นนิสัยก็จะทำให้มีฐานะมากยิ่งขึ้นและสร้างหลักประกันให้เกิดขึ้นกับตนเองและครอบครัว

3. การให้การศึกษาลักษณะอย่างหนึ่งของเครดิตยูเนียน คือ หลักวิวัฒนาการซึ่งเป็นการพัฒนาความรู้ ความสามารถ จากเดิมที่มีให้มีมากยิ่งขึ้น โดยต้องเริ่มจากให้ความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นก่อน ตั้งแต่ความจำเป็นในการมารวมตัวกันให้เกิดความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจแล้วจึงมาช่วยเหลือกัน หลักปฏิบัติต้องทำให้เกิดความมั่นใจและกระทำได้อย่างถูกต้อง ประโยชน์ตอบแทนในการเป็นเจ้าของกิจการร่วมกันและฝึกปฏิบัติให้เป็นนิสัย รวมถึงการที่จะพัฒนาความรู้ความสามารถจนดูแลบริหารกิจการของตนเองได้ และเป็นผู้ถ่ายทอดหลักการวิธีการของเครดิตยูเนียนได้ สามารถสร้างความสุขสมบูรณ์ในชีวิตของตนเองและครอบครัวอย่างสมบูรณ์ครบครัน มีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์

4. การปลูกฝังคุณธรรมการอยู่ร่วมกัน โดยปกติแล้วมนุษย์มีความปรารถนาพื้นฐาน มีทั้งความกลัวและความกล้าอยู่ด้วยกัน ด้านความกลัวจะมากกว่าและมาก่อน การมาอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างทั้งฐานะและอุปนิสัยย่อมสร้างความกลัวให้มากขึ้น ดังนั้นการที่จะให้คนหมู่มากรวมตัวกันได้อย่างเหนียวแน่นจะต้องลดช่องว่างความกลัวนั้นให้น้อยลง จนกลายเป็นความเมตตาเป็นความรัก ความปรารถนาดีต่อกัน เครดิตยูเนียนจึงได้นำคุณธรรมที่ทุกคนปรารถนาจะให้ผู้อื่นกระทำกับตนมาเป็นบทในการปฏิบัติควบคู่ไปกับกิจกรรมทางการเงิน ซึ่งจะช่วยให้ช่วยแก้ปัญหาสังคมได้อย่างดี ตั้งแต่ครอบครัวจนถึงชุมชนและระดับประเทศในที่สุด คุณธรรมที่กล่าวถึง คือ ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความรับผิดชอบ เห็นใจกัน ใ่ว่างใจกัน ตามหลักการที่ว่าความเห็นจะกำหนดความคิด คำพูด และการกระทำ การกระทำที่ต่อเนื่องกำหนดนิสัย และนิสัยจะสร้างความสำเร็จในชีวิต ธุรกิจ การงาน กิจกรรมเครดิตยูเนียนจะเสริมสร้างคุณธรรมให้ค่อยๆ เกิดขึ้น โดยการกำหนดให้สมาชิกสะสมเงินไม่น้อยกว่า 100 บาท เป็นประจำสม่ำเสมอทุกเดือน การกระทำดังกล่าวเป็นการพิสูจน์และสร้างคุณธรรมทั้ง 5 ประการให้เกิดขึ้นต่อตนเองและองค์กรที่เป็นเจ้าของ การชำระคืนเงินกู้ก็เช่นเดียวกัน หากสมาชิกชำระคืนตามสัญญาแล้ว การกระทำที่เป็นประจำสม่ำเสมอก็จะเป็นการสร้างและพิสูจน์คุณธรรมทั้ง 5 ประการ ที่มีอยู่ในตัวเองและต่อองค์กรที่เป็นเจ้าของ ทั้งยังเป็นการห่วงใยผู้อื่นที่ต้องรับผิดชอบหรือรอคอยการช่วยเหลืออยู่ และเมื่อทำเช่นนี้ไปอย่างต่อเนื่องนานเข้าก็จะกลายเป็นนิสัยที่ถาวรติดตัว ก่อให้เกิดอุปนิสัยที่ดีมีคนเชื่อถือ ใ่ว่างใจ มีฐานะครอบครัวที่มั่นคง มีหลักประกันในชีวิต มีสถาบันการเงินที่ตนเองเป็นเจ้าของคอยช่วยเหลือเมื่อจำเป็น นอกจากนี้ยังมีส่วนผลักดันช่วยให้เกิดสวัสดิการสังคมเกิดขึ้นอีกด้วย

5. สวัสดิการ เป็นสิ่งที่เริ่มให้เกิดการช่วยเหลือดูแลซึ่งกันและกัน นอกจากธุรกรรมหลักทางการเงิน ทำให้เกิดหลักประกัน เกิดความมั่นใจ เชื่อมมั่นและรู้สึกอบอุ่นในสังคมเครดิตยูเนียน เป็นการยากที่บุคคลภายนอกจะเข้าใจ คุณธรรมและสวัสดิการนี้เองที่เป็นตัวชี้ถึงอุดมการณ์และจิตวิญญาณของสหกรณ์เครดิตยูเนียนว่ามีมากน้อยเพียงไร หากมีมากพอแล้วขบวนการยุติธรรมคงไม่ต้องนำมาบังคับใช้กับเครดิตยูเนียน สวัสดิการต่างๆ จะถูกทยอยจัดให้มีขึ้น ความเจริญเติบโตของกิจการและความร่วมมือของสหกรณ์หลักสำคัญๆ องค์กรจะจัดให้ เช่น สวัสดิการเงินกู้สวัสดิการเงินสะสม สวัสดิการความมั่นคง และสวัสดิการสาธารณสุข ส่วนอื่นๆ จะจัดให้บริการตามความประสงค์ของสมาชิก เช่น สวัสดิการกองทุนสมทบ สวัสดิการกองทุนสงเคราะห์ กองทุนบำเหน็จบำนาญ สวัสดิการผู้สูงอายุ สวัสดิการสงเคราะห์ครอบครัว เป็นต้น

6. ความเป็นเจ้าของกิจการ สมาชิกสหกรณ์โดยเฉพาะเครดิตยูเนียนต้องตระหนักและสร้างให้เกิดมียิ่งขึ้น ส่วนใหญ่จะมีความจำเป็นเป็นเจ้าของ แต่ความรู้สึกเป็นเจ้าของนั้นมีน้อยมากจนไม่กล้าแสดงออก ดังนั้นสมาชิกเครดิตยูเนียนจะต้องเรียนรู้และปฏิบัติสร้างคุณธรรม และความเป็นเจ้าของกิจการให้เกิดมีขึ้นในตัวเองให้มากยิ่งขึ้น จนเกิดความรัก ความศรัทธา ห่วงเห่นในกิจการเครดิตยูเนียนที่ตนเองเป็นเจ้าของและพัฒนาตนเอง อาสาช่วยเหลืองานเครดิตยูเนียนทั้งในรูปของอาสาสมัคร ผู้นำหรือฝ่ายจัดการทั้งเต็มเวลาและบางเวลา

7. ความเป็นอาสาสมัคร เครดิตยูเนียนเป็นองค์กรชนกิจที่มีธุรกรรมทางการเงิน และเป็นองค์กรที่มีผลประโยชน์ที่อยู่บนพื้นฐานของความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน หลักประชาธิปไตย หลักสากล มีการจัดแบ่งอำนาจในการบริหารจัดการ การเข้าสู่อำนาจของผู้บริหารมาจากการเลือกตั้ง ดังนั้นผู้นำยุคแรกจะมีสายตายาวไกลได้กำหนดให้มีอาสาสมัครเข้าสู่ตำแหน่งโดยวิธีเลือกตั้ง และอาสาโดยมิได้มีค่าตอบแทนในรูปของเงินเดือนหรือโบนัส เพื่อลดภาวะของการเมืองหรือการแสวงหาประโยชน์เพื่อตนเอง แต่มุ่งให้เกิดความเสียสละแบ่งปันความรู้ความสามารถในรูปของอาสาสมัครซึ่งต้องมีจิตใจสูง เสียสละเป็นพื้นฐาน ทำให้ลดภาวะการแข่งขัน สามารถสร้างความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวในองค์กรเครดิตยูเนียนได้

วิสัยทัศน์และพันธกิจ

เป็นสถาบันการเงิน และสวัสดิการของชุมชนเพื่อชุมชน เกิดจากการรวมตัวกัน ด้วยความเชื่อถือนอกันเพื่อ แก้ปัญหา และพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมสร้างวัฒนธรรมความเป็นอยู่ที่ดี ส่งเสริม

ระบอบประชาธิปไตยโดยโดยมีเป้าหมายสูงสุดคือ “การพัฒนาคน”

กิจกรรมและผลการดำเนินงาน

สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนคลองจั่น จำกัด มีการให้บริการด้านเงินฝากให้กับสมาชิก ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. เงินฝากออมทรัพย์ คือ เงินฝากประเภทที่ไม่ได้กำหนดระยะเวลาในการฝาก โดยจะฝากหรือถอนเมื่อไรก็ได้ สามารถถอนได้วันละ 1 ครั้ง โดยต้องเปิดบัญชีครั้งแรกขั้นต่ำ 100 บาท ลักษณะอัตราดอกเบี้ยในขณะที่ยังศึกษาเท่ากับ 2.0 % ต่อปี ซึ่งสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากแบบเดียวกับของธนาคารพาณิชย์

2. เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ เป็นเงินฝากที่มีระยะเวลาตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป เมื่อครบกำหนดจำเป็นต้องถอนเงิน สมาชิกสามารถถอนได้เดือนละ 1 ครั้ง โดยต้องเปิดบัญชีครั้งแรกขั้นต่ำ 1,000 บาท สำหรับอัตราดอกเบี้ยเป็นดังนี้

จำนวนเงินฝาก (บาท)	อัตราดอกเบี้ย (ปี)
1,000 – 500,000	3.0%
501,000 – 1,000,000	4.0%
1,001,000 – เป็นต้นไป	5.5%

ซึ่งกรณีถอนเงินเกินเดือนละ 1 ครั้งต้องเสียค่าธรรมเนียม 1% ของเงินที่ถอนและต้องไม่ต่ำกว่า 100 บาท และกรณีถอนเงินเกิน 100,000 บาท หรือมากกว่าจะต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้าเพื่อความสะดวกรวดเร็ว โดยสหกรณ์จะคำนวณดอกเบี้ยให้เป็นรายวันและโอนเข้าบัญชีผู้ฝากปีละ 2 ครั้ง (30 มิถุนายน และ 31 ธันวาคม) สมาชิกจะได้รับดอกเบี้ยเต็มจำนวนโดยได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้ อย่างไรก็ตามใคร่ขอผู้ศึกษาเข้าใจว่าอัตราดอกเบี้ยที่กล่าวถึงข้างต้นนั้นสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์

นอกจากนี้แล้วทางสหกรณ์ยังมีการบริการทางด้านเงินกู้ให้กับสมาชิก ซึ่งแบ่งตามประเภทเงินกู้ได้เป็น 4 ประเภทคือ

1. เงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน

ซึ่งจัดขึ้นเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของสมาชิกที่เกิดขึ้นอย่างเร่งด่วน เช่น อุบัติเหตุ ค่ารักษาพยาบาล ใช้จ่ายประจำวัน ฯลฯ เพื่อตอบสนองความต้องการได้อย่างรวดเร็ว ไม่ต้องมีผู้ค้ำประกัน และพร้อมรับเงินสด วงเงินกู้ไม่เกิน 10,000 บาท และการชำระแบ่งเป็นงวดๆ คือ จำนวนเงินกู้ 3,000 บาท ชำระคืนภายใน 45 วัน จำนวนเงินกู้ 5,000 บาท ผ่อนชำระไม่เกิน 2 งวด ส่วนจำนวนเงินกู้ 6,000 บาท ผ่อนชำระไม่เกิน 3 งวด และ จำนวนเงินกู้ 10,000 บาท ชำระไม่เกิน 5 งวด ทั้งนี้มูลค่าหุ้นที่ใช้ค้ำประกันเงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน และเงินกู้ประเภทอื่นๆ รวมกันแล้วจะต้องไม่เกินร้อยละ 90 ของมูลค่าหุ้นที่สมาชิกมีอยู่ในสหกรณ์ฯ

2. เงินกู้สามัญ

เป็นเงินกู้เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของสมาชิก และเพื่อนำไปลงทุนประกอบอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้หรือปลดปล่อยหนี้สินที่มีอยู่วงเงินกู้ได้ไม่เกิน 3 เท่า หรือ ไม่เกิน 100,000 บาท กู้ครั้งแรกไม่เกิน 2 เท่าของทุนเรือนหุ้น แต่ไม่เกิน 50,000 บาท กู้ครั้งที่สองไม่เกิน 3 เท่าของทุนเรือนหุ้น แต่ไม่เกิน 100,000 บาท ซึ่งจำนวนเงินกู้ 50,000 – 100,000 บาท ซึ่งหลักประกันเงินกู้จะดูจากมูลค่าหุ้นที่สะสมอยู่ในสหกรณ์ หรือเงินฝากออมทรัพย์ หรือออมทรัพย์พิเศษ ของผู้กู้ที่มีอยู่ในสหกรณ์ฯ โดยสมาชิกสหกรณ์ฯ ค้ำประกันได้ในวงเงินไม่เกินสิทธิการกู้สามัญของผู้ค้ำประกันและผู้ค้ำประกันต้องมีหุ้นมากกว่าจำนวนเงินที่ขอกู้ นอกจากนี้ผู้ค้ำประกันสามารถค้ำประกันให้สมาชิกได้ไม่เกิน 2 ท่าน

3. เงินกู้พิเศษ

เป็นเงินกู้จำนวนมากกว่าเงินกู้สามัญ (เวลาชำระคืนยาวกว่า) เพื่อช่วยสมาชิก เช่น นำไปลงทุนประกอบอาชีพ จัดหาที่อยู่อาศัย ส่งเสริมธุรกิจ ฯลฯ โดยใช้หลักทรัพย์ค้ำประกัน และกู้ได้ไม่เกิน 80% ของราคาประเมินจากกรมที่ดินแต่ต้องไม่เกิน 1,000,000 บาท นอกจากนี้สมาชิกขอกู้พิเศษได้ไม่เกิน 90% ของหุ้นสะสมที่มี โดยไม่ต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน ซึ่งหลักประกันเงินกู้ดูจากมูลค่าหุ้นที่สะสมอยู่ในสหกรณ์ฯ รวมถึงเงินฝากออมทรัพย์ หรือ เงินฝากออมทรัพย์พิเศษที่มี

และที่ดินอันปลอดภาระจำนอง โดยมีระยะเวลาผ่อนชำระไม่เกิน 72 งวด ซึ่งคิดอัตราดอกเบี้ย 1% ต่อเดือน (คำนวณดอกเบี้ยแบบ ต้นลดดอกกลด)

4. เงินกู้พิเศษ โครงการ (เพื่อที่อยู่อาศัย)

เป็นโครงการที่สหกรณ์จัดบริการสินเชื่อให้เหมาะสมกับความต้องการ เพื่อส่งเสริมสมาชิกและครอบครัวให้มีความก้าวหน้ามั่นคงยิ่งขึ้น โดยทางสหกรณ์กำหนดว่าด้านที่อยู่อาศัยและด้านการส่งเสริมธุรกิจ รวมถึงด้านการลงทุนประกอบอาชีพ กู้ได้ไม่เกิน 5,000,000 บาท โดยหลักประกันเงินกู้พิจารณาจาก มูลค่าหุ้นที่สะสมอยู่ในสหกรณ์ฯ รวมถึงเงินฝากออมทรัพย์ หรือเงินฝากออมทรัพย์พิเศษที่มี และที่ดินอันปลอดภาระจำนอง ซึ่งระยะเวลาผ่อนชำระไม่เกิน 96 งวด โดยคิดอัตราดอกเบี้ย 1% ต่อเดือน (คำนวณดอกเบี้ยแบบ ต้นลดดอกกลด)

หลักเกณฑ์และคุณสมบัติผู้ขอรับบริการทางสหกรณ์กำหนดว่าจำเป็นต้องเป็นสมาชิกอย่างน้อย 6 เดือนและได้ผ่านการศึกษอบรมความรู้ ความเข้าใจในหลักการสหกรณ์เครดิตยูเนียน ซึ่งสามารถกู้ได้เกิน 90% ของมูลค่าหุ้นที่มี และวิธีการชำระเงินกู้ประเภทต่างๆ มีดังนี้ คือ เงินกู้ฉุกเฉิน (1-3,000) กำหนดชำระคืนภายใน 45 วัน ส่วนเงินกู้ฉุกเฉิน (5,000-10,000) กำหนดชำระคืนภายในวันที่ 1-15 ของทุกเดือน และเงินกู้สามัญและเงินกู้พิเศษ กำหนดชำระคืนภายในวันที่ 1-10 ของทุกเดือน และเงินกู้พิเศษโครงการ กำหนดชำระคืนภายในวันที่ 1-15 ของทุกเดือน

นอกจากบริการด้านเงินกู้ที่สหกรณ์จัดให้กับสมาชิกแล้วยังมีสวัสดิการด้านต่างๆที่สมาชิกจะได้รับจากการเข้ามาเป็นสมาชิกของสหกรณ์ ซึ่งสวัสดิการที่สมาชิกจะได้รับแบ่งได้เป็น 7 ประเภท ดังนี้

1. สวัสดิการสมาชิกและครอบครัว (สว.1) เป็นสวัสดิการที่ทางสหกรณ์ฯ จัดขึ้นเพื่อช่วยเหลือสมาชิกให้มีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น ช่วยเหลือครอบครัวกรณีสมาชิกถึงแก่กรรม หรือประสบภัยธรรมชาติ โดยสมาชิกจะต้องสะสมเงินเข้ากองทุนเดือนละ 50 บาท เพื่อเป็นเจ้าของสวัสดิการร่วมกัน ซึ่งสิทธิประโยชน์ที่สมาชิกได้รับกรณีเจ็บป่วย สามารถเบิกค่ารักษาพยาบาลได้ไม่เกิน 5,000 บาท (ต่อปี) และกรณีสมาชิกเสียชีวิตจะได้รับความช่วยเหลือ 10,000 บาท ส่วนกรณีบุคคลในครอบครัวเสียชีวิต 5,000 บาท นอกจากนี้กรณีประสบภัยธรรมชาติได้รับความช่วยเหลือ 5,000 บาท โดยที่รวมทุกรายการครั้งหนึ่งๆ ต้องไม่เกิน 50,000 บาท

2. สวัสดิการกองทุนสมาชิกผู้สูงอายุ (สว.2) จัดขึ้นเพื่อดูแลสมาชิกผู้สูงอายุ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมั่นคงยิ่งขึ้น ให้สามารถดำรงชีพได้อย่างปราศจากความกังวลหลังเกษียณอายุงานแล้ว ซึ่งทางสหกรณ์มีหลักการปฏิบัติและการจ่ายเงินสวัสดิการ (สว.2) ดังนี้ คือ สมาชิกที่มีความประสงค์เข้าร่วมสวัสดิการต้องมีอายุไม่เกิน 56 ปี และสมาชิกต้องยื่นใบสมัครตามแบบที่สหกรณ์กำหนด พร้อมหลักฐานได้ที่สหกรณ์ฯ โดยสมาชิกต้องสะสมเงินเข้ากองทุนทุกเดือนๆ ละ 50 บาท นับตั้งแต่วันที่สมัครจนถึงอายุ 69 ปี นอกจากนี้สมาชิกจะได้รับเงินสวัสดิการเมื่ออายุครบ 60-75 ปี บริบูรณ์ โดยคำนวณจากจำนวนหุ้นหารด้วย 180 ซึ่งสหกรณ์จะสมทบเพิ่มให้ตามเกณฑ์การเป็นสมาชิก คือ อายุสมาชิก 5 ปีขึ้นไป 100 บาท ส่วนอายุสมาชิก 10 ปีขึ้นไป 150 บาท และอายุสมาชิก 15 ปีขึ้นไป 200 บาท ส่วนอายุสมาชิก 20 ปีขึ้นไป 300 บาท

3. สวัสดิการเงินกู้ (สก.1) จัดขึ้นเพื่อคุ้มครองหนี้ของสมาชิกที่กู้ยืม หากผู้กู้ต้องประสบภัยพิบัติถึงขั้นเสียชีวิตหรือทุพพลภาพโดยสิ้นเชิง สวัสดิการจะให้ความคุ้มครองดังนี้ คือ กรณีเสียชีวิตอายุไม่เกิน 69 ปีบริบูรณ์ ชำระหนี้แทนสมาชิกตามเงินกู้ที่เหลืออยู่ 100% ส่วนอายุ 69 – 75 ปี บริบูรณ์ ชำระหนี้แทนสมาชิกตามเงินกู้ที่เหลืออยู่ 20% และอายุ 75 ปีขึ้นไป ชำระหนี้แทนสมาชิกตามเงินกู้ที่เหลืออยู่ 10% ในกรณีทุพพลภาพ คุ้มครองอายุไม่เกิน 75 ปี

4. สวัสดิการเงินกู้ (สก.2) จัดขึ้นเพื่อสนับสนุนการออมเงิน (การสะสมหุ้น) อย่างมีระบบ มีความอุ่นใจในหลักประกันและรับเงินปันผลเมื่อสิ้นปี สวัสดิการเงินสะสมจะตอบแทนสมาชิกที่สะสมหุ้นเป็นประจำสม่ำเสมอและในกรณีที่สมาชิกเสียชีวิตเท่านั้น โดยกำหนดวงเงินไว้ไม่เกิน 200,000 บาท

ช่วงอายุการสะสม (ปี)	หลักการคุ้มครอง
20 – 54	100%
55 – 59	75%
60 – 64	50%
65 – 69	25%
70 ขึ้นไป	10%

5. สวัสดิการกองทุนสมทบ (สก.5) หรือฌาปนกิจจัดขึ้นเพื่อให้สมาชิกได้ช่วยเหลือเพื่อนสมาชิกด้วยกันที่มีปัญหาเดือดร้อนซึ่งทางสหกรณ์กำหนดว่าจะต้องเป็นสมาชิกอย่างน้อย 6 เดือน

และมีความเข้าใจเกี่ยวกับสหกรณ์ฯ และผ่านการศึกษาอบรมอย่างน้อย 1 ครั้ง โดยที่สมาชิกอายุ 20 – 60 ปีบริบูรณ์ เสียค่าสมัคร 300 บาท และสมาชิกอายุ 60 – 65 ปีบริบูรณ์ เสียค่าสมัคร 600 บาท นอกจากนี้สมาชิกจะต้องจ่ายเงินเข้ากองทุนสมทบ เข้ากองทุน สพลละ 3.5 บาท วงเงินคุ้มครองสมาชิกเมื่อเสียชีวิตจะได้รับเงินคุ้มครอง เท่ากับจำนวนสมาชิกสวัสดิการกองทุนสมทบ ณ วันที่ 1 ของเดือนที่สมาชิกเสียชีวิตคูณด้วยอัตราค่าบริการที่เรียกเก็บต่อราย หัก 15% ของวงเงินคุ้มครอง

6. สวัสดิการกองทุนสงเคราะห์ จัดขึ้นเพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ค้าประกันที่ไม่มีหลักทรัพย์ และต้องรับผิดชอบหนี้ที่ไม่ได้เกิดขึ้นเองโดยตรง แต่เกิดจากเพื่อนที่กู้ยืมหรืออาจเกิดจากเหตุสุดวิสัยต่างๆ ที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ โดยมีหลักเกณฑ์ โดยทางสหกรณ์กำหนดว่าสมาชิกผู้กู้และผู้ค้าประกัน สมัครเข้ากองทุน โดยส่งเงินเดือนละ 20 บาท (จนครบ 2,000 บาท) และสมาชิกออก หรือถูกให้ออก คืนเงินที่สะสมแก่สมาชิก พร้อมดอกเบี้ย 2% นอกจากนี้สมาชิกที่เสียชีวิตจะสมทบคืนให้ 20 เท่า (40,000 บาท) เฉพาะรายที่จ่ายครบ 2,000 บาท

7. สวัสดิการกองทุนบำเหน็จบำนาญ จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมให้สมาชิกผู้สูงอายุสามารถดำรงชีพยามแก่ชราได้อย่างมีคุณค่าในสังคมและมีประกันที่มั่นคงให้แก่ทายาทของตน วัตถุประสงค์ของกองทุนนี้เพื่อดำรงชีพยามชราได้อย่างมีคุณค่าและมีประสิทธิภาพ และสร้างเงินทุนให้แก่ บุตรหลาน เพื่อการศึกษา หรือเป็นทุนในการสร้างชีวิต รวมถึงปลดเปลื้องหนี้สิน และใช้เป็นกองมรดกให้ครอบครัว ยามเมื่อเสียชีวิต (หรือมอบให้การกุศล)

จะเห็นได้ว่าสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนคลองจั่น จำกัด ไม่เพียงแต่เป็นสถาบันทางการเงินสำหรับผู้มีรายได้น้อยเท่านั้น แต่ยังมีสวัสดิการต่างๆ สำหรับสมาชิกและประโยชน์ส่วนใหญ่มหาศาลที่สมาชิกได้รับ คือรู้จักประหยัดและออม ซึ่งสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนตั้งอยู่ในชุมชนของสมาชิก ดังนั้นสมาชิกของสหกรณ์จึงมีที่สะสมเงินที่สะดวกไม่ต้องเสียเวลาในการเดินทางไปฝากเงิน ใดๆ แม้เงินจะมีจำนวนมากน้อยก็ตาม

ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงิน

ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนคลองจั่น จำกัด ระหว่างปี 2549 – 2554 พบว่าจำนวนสมาชิกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี คือ ปี 2549 2550 และ 2551 มีจำนวนสมาชิก 4,419 คน 6,895 คน และ 48,157 คน ตามลำดับ ส่วนปี 2552 จำนวนสมาชิกลดลงเป็น

46,306 คน ส่วนปี 2553 และปี 2554 จำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้นเป็น 49,359 คน และ 51,664 คน ตามลำดับ (ตารางที่ 4.1)

ส่วนสมาชิกโครงการบ้านเอื้ออาทร ปี 2550 2551 2552 และ 2553 มีจำนวนสมาชิก 6,985 คน 37,641 คน 33,202 คน และ 33,378 คน ตามลำดับ ส่วนปี 2554 จำนวนสมาชิกลดลงเล็กน้อย เป็น 33,359 คน

ตารางที่ 4.1 จำนวนสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด ระหว่างปี 2549 – 2554

ปี พ.ศ	สมาชิกทั้งหมด	สมาชิกโครงการบ้านเอื้ออาทร
2549	4,419	-
2550	6,895	6,985
2551	48,157	37,641
2552	46,306	33,202
2553	49,359	33,378
2554	51,664	33,359

ที่มา: รายงานกิจการประจำปีสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด พ.ศ 2549-2554

สถานภาพด้านทุนเรือนหุ้นของสหกรณ์ก่อนเข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทรคือ ปี 2549 และ 2550 มีจำนวน 354.90 ล้านบาท และ 529.22 ล้านบาท ตามลำดับ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 48.96 และ 49.11 ตามลำดับ แต่หลังจากสหกรณ์เข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทรคือ ปี 2551- 2554 ทุนเรือนหุ้นเพิ่มขึ้น คือ 882.55 ล้านบาท 1,374.47 ล้านบาท 2,118.25 ล้านบาท และ 3,139.39 ล้านบาท ตามลำดับ หรือเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 66.76 55.74 54.11 และ 48.20 ตามลำดับ และ โดยเฉลี่ยแล้วทุนเรือนหุ้นเพิ่มขึ้นปีละ 89.480 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 19.52 (ตารางที่ 4.2)

ด้านทุนสำรองของสหกรณ์ก่อนเข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทรคือ ปี 2549 และ 2550 มีจำนวน 32.76 ล้านบาท และ 42.80 ล้านบาท ตามลำดับ หรือเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 35.09 และ 30.65 ตามลำดับ แต่หลังจากสหกรณ์เข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทรคือ ปี 2551- 2554 ทุนสำรองมี

แนวโน้มเป็นขึ้น เป็น 51.08 ล้านบาท 74.36 ล้านบาท 95.92 ล้านบาท และ 126.67 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นร้อยละ 19.35 74.36 28.99 และ 32.06 ตามลำดับ โดยเฉลี่ยแล้วทุนสำรองเพิ่มขึ้นปีละ 18.78 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 31.93 (ตารางที่ 4.2)

ด้านสินทรัพย์ของสหกรณ์ก่อนเข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทรคือ ปี 2549 และ 2550 มีจำนวน 1,357.82 ล้านบาท และ 2,217.32 ล้านบาท ตามลำดับ หรือเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 25.58 และ 63.30 ตามลำดับ แต่หลังจากสหกรณ์เข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทรคือ ปี 2551- 2554 สินทรัพย์มีแนวโน้มเป็นขึ้น เป็น 5,232.14 ล้านบาท 11,930.56 ล้านบาท 17,469.16 ล้านบาท และ 19,964.60 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นร้อยละ 135.96 128.00 46.42 และ 14.28 ตามลำดับ โดยเฉลี่ยแล้วสินทรัพย์เพิ่มขึ้นปีละ 3,721.36 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 79.85 (ตารางที่ 4.2)

ตารางที่ 4.2 ทุนเรือนหุ้น ทุนสำรอง และสินทรัพย์รวม ของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด ระหว่างปี 2549 – 2554

ปี พ.ศ	ทุนเรือนหุ้น (ล้านบาท)	ทุนสำรอง (ล้านบาท)	สินทรัพย์ (ล้านบาท)
2549	354.90 (48.96)	32.76 (35.09)	1,357.82 (25.58)
2550	529.22 (49.11)	42.80 (30.65)	2,217.32 (63.30)
2551	882.55 (66.76)	51.08 (19.35)	5,232.14 (135.96)
2552	1,374.47 (55.74)	74.36 (45.58)	11,930.56 (128.00)
2553	2,118.25 (54.11)	95.92 (28.99)	17,469.16 (46.42)
2554	3,139.36 (48.20)	126.67 (32.06)	19,964.60 (14.28)
เพิ่มขึ้นเฉลี่ย	556.89 (54.93)	18.78 (31.93)	3,721.36 (79.85)

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บ คือร้อยละการเพิ่มขึ้นของทุนเรือนหุ้น ทุนสำรอง และสินทรัพย์แต่ละปี
ที่มา: รายงานกิจการประจำปีสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด พ.ศ 2549 – 2554

ด้านรายได้ของสหกรณ์ก่อนเข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทรคือ ปี 2549 และ 2550 มีจำนวน 111.36 ล้านบาท 145.69 ล้านบาท ตามลำดับ หรือเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 30.47 และ 30.82 ตามลำดับ แต่หลังจากสหกรณ์เข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทรคือ ปี 2551- 2554 รายได้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เป็น 336.88 ล้านบาท 539.23 ล้านบาท 1,090.54 ล้านบาท และ 1,370.44 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นร้อยละ 131.70 60.06 102.24 และ 25.67 ตามลำดับ โดยเฉลี่ยแล้วรายได้เพิ่มขึ้นปีละ 251.82 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 71.05 (ตารางที่ 4.3)

ด้านค่าใช้จ่ายของสหกรณ์ก่อนเข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทรคือ ปี 2549 และ 2550 มีจำนวน 65.52 ล้านบาท 87.90 ล้านบาท ตามลำดับ หรือเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 28.82 และ 34.15 ตามลำดับ แต่หลังจากสหกรณ์เข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทรคือ ปี 2551- 2554 ค่าใช้จ่ายมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เป็น 225.22 ล้านบาท 445.05 ล้านบาท 868.43 ล้านบาท และ 1,046.31 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นร้อยละ 156.22 97.61 95.13 และ 20.45 ตามลำดับ โดยเฉลี่ยแล้วค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นปีละ 196.15 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 82.38 (ตารางที่ 4.3)

ด้านกำไรสุทธิของสหกรณ์ก่อนเข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทรคือ ปี 2549 และ 2550 มีจำนวน 46.48 ล้านบาท 57.78 ล้านบาท ตามลำดับ หรือเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 34.76 และ 24.31 ตามลำดับ แต่หลังจากสหกรณ์เข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทรคือ ปี 2551- 2554 กำไรสุทธิ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เป็น 111.66 ล้านบาท 148.17 ล้านบาท 222.11 ล้านบาท และ 324.13 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นร้อยละ 93.25 32.70 49.90 และ 45.93 ตามลำดับ โดยเฉลี่ยแล้วกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นปีละ 55.53 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 46.98 (ตารางที่ 4.3)

ตารางที่ 4.3 รายได้ ค่าใช้จ่าย และกำไรสุทธิของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด
ระหว่างปี 2549 – 2554

ปี พ.ศ	รายได้ (ล้านบาท)	ค่าใช้จ่าย (ล้านบาท)	กำไรสุทธิ (ล้านบาท)
2549	111.36 (30.47)	65.52 (28.82)	46.48 (34.76)
2550	145.69 (30.82)	87.90 (34.15)	57.78 (24.31)
2551	336.88 (131.70)	225.22 (156.22)	111.66 (93.25)
2552	539.23 (60.06)	445.05 (97.61)	148.17 (32.70)
2553	1,090.54 (102.24)	868.43 (95.13)	222.11 (49.90)
2554	1,370.44 (25.67)	1,046.31 (20.45)	324.13 (45.93)
เพิ่มขึ้นเฉลี่ย	251.82 (71.05)	196.15 (82.38)	55.53 (46.98)

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บ คือร้อยละการเพิ่มขึ้นของทุนเรือนหุ้น ทุนสำรอง และสินทรัพย์แต่ละปี
ที่มา: รายงานกิจการประจำปีสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด พ.ศ 2549 - 2554

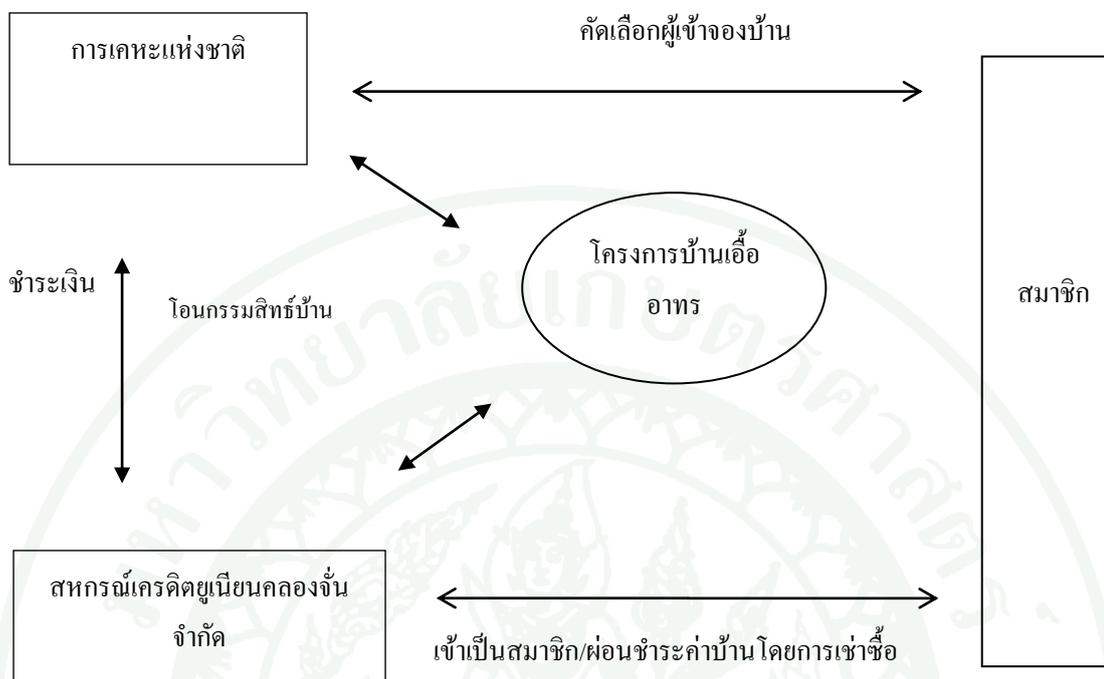
วิธีการจัดหาที่อยู่อาศัยให้แก่สมาชิกโดยสหกรณ์ภายใต้โครงการบ้านเอื้ออาทร

เมื่อประมาณปี 2550 การเคหะแห่งชาติ ได้สังเกตเห็นปัญหาของลูกค้าบ้านเอื้ออาทรที่ขอสินเชื่อกับธนาคารแล้วไม่ผ่านการอนุมัติสินเชื่อเพราะคุณสมบัติไม่เพียงพอตามเกณฑ์ที่ธนาคารกำหนด สาเหตุอาจมีหลายประการ เช่น เงินในบัญชีหมุนเวียนไม่สม่ำเสมอ มีอายุมาก หาผู้กู้ร่วมไม่ได้ หรือคิดหนี้บัตรเครดิต เป็นต้น ฉะนั้น จากปัญหา

ดังกล่าวการเคหะแห่งชาติจึงต้องจัดหาสถาบันการเงินเพิ่ม ซึ่งได้รับความร่วมมือจาก สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนคลองจั่น จำกัด ในการเข้ามาทำหน้าที่แทนสถาบันการเงิน

สำหรับขั้นตอนในการให้สินเชื่อแก่ผู้ซื้อที่อยู่อาศัยภายใต้โครงการบ้านเอื้ออาทรที่สหกรณ์ เครดิตยูเนี่ยนคลองจั่น จำกัด มีดังนี้ (ภาพที่ 2)

1. การเคหะแห่งชาติเปิดรับจองบ้านเอื้ออาทร
2. ผู้ที่ผ่านเกณฑ์ในการมีสิทธิจองบ้าน จะเข้ามาสมัครเป็นสมาชิกของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนคลองจั่น จำกัด
3. หลังจากผ่านขั้นตอนในการเข้ามาเป็นสมาชิกของสหกรณ์แล้ว ทางสหกรณ์จะบริการปล่อยสินเชื่อให้กับสมาชิกเพื่อซื้อบ้านเอื้ออาทร
4. สมาชิกจะมีสิทธิในการเช่าอยู่อาศัยและผ่อนชำระค่าบ้านให้กับสหกรณ์
5. เมื่อสมาชิกผ่อนครบตามระยะเวลาที่กำหนดแล้วทางสหกรณ์จะ โอนกรรมสิทธิ์ให้กับสมาชิก

ภาพที่ 2 ขั้นตอนสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด อนุมัติเป็นผู้ให้สินเชื่อการดำเนินการจัดหาที่อยู่อาศัยภายใต้โครงการบ้านเอื้ออาทร

ทั้งนี้สหกรณ์กำหนดคุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อว่าจะต้องเป็นผู้ที่มีสัญชาติไทย บรรลุนิติภาวะมีอายุไม่เกิน 65 ปี และเป็นคู่สัญญาเช่าซื้อโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ ซึ่งขั้นตอนในการขอสินเชื่อเริ่มจากการอบรมชี้แจงให้กับลูกค้ายบ้านเอื้ออาทร ทราบหลักการ กฎระเบียบและสิทธิประโยชน์ต่างๆของคนเป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด ภายใต้โครงการบ้านเอื้ออาทร หลังจากนั้นผู้เข้ารับการอบรมสามารถสมัครเป็นสมาชิกของสหกรณ์ พร้อมแจ้งความประสงค์ในการขอใช้สินเชื่อ ซึ่งประมาณ 3 สัปดาห์นับจากวันที่สมัครเป็นสมาชิก การเคหะแห่งชาติจะนัดทำสัญญา 3 ฝ่าย และโอนสิทธิสัญญาจะซื้อจะขายจากการเคหะแห่งชาติให้กับสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด หลังจากลงนามสัญญา 3 ฝ่ายแล้ว ประมาณ 15 วันสมาชิกผู้ซื้อบ้านสามารถรับกุญแจเพื่อเข้าอยู่อาศัยได้

ขั้นตอนในการสมัครเป็นสมาชิก ผู้ที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกต้องยื่นใบสมัครพร้อมสำเนา ทะเบียนบ้าน สำเนาบัตรประชาชน และเงินแรกเข้าเป็นสมาชิก ซึ่งประกอบด้วย เงินสะสมหุ้นขั้นต่ำ 100 บาท ค่าธรรมเนียมแรกเข้า 50 บาท ค่าบำรุงรายปี 15 บาท เงินเปิดบัญชีออมทรัพย์ขั้นต่ำ

100 บาท ซึ่งรวมค่าสมัครขั้นต่ำ 265 บาท และสมาชิกจะได้รับสวัสดิการจากการเข้ามาเป็นสมาชิกมากมาย เช่น การได้รับเงินปันผลตามหุ้นที่สะสม การมีสิทธิกู้เงิน รวมถึงการได้รับสวัสดิการประเภทต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นค่ารักษาพยาบาล ค่าคลอดบุตร เป็นต้น นอกจากนั้นแล้วในระหว่างการผ่อนชำระหนี้ผู้กู้เสียชีวิต โดยยังชำระหนี้คืนยังไม่ครบตามสัญญา ทางสหกรณ์ จะคุ้มครองมูลค่าหนี้ที่สมาชิกกู้ยืมไป โดยบ้านเอื้ออาทรจะตกเป็นของผู้รับผลประโยชน์ที่สมาชิกระบุไว้ในสัญญา โดยทายาทหรือผู้ค้าประกันไม่ต้องรับผิดชอบหนี้สินแทน และกรณีที่ลูกค้ำมีปัญหาในการผ่อนชำระงวดกับสหกรณ์ เช่นตกงานในช่วงใดช่วงหนึ่งก็สามารถขอผ่อนผันจากเช่าซื้อเป็นการเช่าจนกว่าจะสามารถกลับมาผ่อนชำระค่าเช่าซื้อใหม่ได้

เกณฑ์ในการผ่อนชำระ สหกรณ์จะให้สิทธิผ่อนชำระสูงสุดได้ 30 ปี และสมาชิกสามารถชำระได้มากกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดเพื่อลดดอกเบี้ยและระยะเวลาในการผ่อนชำระ โดยสหกรณ์กำหนดว่า ปีที่ 1 - ปีที่ 3 ขั้นต่ำเดือนละ 2,500 บาท ปีที่ 4 ถึงปีที่ 6 ขั้นต่ำประมาณเดือนละ 2,900 บาท และปีที่ 7 ถึงปีที่ 30 ขั้นต่ำประมาณเดือนละ 3,200 บาท ซึ่งอัตราดอกเบี้ยปีที่ 1 ถึงปีที่ 3 ร้อยละ 7.5 ต่อปี และปีที่ 4 ถึงปีที่ 30 ร้อยละ 8.5 ต่อปี โดยกำหนดการผ่อนชำระภายในวันที่ 1 - 25 ของเดือน และกรณีค้างชำระทางสหกรณ์คิดค่าธรรมเนียมติดตามเดือนละ 200 บาท ซึ่งถือได้ว่าสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด ได้มีบทบาทเป็นสถาบันการเงินแบบปิด คือไม่เปิดบริการกับบุคคลทั่วไป จะให้บริการกับสมาชิกเท่านั้น

บทที่ 5

ผลการศึกษา

ในบทนี้ผู้ศึกษาได้แบ่งการนำเสนอผลการศึกษาออกเป็น 3 ส่วนดังนี้ คือ การวิเคราะห์ผลกระทบของการเข้าร่วมโครงการต่อสถานการณ์ทางการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนคลองจั่น จำกัด สภาพทั่วไปของสมาชิกตัวอย่าง และ ความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อโครงการบ้านเอื้ออาทร

การวิเคราะห์ผลกระทบของการเข้าร่วมโครงการต่อสถานการณ์ทางการเงินของสหกรณ์

เพื่อให้ทราบสถานการณ์ทางการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนคลองจั่น จำกัด หลังจากเข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทรจึงได้ศึกษาตามแนวคิด CAMELS Analysis โดยข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ งบดุล กำไรขาดทุน หมายเหตุประกอบงบประมาณการเงินของสหกรณ์ รวมถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับจำนวนสมาชิก ทุนของสหกรณ์ และกำไรสุทธิย้อนหลัง 6 ปี (ปี 2549 - 2554) โดยแบ่งเป็นช่วงก่อนเข้าร่วมโครงการ 2 ปี ระหว่างปี 2549 – 2550 และหลังเข้าร่วมโครงการ 4 ปี คือ ระหว่างปี 2551 – 2554 ซึ่งการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินเป็นการตรวจสอบฐานะความมั่นคงทางการเงินเพื่อตรวจสอบผลการดำเนินงาน โดยใช้อัตราส่วนทั้งหมด 6 แบบ มีจุดมุ่งหมาย 4 ประการคือ วัดสภาพคล่องทางการเงิน วัดความสามารถในการก่อหนี้ วัดความสามารถในการใช้สินทรัพย์ และวัดความสามารถในการทำกำไร ดังนี้

1. อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง (Liquidity Ratios)

$$\text{อัตราส่วนทุนหมุนเวียน} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

อัตราทุนหมุนเวียนใช้วัดความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นของสหกรณ์ โดยจะบอกให้ทราบว่าสหกรณ์มีสินทรัพย์หมุนเวียนเป็นกี่เท่าของหนี้สินหมุนเวียนถ้าอัตราส่วนยิ่งสูงแสดงว่าสหกรณ์มีสภาพคล่องมาก ผลการศึกษาพบว่า ก่อนเข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทรคือ ปี 2549-2550 มีอัตราทุนหมุนเวียน 0.58 และหลังจากเข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทรคือ ปี 2551-2554 อัตราทุน

หมุนเวียนมีค่า 0.24 0.55 0.36 และ 0.49 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่า หลังจากเข้าร่วม โครงการบ้านเอื้ออาทรของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด อัตราหมุนเวียนมีค่าน้อยกว่าก่อนเข้าร่วมโครงการ แสดงว่า สหกรณ์มีสภาพคล่องน้อยกว่าก่อนเข้าร่วมโครงการ ทั้งนี้วิเคราะห์ได้ว่าหนี้สินหมุนเวียนหลังจากสหกรณ์เข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้นจากส่วนของ เจ้าหนี้ โครงการบ้านเอื้ออาทร ทำให้เมื่อเมื่อคำนวณอัตราส่วนทุนหมุนเวียนจึงมีค่าลดลง(ตารางที่ 5.1)

ตารางที่ 5.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน ของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด พ.ศ 2549 – 2554

ปี พ.ศ	สินทรัพย์หมุนเวียน (บาท)	หนี้สินหมุนเวียน (บาท)	อัตราส่วนทุน หมุนเวียน (เท่า)
2549	497,073,977.70	859,554,045.95	0.58
2550	890,067,288.94	1,524,585,837.73	0.58
2551	986,867,998.61	4,126,541,954.15	0.24
2552	5,535,221,776.88	9,996,247,780.34	0.55
2553	5,137,733,638.62	14,236,692,055.13	0.36
2554	7,603,457,768.27	15,400,838,501.14	0.49

ที่มา: จากการคำนวณของนักวิจัย โดยใช้ข้อมูลจาก รายงานกิจการประจำปีสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด พ.ศ 2549 – 2554

2. อัตราส่วนวัดความสามารถในการก่อหนี้ (Leverage Ratios)

$$\text{อัตราส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อส่วนของทุน} = \frac{\text{หนี้สินทั้งสิ้น}}{\text{ทุนของสหกรณ์}}$$

อัตราส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อส่วนของทุน ซึ่งให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างหนี้สินที่มีอยู่กับทุนของสหกรณ์ ซึ่งแสดงถึงความสามารถในการชำระหนี้ระยะยาวว่าสหกรณ์จะมีทุนชำระหนี้ได้เพียงใดถ้าอัตราส่วนยิ่งสูงแสดงว่าสหกรณ์มีการกู้ยืมจากส่วนของหนี้มากกว่าทุนอันก่อให้เกิดความ

เสี่ยงได้ ผลการศึกษาพบว่าอัตราหนี้สินทั้งสิ้นต่อส่วนของทุนก่อนเข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทร คือ ปี 2549 – 2550 มีค่า 2.05 และ 2.43 ตามลำดับ และหลังจากที่สหกรณ์เข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทรคือ ปี 2551 – 2554 มีค่า 3.92 6.32 6.05 และ 4.05 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าหลังจากที่สหกรณ์เข้าร่วมโครงการอัตราหนี้สินต่อส่วนของทุนเพิ่มขึ้นประมาณ 2 -3 เท่า เมื่อเทียบกับก่อนเข้าร่วมโครงการ ทำให้สหกรณ์มีความเสี่ยงมากกว่าก่อนเข้าร่วมโครงการ เมื่อวิเคราะห์จะพบว่าส่วนของทุนของสหกรณ์เพิ่มขึ้นเนื่องจากว่า จำนวนสมาชิกของสหกรณ์มากขึ้น ทำให้ในส่วนของทุนเรือนหุ้น มีค่าเพิ่มขึ้น จึงทำให้ทุนของสหกรณ์สูงขึ้น และ ในขณะเดียวกันหนี้สินของสหกรณ์ก็เพิ่มมากขึ้นเช่นกันในส่วนของ เจ้าหนี้โครงการบ้านเอื้ออาทร และหนี้สินหมุนเวียนในส่วนของเงินรับฝากก็เพิ่มมากขึ้นเช่นกัน มีผลให้หนี้สินทั้งสิ้นของสหกรณ์เพิ่มขึ้นมาก ทำให้ผลการคำนวณ พบว่าอัตราส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อส่วนของทุนสูงขึ้น (ตารางที่ 5.2)

ตารางที่ 5.2 อัตราส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อส่วนของทุน ของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด พ.ศ 2549 – 2554

ปี พ.ศ	หนี้สินทั้งสิ้น (บาท)	ทุนของสหกรณ์ (บาท)	อัตราส่วนหนี้สิน ทั้งสิ้นต่อทุน (เท่า)
2549	912,991,754.09	444,831,629.88	2.05
2550	1,570,987,926.15	646,339,829.43	2.43
2551	4,169,658,948.91	1,062,483,643.49	3.92
2552	10,301,705,909.86	1,628,862,727.65	6.32
2553	14,990,545,681.03	2,478,620,718.96	6.05
2554	16,307,555,435.86	3,657,052,103.27	4.50

ที่มา: จากการคำนวณของนักวิจัย โดยใช้ข้อมูลจาก รายงานกิจการประจำปีสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด พ.ศ 2549 – 2554

3. อัตราการหมุนของสินทรัพย์ (Activity Ratios)

$$\text{อัตราการหมุนของสินทรัพย์} = \frac{\text{รายได้ทั้งสิ้น}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}}$$

อัตราหมุนของสินทรัพย์ ใช้วัดความสามารถในการใช้สินทรัพย์นี้ แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างยอดรายได้สุทธิกับสินทรัพย์ว่าสหกรณ์มีความสามารถในการใช้สินทรัพย์เป็นอย่างไร ถ้าอัตราส่วนที่ได้มีค่าต่ำ แสดงว่าสหกรณ์ได้ใช้สินทรัพย์ที่มีอยู่ไม่มีประสิทธิภาพ จึงอาจปรับปรุงรายการสินทรัพย์ที่ไม่จำเป็นออกไป ในทางตรงกันข้ามถ้าอัตราส่วนนี้สูง แสดงว่าสหกรณ์มีประสิทธิภาพในการบริหารเงินทุนดี ผลการศึกษาพบว่า ก่อนสหกรณ์เข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทรคือ ปี 2549 -2550 อัตราการหมุนของสินทรัพย์มีค่า 0.09 เท่า และ 0.08 เท่า ตามลำดับ และหลังจากที่สหกรณ์เข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทรปี 2551-2554 อัตราการหมุนของสินทรัพย์มีค่า 0.09 เท่า 0.06 เท่า 0.07 เท่า และ 0.07 เท่า ตามลำดับ แสดงว่าหลังจากที่สหกรณ์เข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทรทำให้ประสิทธิภาพในการบริหารเงินทุนยังไม่ดีพอ

เมื่อวิเคราะห์แล้วพบว่า หลังจากที่สหกรณ์เข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทร พบว่าสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนในส่วนของเงินลงทุนระยะยาว และเงินให้กู้ยืมระยะยาว เพิ่มมากขึ้นทำให้สินทรัพย์รวมของสหกรณ์หลังจากเข้าร่วมโครงการสูงขึ้น ดังนั้นเมื่อกำหนดอัตราการหมุนของสินทรัพย์หลังเข้าร่วมโครงการจึงมีค่าลดลง (ตารางที่ 5.3)

ตารางที่ 5.3 อัตราการหมุนของสินทรัพย์ ของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด

พ.ศ 2549 – 2554

ปี พ.ศ	รายได้ทั้งสิ้น (บาท)	สินทรัพย์ทั้งสิ้น เฉลี่ย (บาท)	อัตราการหมุนของ สินทรัพย์ (เท่า)
2549	111,639,832.69	1,219,510,923.61	0.09
2550	145,695,262.08	1,787,575,280.77	0.08
2551	336,886,140.65	3,724,735,173.99	0.09
2552	539,231,028.82	8,581,355,614.95	0.06
2553	1,090,548,671.85	14,699,867,518.70	0.07
2554	1,370,448,726.14	18,716,886,969.40	0.07

ที่มา: จากการคำนวณของนักวิจัย โดยใช้ข้อมูลจาก รายงานกิจการประจำปีสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด พ.ศ 2549 – 2554

4. อัตราวัดความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratios)

อัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการทำกำไรมี 3 อัตรา คือ อัตรากำไรสุทธิ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น จะมีการวิเคราะห์ดังนี้

$$\text{อัตรากำไรสุทธิ} = \frac{\text{กำไรสุทธิ ประจำปี} \times 100}{\text{รายได้ทั้งสิ้น}}$$

อัตรากำไรสุทธิ แสดงให้เห็นความมีประสิทธิภาพในการทำกำไรจากรายได้รวม ถ้าอัตราส่วนที่ได้มีค่าสูง แสดงถึงความมีประสิทธิภาพในการทำกำไรของสหกรณ์สูง อย่างไรก็ตามการทำกำไรยิ่งสูงยิ่งดีนั้น อาจเป็นเกณฑ์ที่ไม่ถูกต้องสำหรับหลักการ และอุดมการณ์ของสหกรณ์ เพราะกำไรที่ได้ส่วนหนึ่งมาจากสมาชิกซึ่งเป็นเจ้าของสหกรณ์นั่นเอง

ผลการศึกษาพบว่า อัตรากำไรสุทธิ ก่อนที่สหกรณ์เข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทรคือ ปี 2549 -2550 มีค่าร้อยละ 41.64 และ 39.66 ตามลำดับ และหลังจากที่สหกรณ์เข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทรคือ ปี 2551 -2554 มีค่าลดลงคือร้อยละ 33.14 27.47 20.36 และ 23.65 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าหลังจากสหกรณ์เข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทรแล้วสหกรณ์มีประสิทธิภาพในการทำกำไรลดลง ซึ่งเมื่อวิเคราะห์และการที่กำไรสุทธิมีค่าลดลงอาจจะเนื่องมาจากการที่สหกรณ์มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานที่สูงขึ้นเนื่องจากขนาดของกิจการสหกรณ์มีการขยายเพิ่มมากขึ้นนั่นเอง (ตารางที่ 5.4)

ตารางที่ 5.4 อัตรากำไรสุทธิ ของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด พ.ศ 2549 – 2554

ปี พ.ศ.	กำไรสุทธิประจำปี (บาท)	รายได้ทั้งสิ้น (บาท)	อัตรากำไรสุทธิ (ร้อยละ)
2549	46,487,456.60	111,639,832.69	41.64
2550	57,788,945.26	145,695,262.08	39.66
2551	111,660,941.25	336,886,140.65	33.14

ตารางที่ 5.4 (ต่อ)

ปี พ.ศ	กำไรสุทธิประจำปี (บาท)	รายได้ทั้งสิ้น (บาท)	อัตรากำไรสุทธิ (ร้อยละ)
2552	148,172,096.70	539,231,028.82	27.47
2553	222,118,105.29	1,090,548,671.85	20.36
2554	324,131,829.97	1,370,448,726.14	23.65

ที่มา: จากการคำนวณของนักวิจัย โดยใช้ข้อมูลจาก รายงานกิจการประจำปีสหกรณ์เครดิตยูเนียน
คลองจั่น จำกัด พ.ศ 2549 – 2554

5. อัตราตอบแทนต่อสินทรัพย์

$$\text{อัตราตอบแทนต่อสินทรัพย์} = \frac{\text{กำไรสุทธิประจำปี} \times 100}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}}$$

อัตราตอบแทนต่อสินทรัพย์แสดงให้เห็นในรอบปีที่ผ่านมาสหกรณ์มีกำไรสุทธิคิดเป็นร้อยละเท่าใดของสินทรัพย์รวม ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีประสิทธิภาพในการบริหารเงินทุนสูง

อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ แสดงผลตอบแทนที่ได้จากการลงทุนทั้งสิ้นหรือการใช้สินทรัพย์ว่าได้ผลตอบแทนเพียงพอหรือไม่ โดยพิจารณาว่า เมื่อลงทุนในสินทรัพย์รวมทั้งสินทรัพย์หมุนเวียนและสินทรัพย์ถาวรแล้ว จะได้รับกำไรจากการดำเนินงานเท่าใด

ผลการศึกษาพบว่า ก่อนที่สหกรณ์เข้าร่วม โครงการบ้านเอื้ออาทร คือ ปี 2549 -2550 อัตราตอบแทนสินทรัพย์มีค่า ร้อยละ 3.81 และ 3.23 ตามลำดับ แต่หลังจากที่สหกรณ์เข้าร่วม โครงการบ้านเอื้ออาทรของสหกรณ์ คือ ปี 2551-2554 พบว่า อัตราตอบแทนต่อสินทรัพย์มีค่าลดลงร้อยละ 2.33 1.72 1.51 และ 1.73 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีประสิทธิภาพในการบริหารเงินทุนยังไม่ดีพอ ทั้งนี้เนื่องจากสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนในส่วนของเงินลงทุนระยะยาว และเงินให้กู้ยืมระยะ

ยาว เพิ่มมากขึ้นทำให้สินทรัพย์รวมของสหกรณ์หลังจากเข้าร่วมโครงการสูงขึ้น ทำให้อัตราตอบแทนต่อสินทรัพย์ที่คำนวณได้หลังจากเข้าร่วมโครงการมีค่าลดลง นั่นเอง (ตารางที่ 5.5)

ตารางที่ 5.5 อัตราตอบแทนต่อสินทรัพย์ ของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด
พ.ศ 2549 – 2554

ปี พ.ศ	กำไรสุทธิประจำปี (บาท)	สินทรัพย์ทั้งสิ้น ถัวเฉลี่ย (บาท)	อัตราตอบแทนต่อ สินทรัพย์ (ร้อยละ)
2549	46,487,456.60	1,219,510,923.61	3.81
2550	57,788,945.26	1,787,575,280.77	3.23
2551	111,660,941.25	3,724,735,173.99	2.33
2552	148,172,096.70	8,581,355,614.95	1.72
2553	222,118,105.29	14,699,867,518.70	1.51
2554	324,131,829.97	18,716,886,969.40	1.73

ที่มา: จากการคำนวณของนักวิจัย โดยใช้ข้อมูลจาก รายงานกิจการประจำปีสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด พ.ศ 2549 – 2554

6. อัตราตอบแทนต่อส่วนกองทุน

$$\text{อัตราผลตอบแทนต่อส่วนกองทุน} = \frac{\text{กำไรสุทธิประจำปี} \times 100}{\text{ทุนของสหกรณ์ถัวเฉลี่ย}}$$

อัตราผลตอบแทนในส่วนกองทุนชี้ให้เห็นถึงผลตอบแทนของผู้เป็นเจ้าของจากการลงทุน ว่าสามารถทำกำไรได้มากน้อยแค่ไหน โดยถ้าอัตราส่วนนี้ยิ่งสูงแสดงถึงประสิทธิภาพในการหาผลตอบแทนจากเงินลงทุนได้มาก

อัตราผลตอบแทนในส่วนกองทุน เป็นการวัดความสามารถในการหาผลตอบแทนของ

สหกรณ์จากเงินลงทุนเฉพาะส่วนของผู้ถือหุ้นว่าไม่น้อยเพียงใด โดยพิจารณาว่าสหกรณ์มีกำไร หลังหักค่าใช้จ่าย ดอกเบี้ย และภาษีแล้วคิดเป็นเท่าใดเมื่อเทียบกับส่วนของผู้ถือหุ้น

ผลการศึกษาพบว่า ก่อนที่สหกรณ์เข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทร คือปี 2549 – 2550 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมีค่าร้อยละ 15.67 และ 13.07 ตามลำดับ และหลังจากสหกรณ์เข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทรคือปี 2551 -2554 สหกรณ์มีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมีแนวโน้มลดลง เป็นร้อยละ 15.82 13.12 12.72 และ 12.33 ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์จะพบว่าส่วนของผู้ถือหุ้นของสหกรณ์เพิ่มขึ้นเนื่องจากว่า จำนวนสมาชิกของสหกรณ์มากขึ้น ทำให้ในส่วนของผู้ถือหุ้นมีค่าเพิ่มขึ้น จึงทำให้ทุนของสหกรณ์สูงขึ้น (ตารางที่ 5.6)

ตารางที่ 5.6 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด พ.ศ 2549 – 2554

ปี พ.ศ	กำไรสุทธิประจำปี (บาท)	ทุนของสหกรณ์ ถัวเฉลี่ย (บาท)	อัตราผลตอบแทนต่อส่วน ของผู้ถือหุ้น (ร้อยละ)
2549	46,487,456.60	296,576,980	15.67
2550	57,788,945.26	442,068,155	13.07
2551	111,660,941.25	705,889,865	15.82
2552	148,172,096.70	1,128,515,160	13.12
2553	222,118,105.29	1,746,364,480	12.72
2554	324,131,829.97	2,628,807,365	12.33

ที่มา: จากการคำนวณของนักวิจัย โดยใช้ข้อมูลจาก รายงานกิจการประจำปีสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด พ.ศ 2549 – 2554

ลักษณะทั่วไปของสมาชิกตัวอย่างที่ศึกษา

เพศ อายุ และสถานภาพสมรส

กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 46 เป็นเพศชายที่เหลืออีกร้อยละ 54 เป็นเพศหญิง (ตารางที่ 5.7) กลุ่มตัวอย่างมีอายุระหว่าง 21 -30 ปี มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35 รองลงมา มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 29 และอายุระหว่าง 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 24 และอายุระหว่าง 51 – 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 6 อายุต่ำกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 4 อายุมากกว่า 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 2 โดยสรุปแล้วตัวอย่างที่ศึกษาเกือบทั้งหมดมีอายุระหว่าง 20 – 30 ปี ซึ่งถือว่าเป็นวัยทำงานหรืออยู่ในช่วงที่กำลัง “ก่อร่างสร้างตัว”

เมื่อพิจารณาถึงสถานภาพสมรสพบว่ามากกว่าครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่าง คือ ร้อยละ 52 สมรสและยังอยู่ด้วยกัน รองลงมาสถานภาพโสด ร้อยละ 37 และหย่าหรือหม้าย ร้อยละ 11 โดยสรุปจะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่มีสภาพสมรสและยังอยู่ด้วยกันซึ่งโดยทั่วไปคนกลุ่มนี้จะมีความต้องการบ้านที่ถาวรเป็นของตนเอง

ตารางที่ 5.7 จำนวนร้อยละของสมาชิกแยกตาม เพศ อายุ และสถานภาพสมรส

	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ	100	100
ชาย	46	46
หญิง	54	54
อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	4	4
21-30 ปี	35	35
31-40 ปี	24	24
41-50 ปี	29	29
51-60 ปี	6	6
มากกว่า 60 ปี	2	2

ตารางที่ 5.7 (ต่อ)

	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สถานภาพ		
โสด	37	37
สมรส	52	52
หย่าหรือหม้าย	11	11

การศึกษา และอาชีพ

กลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาปริญญาตรีจำนวนมากที่สุด ร้อยละ 35 รองลงมาระดับมัธยมปลาย ร้อยละ 27 และระดับมัธยมต้น ร้อยละ 17 อนุปริญญา ร้อยละ 11 ระดับประถมศึกษา ร้อยละ 10 (ตารางที่ 5.8) เมื่อมองจากภาพโดยรวมแล้วกล่าวได้ว่าตัวอย่างที่ศึกษานี้มีระดับการศึกษาในระดับปานกลางเมื่อเทียบกับประชากรของประเทศ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นลูกจ้างเอกชน ร้อยละ 40 รองลงมาอาชีพรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 21 และมีอาชีพธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 17 มีอาชีพรับราชการ ร้อยละ 8 อาชีพรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 7 อาชีพอื่นๆ ร้อยละ 7 (ตารางที่ 5.8) เมื่อมองภาพโดยรวมแล้วจะพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีอาชีพเป็นลูกจ้างเอกชน

ตารางที่ 5.8 จำนวนและร้อยละจำแนกตาม การศึกษา และอาชีพ

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับการศึกษา	100	100
ประถมศึกษา	10	10
มัธยมต้น	17	17
มัธยมปลาย	27	27
อนุปริญญา	11	11

ตารางที่ 5.8 (ต่อ)

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	35	35
อาชีวศึกษา		
รัฐวิสาหกิจ	7	7
รับราชการ	8	8
ธุรกิจส่วนตัว	17	17
รับจ้างทั่วไป	21	21
ลูกจ้างเอกชน	40	40
อื่นๆ	7	7

รายได้ต่อเดือน

กลุ่มตัวอย่างมีรายได้เฉพาะตัวต่อเดือน 5,000 – 10,000 บาท จำนวนมากที่สุด คือ ร้อยละ 39 รองลงมา มีรายได้ต่อเดือน 10,001 – 15,000 บาท ร้อยละ 29 และรายได้ต่อเดือนมากกว่า 15,000 บาท ร้อยละ 23 รายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 9 (ตารางที่ 5.9) เมื่อมองโดยภาพรวมจะพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ระหว่าง 5,000 – 15,000 บาท

ตารางที่ 5.9 จำนวนและร้อยละของรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	9	9
5,001 – 10,000 บาท	39	39
10,001 – 15,000 บาท	29	29
มากกว่า 15,000 บาท	23	23
รวม	100	100

รายได้ครอบครัวของสมาชิกต่อเดือน และความสม่ำเสมอของรายได้

เมื่อพิจารณารายได้รวมทั้งครอบครัวพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีรายได้ครอบครัวต่อเดือนมากที่สุด คือกลุ่มที่มีรายได้ มากกว่า 15,000 บาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 38 รองลงมามีรายได้ 7,001-10,000 บาท ร้อยละ 23 และมีรายได้ 10,001 – 15,000 บาท ร้อยละ 21 มีรายได้ต่ำกว่า 7,000 บาท ร้อยละ 18 (ตารางที่ 5.10)

นอกจากนั้นเมื่อพิจารณาความสม่ำเสมอของรายได้ครัวเรือนพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความสม่ำเสมอของรายได้มีสัดส่วน คิดเป็นร้อยละ 62 และมีรายได้ไม่แน่นอน คิดเป็นร้อยละ 38 (ตารางที่ 5.10)

เมื่อมองภาพรวมพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ของครัวเรือนมากกว่า 15,000 บาท และมีความสม่ำเสมอ

ตารางที่ 5.10 จำนวนและร้อยละของรายได้ต่อเดือนของครอบครัว

	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รายได้ต่อเดือน	100	100
ต่ำกว่า 7,000 บาท	18	18
7,001 – 10,000 บาท	23	23
10,001 – 15,000 บาท	21	21
มากกว่า 15,000 บาท	38	38
ความสม่ำเสมอของรายได้		
มีความสม่ำเสมอ	62	62
รายได้ไม่แน่นอน	38	38

ระดับความพึงพอใจของสมาชิก

เมื่อทำการวิเคราะห์ความพึงพอใจของสมาชิก โดยแบ่งความพึงพอใจออกเป็น 5 ระดับ คือ

พึงพอใจมากที่สุด พึงพอใจมาก ปานกลาง ไม่พึงพอใจ และไม่พึงพอใจอย่างยิ่ง ในการสอบถาม ความพึงพอใจจำแนกออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านประโยชน์จากการเป็นสมาชิก ด้านบริการของ เจ้าหน้าที่สหกรณ์ ด้านโครงการบ้านเอื้ออาทร ซึ่งจากการสอบถามของสมาชิกของทางสหกรณ์ เกี่ยวกับประโยชน์จากการเป็นสมาชิก สมาชิกส่วนใหญ่ร้อยละ 42 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 37 มีความพึงพอใจมาก ร้อยละ 14 มีความพึงพอใจมากที่สุด ร้อยละ 5 ไม่พึงพอใจ และร้อยละ 2 ไม่พึงพอใจอย่างยิ่ง (ตารางที่ 5.11) เมื่อนำมาคำนวณหาระดับความพึงพอใจพบว่า มีคะแนนความพึงพอใจเท่ากับ 3.56 ซึ่งหมายความว่าสมาชิกตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อประโยชน์จากการเป็นสมาชิกในระดับมาก

จากข้อมูลข้างต้นชี้ให้เห็นว่าสมาชิกส่วนใหญ่คิดว่าการเข้ามาเป็นสมาชิกของสหกรณ์ เครดิตยูเนียนคลองจั่นจำกัด ทำให้พวกเขาได้รับประโยชน์และมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นไม่แตกต่างจากก่อนเข้ามาเป็นสมาชิกของสหกรณ์

เมื่อสอบถามความพึงพอใจของสมาชิกของสหกรณ์เกี่ยวกับด้านบริการเจ้าหน้าที่สหกรณ์ พบว่าสมาชิกส่วนใหญ่ร้อยละ 43 มีความพึงพอใจมากในบริการเจ้าหน้าที่สหกรณ์ร้อยละ 41 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 12 มีความพึงพอใจมากที่สุด ร้อยละ 3 ไม่พึงพอใจในบริการของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ และร้อยละ 1 ไม่พึงพอใจอย่างยิ่ง (ตารางที่ 5.11) เมื่อนำมาคำนวณหาระดับความพึงพอใจพบว่า มีคะแนนความพึงพอใจเท่ากับ 3.62 ซึ่งหมายความว่าสมาชิกตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อบริการเจ้าหน้าที่สหกรณ์ในระดับมาก

จากข้อมูลข้างต้นชี้ให้เห็นว่าสมาชิกส่วนใหญ่มีความพึงพอใจมากในบริการของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความสะดวกของสถานที่ จำนวนเจ้าหน้าที่ที่คอยให้คำแนะนำหรือให้บริการ รวมถึงระยะเวลาที่ใช้ในแต่ละขั้นตอน

เมื่อสอบถามสมาชิกถึงความพึงพอใจด้านโครงการบ้านเอื้ออาทร พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่ ร้อยละ 46 มีความพึงพอใจระดับปานกลาง ร้อยละ 36 มีความพึงพอใจมาก ร้อยละ 9 มีความพึงพอใจมากที่สุด ร้อยละ 5 ไม่พึงพอใจ และร้อยละ 4 ไม่พึงพอใจอย่างยิ่ง (ตารางที่ 5.11) เมื่อนำมาคำนวณหาระดับความพึงพอใจพบว่า มีคะแนนความพึงพอใจเท่ากับ 3.41 ซึ่งหมายความว่าสมาชิกตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อโครงการบ้านเอื้ออาทรในระดับมาก

จากข้อมูลข้างต้นชี้ให้เห็นว่าสมาชิกส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการเข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทรกับทางสหกรณ์ไม่ต่างจากการที่สมาชิกไม่ได้เข้าร่วมโครงการไม่ว่าจะเป็นเรื่องระยะเวลาการผ่อนชำระ ความโปร่งใสตรวจสอบได้ รวมถึงราคาบ้าน

ตารางที่ 5.11 จำนวนและร้อยละของสมาชิกจำแนกตามระดับความพึงพอใจ

ระดับความพึงพอใจ	ประโยชน์จากการเป็นสมาชิก	บริการของเจ้าหน้าที่สหกรณ์	โครงการบ้านเอื้ออาทร
พึงพอใจมากที่สุด	14 (14.00)	12 (12.00)	9 (9.00)
พึงพอใจมาก	37 (37.00)	43 (43.00)	36 (36.00)
ปานกลาง	42 (42.00)	41 (41.00)	46 (46.00)
ไม่พึงพอใจ	5 (5.00)	3 (3.00)	5 (5.00)
ไม่พึงพอใจอย่างยิ่ง	2 (2.00)	1 (1.00)	4 (4.00)
รวม	100	100	100
ระดับความพึงพอใจ	3.56	3.62	3.41

หมายเหตุ: ตัวเลขวงเล็บ คือ ร้อยละ

ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจในการใช้บริการ

เมื่อศึกษาระดับความพึงพอใจกับลักษณะส่วนบุคคลของสมาชิกพบว่า สมาชิกผู้ตอบแบบสอบถามเพศชายมีความพึงพอใจมากในด้านบริการของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ และด้านตัวโครงการบ้านเอื้ออาทร มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.68 และ 3.45 ตามลำดับ (ตารางที่ 5.12) ส่วนความพึงพอใจในด้านประโยชน์จากการเป็นสมาชิกอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.28 ส่วนสมาชิกผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิง มีความพึงพอใจมากในด้านบริการของเจ้าหน้าที่สหกรณ์

มีระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 และมีความพึงพอใจด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิก และด้านตัวโครงการบ้านเอื้ออาทรอยู่ในระดับปานกลาง ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 และ 3.30 ตามลำดับ

เมื่อทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของเพศกับความพึงพอใจทั้ง 3 ด้าน คือ ประโยชน์จากการเป็นสมาชิก บริการของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ และ ตัวโครงการบ้านเอื้ออาทร โดยใช้สถิติ t-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า ค่า t เท่ากับ 0.02 0.07 และ 0.44 ตามลำดับ สรุปว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีเพศที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจในด้านต่างๆไม่แตกต่างกัน(ตารางที่ 5.12)

ตารางที่ 5.12 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในบริการ ทั้ง 3 ด้าน
แยกตาม เพศ

ประเด็น	เพศชาย	เพศหญิง	t	P-Value
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย		
1.ประโยชน์จากการเป็นสมาชิก	3.28	3.32	0.02	0.90
2.บริการของเจ้าหน้าที่สหกรณ์	3.68	3.46	0.07	0.79
3.ตัวโครงการบ้านเอื้ออาทร	3.45	3.30	0.44	0.51

ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการใช้บริการกับอายุ

เมื่อวิเคราะห์ความพึงพอใจในบริการแยกตามอายุ พบว่า ความพึงพอใจด้านประโยชน์จากการเป็นสมาชิกกลุ่มตัวอย่างมีอายุ ต่ำกว่า 20ปี 21-30 ปี 31-40 ปี 51-60 ปี และมากกว่า 60 ปี มีความพึงพอใจระดับปานกลางโดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.36 3.26 3.35 3.27 และ 3.33 ตามลำดับ (ตารางที่ 5.13) และเมื่อทำการวิเคราะห์ความพึงพอใจด้านบริการของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ เช่นความ

สะดวกของสถานที่ จำนวนเจ้าหน้าที่ที่คอยให้คำแนะนำ หรือการให้บริการ และระยะเวลาที่ใช้ในแต่ละขั้นตอน พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ ต่ำกว่า 20 ปี 31 – 40 ปี 41-50ปี และ 51-60 ปี และมากกว่า 60 ปี มีความพึงพอใจมาก โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.66 3.61 3.69 3.60 และ 3.93 ตามลำดับ และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 20-30 ปี มีความพึงพอใจระดับปานกลาง ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.38 ส่วนความพึงพอใจด้านตัวโครงการบ้านเอื้ออาทร เช่น ระยะเวลาการผ่อนชำระ ความโปร่งใสและตรวจสอบได้ รวมถึงราคาบ้าน กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามที่อายุต่ำกว่า 20 ปี 31 – 40 ปี และอายุมากกว่า 60 ปี มีความพึงพอใจมาก ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.79 3.45 และ 3.66 ตามลำดับ และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 21 – 30 ปี 41 – 50 ปี และ 51 – 60 ปี มีความพึงพอใจในตัวโครงการบ้านเอื้ออาทรระดับปานกลาง ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.30 3.31 และ 3.36 ตามลำดับ

การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของอายุกับความพึงพอใจในด้านต่างๆ ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านประโยชน์จากการเป็นสมาชิก ด้านบริการของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ และด้านโครงการบ้านเอื้ออาทร โดยใช้สถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่าค่า F เท่ากับ 0.01 2.88 และ 0.01 ตามลำดับ สรุปว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจในด้านต่างๆ ทั้ง 3 ด้านไม่แตกต่างกัน (ตาราง 5.13)

ตารางที่ 5.13 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในบริการ ทั้ง 3 ด้าน แยกตามอายุ

ประเด็น	ต่ำกว่า 20 ปี ค่าเฉลี่ย	21-30 ปี ค่าเฉลี่ย	31-40ปี ค่าเฉลี่ย	41-50 ปี ค่าเฉลี่ย	51-60 ปี ค่าเฉลี่ย	มากกว่า 60 ปี ค่าเฉลี่ย	F	P- Value
1.ประโยชน์ จากการเป็น สมาชิก	3.36	3.26	3.35	3.27	3.33	3.33	0.01	0.91
2.บริการของ เจ้าหน้าที่ สหกรณ์	3.66	3.38	3.61	3.69	3.60	3.93	2.88	0.09

ตารางที่ 5.13 (ต่อ)

ประเด็น	ต่ำกว่า 20 ปี ค่าเฉลี่ย	21-30 ปี ค่าเฉลี่ย	31-40ปี ค่าเฉลี่ย	41-50 ปี ค่าเฉลี่ย	51-60 ปี ค่าเฉลี่ย	มากกว่า 60 ปี ค่าเฉลี่ย	F	P- Value
3.ตัวโครงการ บ้านเอื้ออาทร	3.79	3.30	3.45	3.31	3.36	3.66	0.01	0.90

ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการใช้บริการกับสถานภาพสมรส

เมื่อวิเคราะห์ความพึงพอใจในด้านต่างๆ แยกตามสถานภาพสมรส พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพโสดและสมรสแล้ว มีความพึงพอใจมากด้านประโยชน์จากการเป็นสมาชิก และด้านบริการของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.72 3.49 และ 3.43 3.73 ตามลำดับ และกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพโสด มีความพึงพอใจด้านโครงการบ้านเอื้ออาทรอยู่ ระดับปานกลาง ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.37 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรสแล้วมีความพึงพอใจมากที่สุดด้าน โครงการบ้านเอื้ออาทรค่าคะแนนเฉลี่ย 3.42

เมื่อทำการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสถานภาพกับความพึงพอใจในด้านต่างๆ ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านประโยชน์จากการเป็นสมาชิก ด้านบริการของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ และด้านโครงการบ้านเอื้ออาทร โดยใช้สถิติ t-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า ค่า t เท่ากับ 1.82 3.52 และ 0.07 ตามลำดับ สรุปกลุ่มตัวอย่างที่สถานภาพแตกต่างกันมีความพึงพอใจในด้านต่างๆ ไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 5.14)

ตารางที่ 5.14 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในบริการ ทั้ง 3 ด้าน
แยกตาม สถานภาพสมรส

ประเด็น	โสด	สมรส	t	P-Value
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย		
1.ประโยชน์จากการเป็นสมาชิก	3.72	3.49	1.82	1.81
2.บริการของเจ้าหน้าที่สหกรณ์	3.43	3.73	3.52	0.64
3.ตัวโครงการบ้านเอื้ออาทร	3.37	3.42	0.07	0.78

ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการใช้บริการกับระดับการศึกษา

เมื่อทำการวิเคราะห์ความพึงพอใจในด้านต่างๆแยกตามระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา และอนุปริญญา มีความพึงพอใจมากด้านประโยชน์จากการเป็นสมาชิก ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.55 และ 3.42 ตามลำดับ (ตารางที่ 5.9) ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย และปริญญาตรีหรือสูงกว่า มีความพึงพอใจระดับปานกลาง ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.13 3.20 และ 3.34 ตามลำดับ ส่วนความพึงพอใจด้านบริการของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย อนุปริญญา มีความพึงพอใจมาก ด้านบริการเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.70 3.55 3.68 และ 3.78 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า มีความพึงพอใจด้านบริการของเจ้าหน้าที่สหกรณ์อยู่ในระดับปานกลาง ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.37

ความพึงพอใจต่อ โครงการบ้านเอื้ออาทร พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา และอนุปริญญา มีความพึงพอใจมากด้านตัวโครงการบ้านเอื้ออาทร ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.50 เท่ากัน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย

ปริญญาตรีหรือสูงกว่า มีความพึงพอใจด้านตัวโครงการบ้านเอื้ออาทรระดับปานกลาง ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.30 3.40 และ 3.28 ตามลำดับ (ตารางที่ 5.15)

เมื่อทำการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษากับความพึงพอใจในด้านต่างๆ ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านประโยชน์จากการเป็นสมาชิก ด้านบริการของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ และด้านโครงการบ้านเอื้ออาทร โดยใช้สถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า ค่า F เท่ากับ 0.10 2.28 และ 0.41 ตามลำดับ สรุปกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความพึงพอใจด้านต่างๆ ไม่แตกต่างกัน (ตาราง 5.15)

ตารางที่ 5.15 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในบริการ ทั้ง 3 ด้าน แยกตาม การศึกษา

ประเด็น	ประถมศึกษา	มัธยม	มัธยม	อนุปริญญา	ปริญญา	F	P-Value
	ค่าเฉลี่ย	ต้น	ปลาย	ค่าเฉลี่ย	ตรีหรือสูงกว่า		
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย		
1.ประโยชน์จากการเป็นสมาชิก	3.55	3.13	3.20	3.42	3.34	0.10	0.74
2. บริการของเจ้าหน้าที่สหกรณ์	3.70	3.55	3.68	3.78	3.37	2.28	0.13
3.โครงการบ้านเอื้ออาทร	3.50	3.30	3.40	3.50	3.28	0.41	0.51

ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการใช้บริการกับอาชีพ

เมื่อวิเคราะห์ความพึงพอใจด้านต่างๆ แยกตามอาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพรับราชการ และรับจ้างทั่วไป มีความพึงพอใจด้านประโยชน์จากการเป็นสมาชิกมาก ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.47 และ 3.45 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพรัฐวิสาหกิจ ธุรกิจส่วนตัว ลูกจ้างเอกชน และอื่นๆ มีความพึงพอใจด้านประโยชน์จากการเป็นสมาชิก ระดับปานกลาง ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.20 3.08 3.28 และ 3.34 ตามลำดับ และกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพรับราชการ ธุรกิจส่วนตัว รับจ้างทั่วไป ลูกจ้างเอกชน และอื่นๆ มีความพึงพอใจมากด้านบริการของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.42 3.63 3.66 3.48 และ 4.14 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพรัฐวิสาหกิจ มีความพึงพอใจด้านบริการของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ระดับปานกลาง ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.16 และเมื่อทำการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อโครงการบ้านเอื้ออาทรพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพอื่นๆ มีความพึงพอใจมาก ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.71 และกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพรัฐวิสาหกิจ รับราชการ ธุรกิจส่วนตัว รับจ้างทั่วไป และลูกจ้างเอกชน มีความพึงพอใจต่อโครงการบ้านเอื้ออาทร ระดับปานกลาง ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.28 3.37 3.31 3.39 และ 3.34 ตามลำดับ (ตารางที่ 5.16)

เมื่อทำการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างอาชีพกับความพึงพอใจด้านต่างๆ ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านประโยชน์จากการเป็นสมาชิก ด้านบริการของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ และด้านโครงการบ้านเอื้ออาทร โดยใช้สถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า ค่า F เท่ากับ 0.23 2.69 และ 0.59 ตามลำดับสรุป กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความพึงพอใจด้านต่างๆ ไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 5.16)

ตารางที่ 5.16 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในบริการ ทั้ง 3 ด้าน แยกตาม อาชีพ

ประเด็น	รัฐวิสาหกิจ ค่าเฉลี่ย	รับ ราชการ ค่าเฉลี่ย	ธุรกิจ ส่วนตัว ค่าเฉลี่ย	รับจ้าง ทั่วไป ค่าเฉลี่ย	ลูกจ้าง เอกชน ค่าเฉลี่ย	อื่นๆ ค่าเฉลี่ย	F	P- Value
1.ประโยชน์ จากการเป็น สมาชิก	3.20	3.47	3.08	3.45	3.28	3.34	0.23	0.62

ตารางที่ 5.16 (ต่อ)

ประเด็น	รัฐวิสาหกิจ	รับราชการ	ธุรกิจส่วนตัว	รับจ้างทั่วไป	ลูกจ้างเอกชน	อื่นๆ	F	P-Value
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย		
2.บริการของเจ้าหน้าที่สหกรณ์	3.16	3.42	3.63	3.66	3.48	4.14	2.69	0.10
3.ตัวโครงการบ้านเอื้ออาทร	3.28	3.37	3.31	3.39	3.34	3.71	0.59	0.44

ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการใช้บริการกับรายได้ของตนเองต่อเดือน

เมื่อวิเคราะห์ความพึงพอใจด้านต่างๆแยกตามรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ ต่ำกว่า 5,000 บาท และ 5,001 – 10,000 บาท มีความพึงพอใจมากด้านประโยชน์จากการเป็นสมาชิก ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.44 และ 3.42 ตามลำดับ และกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 10,001 – 15,000 บาท และรายได้มากกว่า 15,000 บาท มีความพึงพอใจด้านประโยชน์จากการเป็นสมาชิก ระดับปานกลาง ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.08 และ 3.29 ตามลำดับ (ตารางที่ 5.17)

เมื่อทำการวิเคราะห์ความพึงพอใจด้านบริการของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ ต่ำกว่า 5,000 บาท 5,001 – 10,000 บาท 10,001 – 15,000 บาท และมากกว่า 15,000 บาท มีความพึงพอใจมากด้านบริการของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.45 3.60 3.53 และ 3.57 ตามลำดับ (ตารางที่ 5.17)

เมื่อทำการวิเคราะห์ความพึงพอใจด้านโครงการบ้านเอื้ออาทร พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มี

รายได้ ต่ำกว่า 5,000 บาท 5,001-10,000 บาท มีความพึงพอใจมากด้านตัวโครงการบ้านเอื้ออาทร ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.44 และ 3.41 ตามลำดับ และกลุ่มตัวอย่างผู้มีรายได้ 10,001 – 15,000 บาทและมากกว่า 15,000 บาท มีความพึงพอใจด้านโครงการบ้านเอื้ออาทรอยู่ระดับปานกลาง ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.35 และ 3.33 ตามลำดับ (ตารางที่ 5.17)

สรุปว่ากลุ่มตัวอย่างทุกระดับรายได้มีความพึงพอใจระดับมากในด้านบริการของเจ้าหน้าที่สหกรณ์

เมื่อทำการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือนกับความพึงพอใจในบริการทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านประโยชน์จากการเป็นสมาชิก ด้านบริการของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ และด้านโครงการบ้านเอื้ออาทร โดยใช้สถิติ F-test ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่าค่า F เท่ากับ 2.49 0.06 และ 0.64ตามลำดับ สรุปว่ากลุ่มตัวอย่างรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือนที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจด้านต่างๆ ไม่แตกต่างกัน (ตารางที่5.17)

ตารางที่ 5.17 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพึงพอใจรวมในบริการ ทั้ง 3 ด้าน แยก ตามรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือน

ประเด็น	ต่ำกว่า	5,001 –	10,001 –	มากกว่า	F	P-Value
	5,000	10,000 บาท	15,000 บาท	15,000 บาท		
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย		
1.ประโยชน์จากการเป็นสมาชิก	3.44	3.42	3.08	3.29	2.49	0.11
2.บริการของเจ้าหน้าที่สหกรณ์	3.45	3.60	3.53	3.57	0.06	0.80
3.ตัวโครงการบ้านเอื้ออาทร	3.44	3.41	3.35	3.33	0.64	0.42

ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการใช้บริการกับรายได้ครอบครัวต่อเดือน

เมื่อวิเคราะห์ความพึงพอใจด้านต่างๆแยกตามรายได้ครอบครัวต่อเดือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่ำกว่า 7,000 – 10,000 บาท และรายได้ 10,000 – มากกว่า 15,000 บาท มีความพึงพอใจด้านประโยชน์จากการเป็นสมาชิก และด้านบริการเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ระดับมาก ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.48 3.64 และ 3.75 3.52 ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อโครงการบ้านเอื้ออาทรระดับมาก ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.46 ส่วนกลุ่มตัวอย่างรายได้ 10,001 – มากกว่า 15,000 บาท มีความพึงพอใจต่อโครงการบ้านเอื้ออาทร ระดับปานกลาง ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.37 (ตารางที่ 5.18)

เมื่อทำการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างรายได้ครอบครัวต่อเดือนกับความพึงพอใจทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านประโยชน์จากการเป็นสมาชิก ด้านบริการของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ และด้านโครงการบ้านเอื้ออาทร โดยใช้สถิติ t-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่ากลุ่มค่า t เท่ากับ 0.80 2.16 และ 0.26 ตามลำดับ สรุปตัวอย่างที่มีรายได้ครอบครัวต่อเดือนแตกต่างกันมีความพึงพอใจในด้านต่างๆ ไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 5.18)

ตารางที่ 5.18 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในบริการ ทั้ง 3 ด้าน แยกตาม รายได้ครอบครัวต่อเดือน

ประเด็น	ต่ำกว่า 7,000 -	10,001 - มากกว่า	t	P-Value
	15,000 บาท	15,000 บาท		
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย		
1.ประโยชน์จากการเป็นสมาชิก	3.48	3.64	0.80	0.37
2.บริการของเจ้าหน้าที่สหกรณ์	3.75	3.52	2.16	0.14
3.ตัวโครงการบ้านเอื้ออาทร	3.46	3.37	0.26	0.61

ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการใช้บริการกับความสม่ำเสมอของรายได้

เมื่อทำการวิเคราะห์ความพึงพอใจด้านต่างๆ แยกตามความสม่ำเสมอของรายได้ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความสม่ำเสมอของรายได้ และรายได้ไม่แน่นอน มีความพึงพอใจด้านประโยชน์จากการเป็นสมาชิกระดับปานกลาง ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.29 และ 3.30 ตามลำดับ เมื่อทำการวิเคราะห์ความพึงพอใจด้านบริการของเจ้าหน้าที่สหกรณ์พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้สม่ำเสมอ และรายได้ไม่แน่นอนมีความพึงพอใจด้านบริการของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ระดับมาก ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.55 และ 3.58 ตามลำดับ และกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ไม่แน่นอน มีความพึงพอใจต่อโครงการบ้านเอื้ออาทรระดับมาก ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.42 และกลุ่มตัวอย่างที่มีความสม่ำเสมอของรายได้ มีความพึงพอใจต่อโครงการบ้านเอื้ออาทรระดับปานกลาง ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.34 สรุปว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งที่มีความสม่ำเสมอของรายได้และรายได้ไม่แน่นอน ต่างมีความพึงพอใจมากในด้านบริการของเจ้าหน้าที่สหกรณ์(ตารางที่ 5.19)

เมื่อทำการวิเคราะห์ความแตกต่างความสม่ำเสมอของรายได้กับความพึงพอใจทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านประโยชน์จากการเป็นสมาชิก ด้านบริการของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ และด้านโครงการบ้านเอื้ออาทร โดยใช้สถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่าค่า F เท่ากับ 0.01 0.07 และ 0.44 ตามลำดับ สรุปกลุ่มตัวอย่างที่มีความสม่ำเสมอของรายได้ที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจในบริการโดยรวมไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 5.19)

ตารางที่ 5.19 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในบริการ ทั้ง 3 ด้าน แยกตามความสม่ำเสมอของรายได้

ประเด็น	มีความสม่ำเสมอ ค่าเฉลี่ย	รายได้ไม่ แน่นอน ค่าเฉลี่ย	t	P-Value
1.ประโยชน์จากการเป็นสมาชิก	3.29	3.30	0.01	0.89

ตารางที่ 5.19 (ต่อ)

ประเด็น	มีความสม่ำเสมอ		t	P-Value
	รายได้ไม่แน่นอน	รายได้แน่นอน		
2.บริการของเจ้าหน้าที่สหกรณ์	3.55	3.58	0.07	0.78
3.ตัวโครงการบ้านเอื้ออาทร	3.34	3.42	0.44	0.51

บทที่ 6

สรุปและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องผลกระทบของการเข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทรของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบหรือวิธีการในการจัดหาที่อยู่อาศัยให้แก่สมาชิกโดยสหกรณ์ภายใต้โครงการบ้านเอื้ออาทร ศึกษาผลกระทบของการดำเนินโครงการบ้านต่อสถานการณ์ทางการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด และศึกษาความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อการเข้าร่วมโครงการดังกล่าว รวมถึงวิเคราะห์ถึง ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อระดับความพึงพอใจ

ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาโดยทำการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง คือสมาชิกของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด สาขาศรีราชา จำนวน 100 คน โดยสุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็นด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบมีจุดมุ่งหมาย และทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ เพื่อให้ทราบถึงระดับ และลักษณะส่วนบุคคลที่มีผลต่อความพึงพอใจในบริการของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด โดยแยกตามสถานภาพส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ รายได้ส่วนบุคคล รายได้ครอบครัว และความสม่ำเสมอของรายได้ทั้งนี้ความพึงพอใจของสมาชิกในบริการด้านการจัดหาที่อยู่อาศัยของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด ถูกแยกออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านประโยชน์จากการเป็นสมาชิก ด้านบริการเจ้าหน้าที่สหกรณ์ เช่น ความสะอาดของสถานที่ จำนวนเจ้าหน้าที่ที่คอยให้คำแนะนำ หรือการให้บริการรวมถึงระยะเวลาที่ใช้ในแต่ละขั้นตอน และด้านตัวโครงการบ้านเอื้ออาทร เช่น ระยะเวลาการผ่อนชำระ ความโปร่งใสและตรวจสอบได้รวมถึงราคาบ้าน

สรุป

การศึกษาถึงวิธีการจัดหาที่อยู่อาศัยให้แก่สมาชิกโดยสหกรณ์

สหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด ร่วมมือกับการเคหะแห่งชาติ โดยการเคหะแห่งชาติ เปิดรับจองบ้านเอื้ออาทรสำหรับผู้ผ่านเกณฑ์ในการมีสิทธิ์จองบ้าน จากนั้นบุคคลที่จองบ้านก็

ได้มาเข้ามาสมัครเป็นสมาชิกของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด ซึ่งทางสหกรณ์จะให้
 สินเชื่อให้กับสมาชิกดังกล่าวตามเงื่อนไขที่กำหนดโดยชำระค่าซื้อบ้านแก่การเคหะแห่งชาติ และรับ
 โอนบ้านดังกล่าวมาเป็นของสหกรณ์จากนั้นให้สมาชิกเช่าอยู่อาศัยโดยต้องผ่อนชำระค่าบ้านให้กับ
 สหกรณ์เมื่อสมาชิกผ่อนครบตามระยะเวลาที่กำหนดแล้วทางสหกรณ์จะทำการ โอนกรรมสิทธิ์
 ให้กับสมาชิก

การวิเคราะห์ผลกระทบของการเข้าร่วมโครงการต่อสถานการณ์ทางการเงินของสหกรณ์

การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินตามวิธีการ โดย CAMELS แล้วนำสัดส่วนทางการเงินที่
 สำคัญมาเปรียบเทียบกันระหว่างก่อนสหกรณ์เข้าร่วม โครงการ ปี 2549 – 2550 และหลังสหกรณ์เข้า
 ร่วมโครงการ ปี 2551-2554 พบว่า หลังจากเข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทรสหกรณ์ มีอัตราทุน
 หมุนเวียนมีค่าน้อยกว่าก่อนเข้าร่วมโครงการ ขณะที่อัตราหนี้สินต่อส่วนของทุนเพิ่มขึ้นประมาณ 2
 -3เท่า เมื่อเทียบกับก่อนเข้าร่วมโครงการ ทำให้มีความเสี่ยงมากกว่าก่อนเข้าร่วมโครงการ
 นอกจากนี้ยังพบว่าหลังจากสหกรณ์เข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทรแล้วสหกรณ์มีประสิทธิภาพใน
 การทำกำไรลดลงและ อัตราดอกเบี้ยต่อสินทรัพย์รวมถึงอัตราดอกเบี้ยต่อส่วนของทุนมีแนวโน้ม
 ลดลง

ความพึงพอใจในการใช้บริการ

เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ สมาชิกจำนวน 100 คน ถูกสุ่มเพื่อเป็นตัวอย่างใน
 การเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งพบว่า ร้อยละ 54 ของเป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 21 – 50 ปี เป็น
 สัดส่วนมากที่สุด ส่วนใหญ่แต่งงานแล้ว จบการศึกษาระดับมัธยมปลายขึ้นไป มีอาชีพเป็นลูกจ้าง
 เอกชนเป็นสัดส่วนมากที่สุด ร้อยละ 40 มีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท

วิเคราะห์พบว่า สมาชิกผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มใหญ่ที่สุดมีความพึงพอใจด้านประโยชน์
 จากการเป็นสมาชิกในระดับปานกลาง ส่วนด้านบริการของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ สมาชิกเป็นสัดส่วน
 มากที่สุด มีความพึงพอใจมาก และสมาชิกมีความพึงพอใจด้านโครงการบ้านเอื้ออาทรเป็นในระดับ
 ปานกลาง เป็นสัดส่วนมากที่สุด

เมื่อมองโดยรวมจะเห็นว่าสมาชิก ทั้งชายและหญิง เกือบทุกช่วงอายุและสถานภาพสมรส รวมถึงหย่าหรือหม้าย ต่างมีความพึงพอใจมากในด้านบริการของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ส่วนในความพึงพอใจใน ด้านประโยชน์จากการเป็นสมาชิก และความพึงพอใจด้านตัวโครงการบ้านเอื้ออาทร อยู่ในระดับปานกลางถึงมาก

เมื่อวิเคราะห์ถึงความพึงพอใจ 3 ด้าน คือ ด้านประโยชน์จากการเป็นสมาชิก ด้านบริการเจ้าหน้าที่สหกรณ์ และด้านตัวโครงการบ้านเอื้ออาทร แยกตามสถานภาพส่วนบุคคล โดยใช้วิธีทางสถิติ t-test ในกรณีที่ตัวแปรถูกแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม และใช้การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) ในกรณีที่ตัวแปรถูกแบ่งมากกว่า 2 กลุ่ม โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติ (α) 0.05 พบว่า สมาชิกผู้ตอบแบบสอบถามมีเพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือนและความสม่ำเสมอของรายได้ ต่างกัน มีความพึงพอใจด้านต่างๆไม่ต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

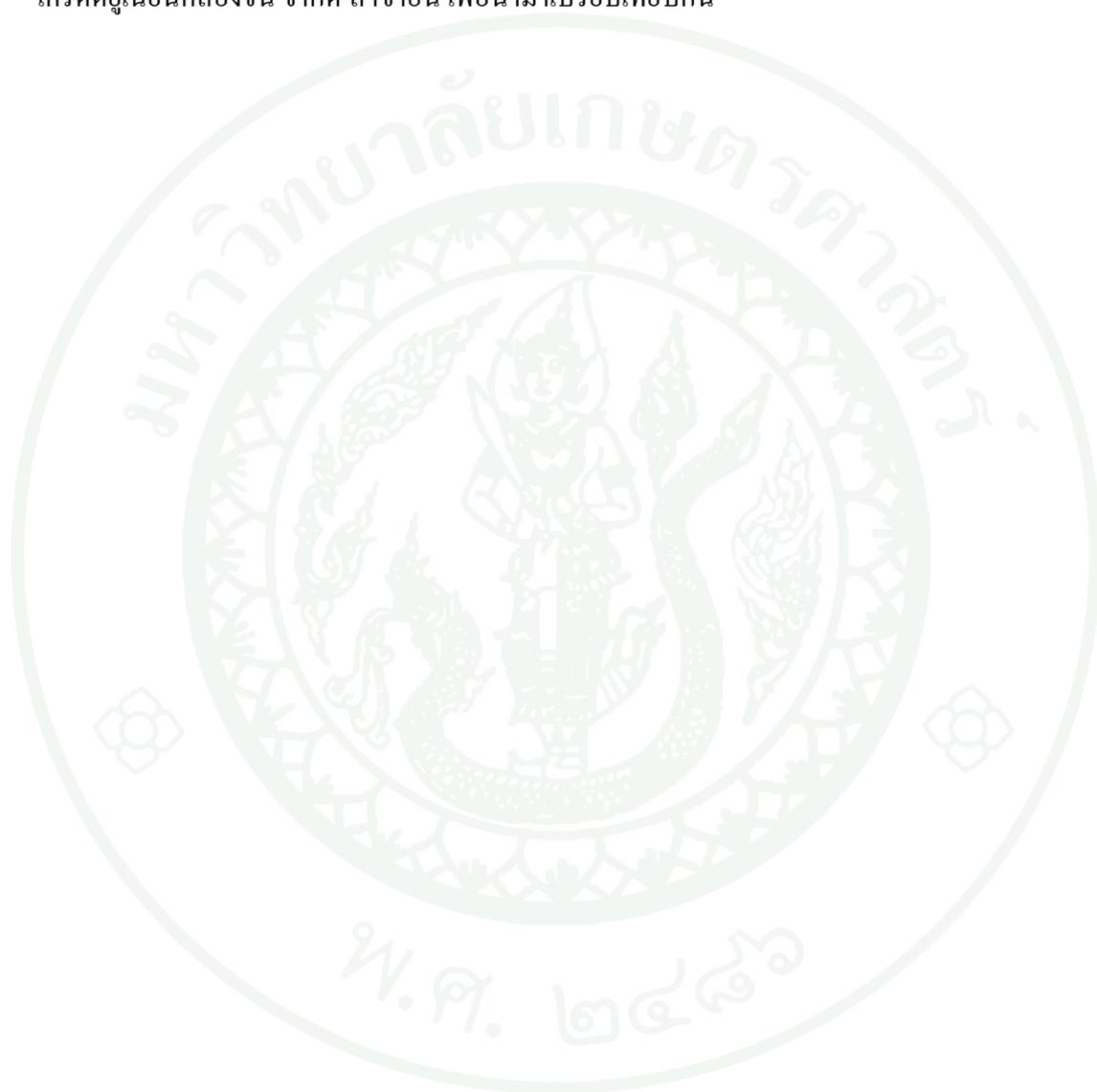
ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

เพื่อยกระดับความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อโครงการ และสถานการณ์ทางการเงินของสหกรณ์ มีข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการดำเนินการบางประการดังนี้

- 1) เพื่อยกระดับความพึงพอใจของสมาชิก สหกรณ์ควรเพิ่มระยะเวลาในการผ่อนชำระให้นานขึ้น เนื่องจากสมาชิกใน โครงการส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีรายได้น้อย การเพิ่มระยะเวลาจะทำให้ค่างวดในการผ่อนชำระต่อเดือนน้อยลง ซึ่งเป็นการลดภาระรายจ่ายของสมาชิก
- 2) เพื่อลดผลกระทบต่อสภาพคล่อง สหกรณ์ควรหาทางเพิ่มรายได้ให้มากยิ่งขึ้น พร้อมกับกับการลดทรัพย์สินถาวรที่ไม่จำเป็นลง โดยเฉพาะบ้านที่ซื้อมาจากการเคหะ ซึ่งอาจดำเนินการโดยเปลี่ยนวิธีการทำงาน จากสหกรณ์เป็นผู้บ้านมาให้เช่าซื้อแก่สมาชิก เป็นให้สมาชิกกู้เงินจากสหกรณ์ไปซื้อบ้าน (โดยเอาบ้านเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกัน) เป็นต้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

อาจทำการศึกษาความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อโครงการบ้านเอื้ออาทร ของสหกรณ์
เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด สาขาอื่น เพื่อนำมาเปรียบเทียบกัน

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กรมส่งเสริมสหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด . 2549.

คู่มือสหกรณ์เครดิตยูเนียน. กรุงเทพมหานคร

ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด.2524.คู่มือสหกรณ์เครดิตยูเนียน.

กรุงเทพมหานคร

ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด.2534.คู่มือสหกรณ์เครดิตยูเนียน.

กรุงเทพมหานคร

ทิพาวดี เมฆสวรรค์. 2534. การบริหารบุคคลภาครัฐ. กรุงเทพมหานคร:

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2549. ตำราวิชาการสหกรณ์.คณะสังคมศาสตร์. สาขาวิชา

เศรษฐศาสตร์.กรุงเทพมหานคร

สหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด. 2554. รายงานกิจการประจำปี รอบบัญชี 1 มกราคม – 31

ธันวาคม 2554.

_____.2553.รายงานกิจการประจำปี รอบบัญชี 1 มกราคม – 31 ธันวาคม 2553.

_____.2552.รายงานกิจการประจำปี รอบบัญชี 1 มกราคม – 31 ธันวาคม 2552.

_____.2551.รายงานกิจการประจำปี รอบบัญชี 1 มกราคม – 31 ธันวาคม 2551.

_____.2550.รายงานกิจการประจำปี รอบบัญชี 1 มกราคม – 31 ธันวาคม 2550.

_____.2549.รายงานกิจการประจำปี รอบบัญชี 1 มกราคม – 31 ธันวาคม 2549.

สุวรรณา ฐวโชติ. 2544. **วิธีวิจัยทางสหกรณ์**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์.

อรพินท์ สุขสวัสดิ์. 2536. **การวิเคราะห์ประสิทธิภาพทางการเงินและประสิทธิผลการดำเนินงานของ
สหกรณ์การเกษตรหนองจอก จำกัด**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
เศรษฐศาสตร์สหกรณ์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Stewart, T.A. 1998. **Intellectual Capital : London** : Nicholas Brealey.

เลขที่แบบสอบถาม.....

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ผลกระทบของการเข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทรของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด

แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้เก็บข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลกระทบของการเข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทรของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอแนะแนวทางในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ผู้วิจัยขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือมา ณ โอกาสนี้

คำชี้แจงเกี่ยวกับแบบสอบถาม

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลกระทบของบริการจัดหาที่อยู่อาศัยโดยสหกรณ์

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

แบบสอบถาม

เรื่อง ผลกระทบของการเข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทรของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการศึกษาของนิสิตปริญญาโท
เศรษฐศาสตร์ ภาควิชาสหกรณ์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

โปรดทำเครื่องหมาย ในช่อง ( ) ที่สอดคล้องกับท่านมากที่สุด

1.เพศ

( ) ชาย

( ) หญิง

2.อายุ

( ) 20 ปีหรือต่ำกว่า

( ) 21 – 30 ปี

( ) 31 – 40 ปี

( ) 41 – 50 ปี

( ) 51 -60 ปี

( ) 60 ปีขึ้นไป

3.สถานภาพ

( ) โสด

( ) สมรส

( ) หย่า / หม้าย

4.ระดับการศึกษา

( ) ประถมศึกษา

( ) มัธยมศึกษาตอนต้น

( ) มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช.

( ) อนุปริญญา หรือ ปวส.

( )ปริญญาตรี หรือสูงกว่า

( ) อื่นๆ (โปรดระบุ.....)

5.อาชีพ

( ) รัฐวิสาหกิจ

( ) รับราชการ

( ) ธุรกิจส่วนตัว

( ) รับจ้างทั่วไป

- ( ) ลูกจ้าง ( ) อื่นๆ (โปรดระบุ.....)
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (ส่วนตัว)
- ( ) 5,000 บาท หรือต่ำกว่า ( ) 5,001 – 10,000 บาท
- ( ) 10,001 – 15,000 บาท ( ) มากกว่า 15,000 บาท
7. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว
- ( ) 7,000 บาท หรือต่ำกว่า ( ) 7,001 – 10,000 บาท
- ( ) 10,001 – 15,000 บาท ( ) มากกว่า 15,000 บาท
8. ความสม่ำเสมอของรายได้
- ( ) สม่ำเสมอ ( ) ไม่สม่ำเสมอ
9. ท่านเป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด มานาน.....ปี
10. ท่านติดต่อกับสหกรณ์เฉลี่ยเดือนละกี่ครั้ง.....ครั้ง

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพของบริการจัดหาที่อยู่อาศัยโดยสหกรณ์

ตอนที่ 1 สาเหตุที่ท่านเข้าร่วม โครงการจัดหาที่อยู่อาศัยโดยสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 คำชี้แจงโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องคำตอบตามระดับความพึงพอใจในการบริการที่ท่านได้รับ

พิจารณา	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	ไม่พึงพอใจ	ไม่พึงพอใจอย่างยิ่ง
ก) ผลกระทบต่อตัวสมาชิก					
1.การที่สหกรณ์มีโครงการนี้ขึ้นมาทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของท่านดีขึ้น					
2.หากไม่มีโครงการนี้ท่านคิดว่าท่านมีโอกาสได้สิทธิบ้านเอื้ออาทรมากแค่ไหน					
3.การผ่อนชำระค่าบ้านส่งผลกระทบให้ท่านมีภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น					
4.การที่ท่านได้สิทธิบ้านเอื้ออาทรส่งผลดีต่อตัวท่านและครอบครัว					
5.ท่านคิดว่าโครงการของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด มีความจำเป็นสำหรับตัวท่านระดับใด					
6.รายได้ของท่านเพียงพอต่อการผ่อนชำระค่าบ้านในแต่ละงวดระดับใด					
7.การเป็นสมาชิกสหกรณ์ให้ประโยชน์กับตัวท่านมากน้อยอย่างไร					

พิจารณา	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	ไม่พึงพอใจ	ไม่พึงพอใจอย่างยิ่ง
8.ก่อนเข้าร่วมโครงการท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกรณ์ในระดับใด					
9.หลังเข้าร่วมโครงการท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกรณ์ระดับใด					
ข.)ความคิดเห็นต่อบริการจัดหาที่อยู่อาศัยของสหกรณ์เครดิตยูเนียน					
10.แบบฟอร์ม เอกสารอื่นๆครบถ้วนใช้งานง่าย					
11.ขั้นตอนการให้บริการและระยะเวลาที่ใช้ในแต่ละขั้นตอน เช่น มาทำสัญญา มาชำระเงินค่างวด และ มาติดต่ออื่นๆมีความรวดเร็วดี					
12.การบริการของสหกรณ์มีความถูกต้องและแม่นยำดี					
13.แต่ละงานแบ่งแยกเป็นสัดส่วนชัดเจน สร้างความสะดวกในการมาติดต่องาน					
14.จำนวนเจ้าหน้าที่ มีความเพียงพอต่อการให้บริการสมาชิก					

พิจารณา	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	ไม่พึงพอใจ	ไม่พึงพอใจอย่างยิ่ง
15. กิริยามารยาท การพูดจาของเจ้าหน้าที่เป็นที่พึงพอใจ					
16. เจ้าหน้าที่ที่มีความกระตือรือร้น รวดเร็วฉับไว ในการให้บริการ					
17. คณะกรรมการของสหกรณ์มีความโปร่งใสตรวจสอบได้					
ค.) เงื่อนไขของตัวโครงการ					
18. วงเงินกู้ตามโครงการที่สหกรณ์กำหนดให้มีความเหมาะสมดี					
19. อัตราดอกเบี้ยของโครงการต่ำเมื่อเทียบกับสถาบันการเงินอื่นๆ					
20. เกณฑ์ในด้าน การขอสินเชื่อมีความเหมาะสมต่อโครงการ					
21. ระยะเวลาในการชำระคืน (30 ปี) มีความเหมาะสมต่อท่าน					
22. ระยะเวลาค้ำประกันเงินกู้ที่ทางสหกรณ์กำหนดไว้มีความเหมาะสม					

พิจารณา	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	ไม่พึงพอใจ	ไม่พึงพอใจอย่างยิ่ง
23.กติกายที่ใช้กับสมาชิกในการดำเนินงาน (การลงโทษ/ปรับ) ในกรณีที่สมาชิกผิดนัดชำระหนี้ มีความเหมาะสมดีแล้ว					

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอกราบขอบพระคุณในการให้ความกรุณาตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

งบดุลของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด ตั้งแต่ปี พ.ศ 2549 -2554

สินทรัพย์	ปี 2549	ปี 2550	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554
สินทรัพย์หมุนเวียน						
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	50,790,870.01	110,204,519.44	11,775,675.01	146,894,913.32	128,037,481.67	109,781,591.04
เงินฝากสหกรณ์อื่น	70,548,802.61	80,408,573.65	79,028,095.65	137,672,046.08	160,276,629.48	147,110,949.77
เงินให้กู้ระยะสั้น - สุทธิ	356,930,422.75	673,889,336.81	840,802,953.10	1,678,561,077.60	3,607,077,228.60	3,609,023,872.96
ลูกหนี้ระยะสั้น - สุทธิ	3,634,300.43	3,890,298.47	7,076,906.93	11,643,670.44	1,595,462.47	2,680,068.91
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ - สุทธิ	2,117,917.50	6,537,183.60	17,040,363.65	34,924,832.65	30,573,047.90	65,497,958.50
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น - สุทธิ	13,051,664.40	15,137,376.97	31,144,004.27	132,925,236.79	209,171,788.50	189,541,050.39
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	497,073,977.70	890,067,288.94	986,867,998.61	5,535,221,776.88	5,137,733,638.62	7,603,457,768.27
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน						
เงินลงทุนระยะยาว	11,633,900.00	43,203,900.00	308,532,900.00	312,482,900.00	312,482,900.00	345,085,000.00
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	774,350,936.92	1,130,741,313.51	3,622,452,076.75	5,748,675,012.28	5,748,675,012.28	10,333,796,503.07
อาคารระหว่างก่อสร้าง	1,000,000.00	23,350,000.00	24,855,455.00	2,000,000.00	2,000,000.00	2,000,000.00
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ	69,230,274.53	125,692,105.71	280,141,851.02	322,585,060.52	322,585,060.52	1,662,842,947.12

สินทรัพย์	ปี 2549	ปี 2550	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	3,000,000.00	2,076,553.20	6,388,030.80	6,371,116.50	6,371,116.50	2,391,621.80
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	1,352,639.22	2,196,594.22	2,904,280.22	3,232,771.33	3,232,771.33	15,033,698.87
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	860,567,750.67	1,327,260,466.64	4,245,274,593.79	6,395,346,860.63	6,395,346,860.63	12,361,149,770.86
รวมสินทรัพย์	1,357,641,728.37	2,217,327,755.58	5,232,142,592.40	11,930,568,637.5	11,930,568,637.5	19,964,607,539.13
หนี้สินหมุนเวียน						
เงินเบิกเกินบัญชีหมุนวนสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด	15,000,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
ส่วนของหนี้สินไม่หมุนเวียนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	7,158,000.00	4,020,000.00	0.00	0.00	53,408,000.00	74,359,992.00
เงินรับฝาก	836,562,063.07	1,519,747,894.38	3,089,924,908.68	8,179,887,284.36	11,725,608,812.7	12,240,488,679.83
เจ้าหนี้โครงการบ้านเอื้ออาทร(การเคหะแห่งชาติ)	0.00	0.00	1,032,112,882.39	1,784,000,000.00	2,420,000,000.00	3,005,000,000.00
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	833,982.88	817,943.35	4,504,163.08	32,360,495.98	37,675,242.34	80,987,829.58
รวมหนี้สินหมุนเวียน	859,554,045.95	1,524,585,837.73	4,126,541,954.15	9,996,247,780.34	14,236,692,055.1	15,400,838,501.41
หนี้สินไม่หมุนเวียน						
เงินกู้ระยะยาว	50,942,300.00	43,488,900.00	39,183,900.00	0.00	746,592,000.00	897,535,008.00
คำสัญญาใช้เงิน	-	-	-	3,000,000,000.00	0.00	0.00
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	2,495,408.14	2,913,188.42	3,933,094.76	5,458,129.52	7,261,625.90	9,181,926.45

สินทรัพย์	ปี 2549	ปี 2550	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554
รวมหนี้สิน ไม่หมุนเวียน	53,437,708.14	46,402,088.42	43,116,994.76	305,458,129.52	753,853,625.90	906,716,934.45
รวมหนี้สิน	912,991,754.09	1,57,,987,926.15	4,169,658,948.91	10,301,705,909.86	14,990,545,681.03	16,307,555,435.8
ทุนของสหกรณ์						
ทุนเรือนหุ้น (มูลค่าหุ้นละ 10 บาท) หุ้นที่ชำระ เต็มมูลค่าแล้ว	354,909,000.00	529,227,310.00	882,552,420.00	1,374,477,900.00	2,118,251,060.00	3,139,363,670.00
ทุนสำรอง	32,765,784.50	42,807,900.39	51,082,639.82	74,367,389.10	95,924,904.65	126,670,278.93
ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่นๆ	10,669,388.78	16,515,673.78	17,187,642.42	31,845,341.85	42,326,649.02	66,886,324.37
กำไรสุทธิประจำปี	46,487,456.60	57,788,945.26	111,660,941.25	148,172,096.70	222,118,105.29	324,131,829.97
รวมทุนของสหกรณ์	444,831,629.88	646,339,829.43	1,062,483,643.49	1,628,862,727.65	2,478,620,718.96	3,657,052,103.27
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์	1,357,823,383.97	2,217,327,755.58	5,232,142,592.40	11,930,568,637.51	17,469,166,399.99	19,964,607,539.13

ที่มา: รายงานประจำปีสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด พ.ศ 2549 - 2554

ประวัติการศึกษา และการทำงาน

ชื่อ-นามสกุล	นางสาวจรัส โม่งปราณีต
วัน เดือน ปี ที่เกิด	2 กุมภาพันธ์ 2523
สถานที่เกิด	จังหวัด เพชรบูรณ์
ประวัติการศึกษา	ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาชีววิทยา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประวัติการทำงาน	เจ้าของกิจการกวดวิชา KU TUTOR 2547 - ปัจจุบัน

